בשבע

שנת ה-25

יום חמישי, ז' באלול תשפ"ו, 20.8.2026 | פרשת כי תצא | גיליון מס' 1209

www.be7.co.il

זמני הדלקת נרות
פרשת כי תצא

	כניסת שבת	מוצאי שבת
י-ם	18:41	19:53
ת"א	18:58	19:56
חיפה	18:51	19:56
ב"ש	18:58	19:54

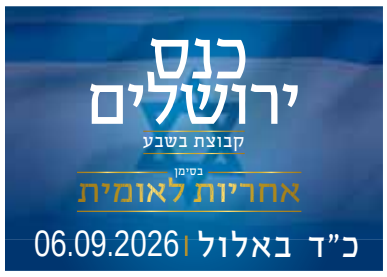

הפריימריז, השותפות עם המפלגות החרדיות, היחסים עם ארצות הברית - בפוליטיקה הכול זה דיל. אז בשביל מה כל ההתחסדות והסלידה מהדילים במרכז הליכוד?
← **אבי סגל, עמוד אחרון**

הנעדר האחרון מקרב סולטן יעקוב שב ארצה: **אסף משניות**, עם סגירת המעגל המרגשת, המבצע המורכב לחילוץ וזיהוי והסיפורים של החברים מישיבת ההסדר

עם העלייה של היישובים גנים וכדים לקרקע השבוע, המהלך הבלתי־נתפס של מחיקת ההתנתקות מצפון השומרון בשטח הושלם
← **יוסף ארנפלד**

החזון אי"ש, הרב ש"ך והחתם סופר הביעו בכמה הזדמנויות את החובה הגמורה של מי שאין תורתו אומנותו באופן מוחלט לשרת בצבא
← **הרב מרדכי גרינברג, עיונים**

סיפורה חובק העולם של רות דה־יונג מתחיל בהולנד ונגמר במערת רשב"י בפקיעין
← **יוסף ארנפלד, אתנחתא**

בס"ד

הציונות הדתית
בראשות בצלאל סמוטריץ'

מחזירים את
המילואימניקים
הביתה

לתוכנית המלאה סרקו את הברקוד

עד 30 ימי מילואים בשנה
כבר בשנת 2027

ייעול הפעלת מערך המילואים בצה"ל

תוכנית לאומית לגיוס חרדים

מילואימנקים תחילה
חוק יסוד המשרתים

כן. סמוטריץ'.

בס"ד

מכירה וקנייה של רכבים חדשים ויד שניה מכל הסוגים
בשיתוף פעולה עם כל חברות הרכבים הגדולות בארץ

ליווי אישי והכוונה • מינימום מחיר, מקסימום שירות

תנאי מימון נוחים • אפשרות עד 100% מימון • טרייד אין לכל הרכבים • קילומטראז' נמוך
כל הרכבים שמורים ומטופלים • חיסכון לצרכן ומחירים מיוחדים • רכישות רכבים

חדש! ביטוח במקום במחירים הזולים בארץ!!!

מיצובישי אאוטלנדר 2023,
יד 1 פרטי, 53,000 ק"מ,
אינסטייל, 7 מקומות,
טסט לשנה, 147,000 ₪.
(2023, 98,000 ק"מ, 132,000 ₪)

קיה סלטוס 2023,
יד ראשונה, 36,000 ק"מ,
98,000 ₪.

מיצובישי ASX, 2019,
יד 01, 67,000 ק"מ,
אינסטייל, טסט 8/27,
65,000 ₪

סוזוקי S קרוס, 2023,
יד ראשונה, היבריד,
69,000 ק"מ, טסט 5/27,
105,000 ₪

מיצובישי ASX, 2018,
יד 01, 109,000 ק"מ,
53,000 ₪.

יונדאי i35, 2013,
יד 02, 100,000 ק"מ,
28,000 ₪

מיצובישי אאוטלנדר 2017,
יד 1 פרטי, פרימיום,
7 מקומות, טסט 6/27,
132,000 ק"מ,
75,000 ₪.

טויוטה קורולה 2021,
יד 1 פרטי, לימיטד,
99,000 ק"מ, היבריד,
טסט 4/27,
93,000 ₪

קיה נירו 2023,
יד ראשונה, היבריד פלאג אין,
90,000 ק"מ,
96,000 ₪

יונדאי i20, 2013,
יד 1 פרטי, 105,000 ק"מ,
טסט 4/27, 29,500 ₪.

ע.ב.ח

צביקה טבת 052-2557776 יאס אישי ואדיב

לא
יטשטשו
אותנו
מי שמטשטש את החמ"ד של היום
מטשטש את העתיד של ישראל
פורום החינוך הדתי

סורגדור. **הכי בטוח** למשפחה שלכם

מחירים מיוחדים לקבוצות רכישה

מחלקת ברזל

סורגים | מעקות | דלתות | שערים | משרביות | קונסטרוקציות | פרויקטים

מרפסות תלויות מתקפלות ומרפסות קבועות על עמודים

פטנט מהפכני עם כבל פלדה בטיחותי!

בליווי מהנדס צמוד! בטיחות ואיכות - מעל הכל

מחלקת אלומיניום

חלונות | חלונות בלגיים | דלתות
מעקות | תריסים | זכוכית | בניה קלה

פרגולות אלומיניום מודולרי / מתכוונן

סגירת מרפסות

גגות הזזה

שיטות איטום מהמתקדמות ביותר! אחריות על נזילות

Gilizi

אחריות מלאה עד 8 שנים

עמידה בתקנים המחמירים ביותר

גימור מוקפד איכותי ובטיחותי

לפגישת ייעוץ ללא התחייבות התקשרו:

1-700-555-055

soragdoor@soragdoor.com

סורגדור

תעשיות מתכת ואלומיניום

בטיחות מדור לדור!

tami4 shabbat
איכות שאפשר לטעום

בראש סרוג

היחיד עם מטהר המים MAZE™, מהמתקדמים בעולם

גם מחיר מיוחד
וגם התקנה עד ערב החג

היחיד עם מדיד מים חמים בשבת	מים קרים ללא הגבלה בשבת	שירות ואחריות של תמי4

בדייץ מהדרין
מאושר לשימוש בשבת

tami4 שבלאום

בכפוף לתקנון | תקופת המבצע 18.8-3.9.2026 או עד גמר המלאי, המוקדם ביניהם | מינימום 500 יח' במלאי | חל על tami4shabbat בלבד | התקנה עד ערב החג בכפוף להזמנה עד ליום 3.9.2026. התמונות להמחשה בלבד

*6944
tami4.co.il

המכללה האקדמית
הרצוג
מייסודן של מכללות ליפשיץ והרצוג
אלון שבות • ירושלים • מגדל עוז

אי פה אכנים תואר שני?

בזמן ובמקום שמתאים לך!

חדש וייחודי בהרצוג
תואר שני היברידי בהתאמה אישית

בשעות **הבוקר**, בשעות **הערב** או בכלל, **ביום שישי**

- החזרי שכ"ל לזכאים
- הלימודים מתקיימים בירושלים
- אפשרות לסיים בשנה אחת
- מלגה עד 9,000 ש"ח למורים*

הרצוג. לדעת. לחנך.

לפרטים: 077-9915237 או היכנסו לאתר המכללה: herzog.ac.il

*ע"פ תנאי הזכאות

עוד רגע
והם כבר גדולים
תמלא את הילדות שלהם במשמעות
תוכן יהודי ישראלי
רגע TV
Download on the App Store
GET IT ON Google Play

חוזרים לשגרה

עם נטו חיסכון

פותחים את שנת הלימודים עם כל מה שהילדים אוהבים בבית ובתיק
ויוצאים לדרך עם החלטה חכמה וחסכונית שתלווה אתכם כל השנה

FUNOMENAL

נטו חיסכון

הרווח כולו שלך.

אושר אמיתי זה נטו חיסכון

רשת מזון למהדרין זולה ומשתלמת בישראל

לקבוצת המבצעים הסודית סרקו >

רוצים לעבוד איתנו? סרקו >

1599-50-1221

מכבדים כרטיסי: משרד הפנים, היימיש כארד - טובה וברכה, אידיש כארד, אשל ירושלים, להחזיקם ולהחיותם, מזון ומחיה, נדרים כארד,כארד שופ.

סניפים: אלעד | באר שבע | ביתר עילית | בית שמש | בת-ים | חדרה | מודיעין עילית | מעלות | רמות - ירושלים קרית יערים - טלזסטון | קרית שמונה | נתניה | אשדוד - **בקרוב** | קרית גת - **בקרוב** | קרית אתא - **בקרוב**

הַאַחְדוּת

בראשות גלעד ארדן

גם ימין אמיתי וגם גיוס אמיתי

סוף סוף, יש לציבור הדתי לאומי למי להצביע

יו"ר מפלגת האחדות, השגריר לשעבר גלעד ארדן
30 שנה של ניסיון ומנהיגות מאחדת.

יו"ר ועדת חוץ וביטחון לשעבר יולי אדלשטיין
הלוחם הכי גדול למען חוק גיוס אמיתי.

ד"ר עליזה בלוך והמדליסט האולימפי אורן סמדג'ה
שניהם השראה לאחדות בעם, חינוך ונחישות.

אלוף משנה (במיל.) חזי נחמה, תושב עלי
מופת של ימין אמיתי, הכרעה והתקפיות.

לאתר האחדות
סרקו את הקוד

הנבחרת שלנו מספרת את כל הסיפור

בס"ד

Glow
חוויה זוהרת לכל המשפחה
כשהאור מתעורר לחיים
האנגר 11 נמל ת"א | 31.8-24.7
toMix
עולם של חוויות
11
האנגר

FINAL PRESALE 2-4.9.26

הדמיה להמחשה בלבד

NOFĂRIM

חבילת הטבות בלעדית למשתתפים באירוע מכירות מיוחד בפסגת זאב

קבוצת צרפתי שמעון מזמינה אתכם להתקדם לפסגת המגורים של פסגת זאב
במתחם אדריכלי פורץ דרך הכולל 4 מגדלים בני 18 קומות כל אחד, דירות מעוצבות ונוף הרים מרהיב
כבר מהקומות הראשונות, והכל, עם חבילת הטבות חד פעמית למשתתפי האירוע בלבד.

דירות 4,3 ו-5 חד' מרווחות | **פנטהאוזים יוקרתיים** | **דירת 3 חד' החל מ-2,450,000 ₪**

צרפתי שמעון
בונים חיים חדשים

מספר המקומות מוגבל!

*5999

עמנואל שילה
לתגובות: eshilo777@gmail.com

גיוס חרדים? כבר לא כזה דחוף

בגוש הרל"ביסטי החלו בהכשרת הקרקע לקראת ויתור על גיוס החרדים, בתמורה לתמיכתם בממשלת שמאל־מרכז לאחר הבחירות ← האם במקום להצטרף לציונות הדתית או לליכוד, עופר וינטר יסתכן בריצה עצמאית חסרת אחריות?

הצטרפו למסר של יאיר גולן. גדי איזנקוט ויורם כהן

צילום: פלאש 90

מי שמדבר כבר עכשיו על 30 אחוזים פטור לחרדים, יוכל במסגרת המשא ומתן הקואליציוני לעלות ל־50 אחוזים. והרי לך חוק גיוס דומה למדי לזה שהוצג כחרפה, הפקרות וחוק השתמטות כל עוד הובל בידי ממשלת הימין. כי לגייס חרדים זה אולי חשוב, אבל אין דבר חשוב יותר מלהפיל את נתניהו

1 מירב ארלוזורוב, בעלת טור בכירה בעיתון הכלכלי 'דה מרקר' מבית ביטאון השמאל 'הארץ', פרסמה בשבוע שעבר טור שכותרתו "לצה"ל יש המוני חיילים, אז למה הוא מתעקש לגייס דווקא את החרדים?". כן, מה ששמעתם. אחרי שבמשך שלוש שנים האופוזיציה והתקשורת ושופטי בג"ץ, כמו גם תנועות המתיימרות לייצג את המילואימניקים ונשותיהם, לא מפסיקים לטעון למחסור קריטי בכוח אדם בצה"ל שרק גיוס מסיבי של צעירים חרדים יכול לתת לו מענה, פתאום נזכרים ב'הארץ' לטעון שלגמרי לא כצעקתה.

הכתבה מציגה נתונים סטטיסטיים שנעלמו מהדיון הציבורי עד כה, ולפיהם מספר הצעירים בוגרי י"ב בחינוך הממלכתי והממלכתי־דתי גדל דרמטית מ־2012 ועד היום, והוא צפוי לעלות עוד הרבה יותר ולהגיע לשיאו בשנת 2035. ב־2012 מספר הבנים בוגרי התיכונים היה כ־33 אלף. לעומת זאת, בשנת 2026 סיימו את בתי הספר התיכוניים כ־44 אלף תלמידים. מדובר בעלייה של כשליש במספר המוגמדים לגיוס. גם בשנים הבאות מגמת הגידול צפויה להתעצם ולהגיע עד לכדי 50 אלף בנים מוגמדים לגיוס בשנת 2035. בסך הכול צפויה עלייה של כ־50 אחוזים במספר המתגייסים לעומת שנת 2012. לטענת כותבת המאמר והמרואיינים שלה, המספר הזה היה אמור להספיק.

שני המרואיינים בכתבה, חבר הכנסת לשעבר עֹפר שלח ופרופסור יגיל לוי, מזוהים באופן מובהק עם מחנה השמאל. הטענות המובאות מפיהם מטילות ספק במוסכמה בדבר המחסור בחיילים, ומייחסות את זעקת הצורך בכוח אדם נוסף לניהול בזבזני וחוסר מיצוי של כוח האדם הקיים. אגב, בכל הנוגע לחיל המילואים ברור למדי שזה נכון. צה"ל בוחר לקרוא שוב ושוב לאותן יחידות ולאותם חיילים שהם ומשפחותיהם כורעים תחת הנטל, בעוד שבמקביל מספר עצום של בוגרי יחידות קרביות לא נקראים או לא מתייצבים למילואים.

עפר שלח אינו מסתיר את חששו מהתרחבות התופעה של יחידות בעלות אופי חרדי. "הצבא לא צריך את החרדים כחיילים", מצטטת ארלוזורוב מדבריו, "יש להם השפעה שלילית על הצבא, וכל הדרישות שלהם - כמו יחידות ללא נשים - יוכפלו בהמשך, כי החרד"לים יתבעו זאת גם כן". פרופ' יגיל לוי מדבר על חוסר התוחלת שבגיוס חרדים בכפייה כאילו היה בועז ביסמוט או בצלאל סמוטריץ'. לדבריו, "הלחץ המתעצם לגייס חרדים בכפייה מאיים על אחד ממרכיבי היסוד באתוס הצבא בישראל - השירות מתוך הכרה אזרחית ולא מתוך הפעלת כפייה".

אני לא מסכים עם הח"כ לשעבר ועם הפרופסור. לדעתי קידום גיוס צעירים חרדים הוא טוב לצה"ל, טוב למדינה וטוב לציבור החרדי, כל עוד ייעשה בהסכמות ולא בריב וכפייה. חטיבת החשמונאים היא בעיניי בשורה ולא איום, והאפשרות שהנורמות ההלכתיות בחטיבה יהוו תקדים לדרישות דומות של חיילים דתיים או חרד"לים בתחום הצניעות וההלכה לא מפחידה אותי. אבל אני מסכים איתם בדבר אחד: גיוס החרדים הוא כנראה עניין של צדק חברתי וערך תורני יותר משהוא כורח ביטחוני.

2 אולי במקרה, כנראה שלא, הפרסום הזה ב'דה מרקר' בא סמוך להתבטאות של ראש השב"כ לשעבר יורם כהן, מועמד בכיר מצמרת מפלגתו של גדי איזנקוט, שלפיה ממשלה בראשות מפלגת ישר סימן קריאה תאפשר לשחרר מצה"ל 30 אחוזים מקרב הצעירים החרדים. ההתבטאות הזאת, שעוררה התנגדות עזה מהמפלגות שאיזנקוט בונה עליהן כשותפות עתידיות, חותרת תחת הדרישה הבלתי־מתפשרת של גוש האופוזיציה הרל"ביסטית לגיוס חרדים מלא כאן ועכשיו. מדוע אם כן ראה לנכון יורם כהן לומר את הדברים?

התשובה נראית ברורה: גוש המרכז־שמאל, אם ירצה להמשיך להחרים את הליכוד בראשות נתניהו, את הציונות הדתית וכמובן את בן גביר, ייאלץ ככל הנראה להסתמך בהקמת ממשלתו או על החרדים או על הערבים. בלי זה לא יהיה להם רוב. כדי להכשיר את שרץ ההסתמכות על מפלגות ערביות שמזדהות עם אויבינו נשלח חבר הכנסת יואב סגלוביץ' להתמודד ברשימת רע"מ. במקביל, כדי לפתוח אופציה נוספת להקמת ממשלת מרכז־שמאל, איזנקוט ואנשיו רומזים לחרדים שדווקא מהם יוכלו לקבל חוק גיוס כלבבם.

מי שמדבר כבר עכשיו על 30 אחוזים פטור לחרדים, יוכל במסגרת המשא ומתן הקואליציוני לעלות ל־50 אחוזים. והרי לך חוק גיוס דומה למדי לזה שהוצג כחרפה, הפקרות וחוק השתמטות כל עוד הובל בידי ממשלת הימין. כי לגייס חרדים זה אולי חשוב יותר ואולי פחות, אבל אין דבר חשוב יותר מלהפיל את נתניהו. יאיר גולן אמר את זה מזמן, ועכשיו מצטרפים למסר גם אנשיו של איזנקוט. המאבק לגיוס מלא של חרדים לא נועד מלכתחילה אלא לתקוע טריז בתוך הקואליציה ולטרפד כל אפשרות להבנות עם החרדים. אחרי שממילא הכנסת מתפזרת והבחירות מתקיימות במועדן, המאבק האנטי־חרדי מיצה את עצמו וכעת האינטרס הפוליטי הוא דווקא להתקרב אל המפלגות החרדיות.

3 האם החרדים ישתפו עם זה פעולה? לא מן הנמנע. הם יודעים היטב שכל סיכום שיסגרו עם ממשלת ימין נתון לסכנה של ביטול על ידי בג"ץ, בתמיכה נלהבת של הממסד המשפטי והתקשורת. לעומת זאת, כל סיכום עם ממשלת שמאל יתקבל בקול דממה דקה. התרחיש הזה, שלפיו החרדים ייכנעו למסיתים הגדולים נגדם ויעניקו להם את השלטון בתמורה להסרת הרדיפות המעיקות, הוא לא משהו שאי אפשר להעלות על הדעת.

וכיצד יגיבו לתרחיש כזה גורמים דתיים־לאומיים שחברו למאבק נגד חוק הגיוס, וחלקם אף הובילו אותו כתף אל כתף עם גוש השמאל? ובכן, אלה מהם שפעלו בשליחות האופוזיציה ובידיעה שהמטרה העיקרית היא להפיל את ממשלת הימין, הם לא יופתעו ולא יתקוממו. הם היו שותפים לקנוניה לאורך כל הדרך, וגם בעיניהם המטרה של גיוס החרדים הייתה משנית ליעד של הפלת הממשלה.

ומה באשר לתמימים, שנלחמים למען הצדק המוחלט אך לא מציאותי של שוויון בנטל, תוך חוסר יכולת להבחין בין הרצוי לאפשרי ובין צודק לחכם? ייתכן שחלקם יתפכחו ויבינו שהשתמשו בהם. אחרים, תמימים שימושיים חסרי תקנה, יחכו להזדמנות הבאה לעשות יד אחת עם השמאל והדיפ־סטייט למען מאבק צודק וחוצה מחנות נגד הימין.

סוג של לימוד זכות

תת־אלוף עופר וינטר הוא איש צבא מצוין, שהצטרפותו למערכת הפוליטית ראויה הייתה להתקבל בברכה. מקומו הטבעי במפלגת הציונות הדתית שדרכה קרובה לדעותיו, בערוגותיה גדל, ואת רשימתה היה יכול לגוון כדמות ביטחונית בכירה ואיש הצפון. וינטר היה יכול לקבל שם שריון במקום גבוה, כנראה מספר 2 עם הבטחה לתפקיד שר. גם בליכוד אמורים לשמוח לשריין דמות כמו וינטר, במיוחד לאחר תוצאות הפריימריז שהשאירו בחוץ את איש הביטחון הבכיר אבי דיכטר, ודיללו דרמטית את מספר הסרוגים המשובצים במקום ריאלי.

אבל במקום ללכת על בטוח ולהתאים את שאיפותיו למצב המפה הפוליטית, וינטר החליט לטפס ולקפוץ ממקפצה גבוהה במיוחד, גם כאשר לא בטוח שיש מים בבריכה. מפלגה מגזרית זה לא לטעמו. גם הליכוד לא, לא ברור למה. הוא הולך על מפלגה עצמאית בראשותו, ומקווה לקבל מימין ומשמאל קולות שנעו לכיוון המרכז. אם יצליח, אולי יחזיר כמה מנדטים אבודים לקואליציית הימין.

אבל הסיכוי לכך קלוש עד אפסי. אחוז החסימה האכזרי - הפרחים לאביגדור ליברמן שדחף להעלותו - אינו מותיר כמעט סיכוי לעוד מפלגה שנאבקת על הקולות שבין הגושים. אם וינטר ילך עד הסוף בהתמודדותו העצמאית, זה יהיה מהלך של חוסר אחריות קיצוני. המפלגה שלו צפויה להתנפץ על אחוז החסימה, אבל עלולה להוריד מתחתיו גם את הציונות הדתית, וביחד איתה את מחנה הימין כולו, אם מנדט או שניים מתומכיה הפוטנציאליים יתפתו להצביע לו.

אם וינטר בוטח ביכולתו לצלוח בכוחות עצמו את אחוז החסימה, הזכות היחידה שאפשר ללמד עליו היא שהוא חסר ידע וניסיון בתחום האזרחי והפוליטי. עוד לא מאוחר להבין שהסיכון גדול מדי, למצוא אל מי לחבור או לפרוש מהמרוץ. ■

בשבע
קבוצת התקשורת הגדולה בישראל לציבור הדתי

מו"ל: בשבע השבועון לציבור הדתי בע"מ **יו"ר מועצת המנהלים בערוץ 7:** יעקב כ"ץ (כצל"ה) **יו"ר קבוצת בשבע:** דודו סעדה **עורך ראשי:** עמנואל שילה **סמנכ"ל:** דודי פינקלר **סגנית עורך:** חגית רוזנבאום **עורך אקטואליה ואתר בשבע:** יוני רוטנברג **מנהל מכירות:** מאיר מלמד **מנהלת סטודיו:** סגולי קירשנבוים **סטודיו:** חגית שחור, רעות מליחי, סמדר בן טוב **מנהל דיגיטל:** מאיר פריאנטה **רכזת מערכת:** שירה נחום **עורכות לשון:** אפרת פוקס, אפרת אורנשטיין **מנהלת הפקה:** שמרית שמח **מוקד הפצה:** 03-9185555

המערכת אינה אחראית לתוכן המודעות

מערכת ומחלקת מודעות | טלפון: 03-9185553 פקס: 03-9237777 כתובת למשלוח דואר: ת"ד 3631 קריית אריה פ"ת 4959258 אתר: **be7.co.il** | הפצה: בר הפצות

בס"ד
ההגרלה השנתית של איחוד הצלה יצאה לדרך!
3 שנים
רוגע כלכלי.
כפשוט!!
היום נכנס לחשבונך
₪ 12,500
3 שנים רוגע כלכלי
₪450,000
₪12,500 כל חודש!
ל-36 חודשים
קבוע בחשבון הבנק!
מטבח חדש
ושיפוץ לבית
חבילה הכוללת מטבח,
ריצוף לבית, חדרי אמבטיה
ושירותים
רכב משפחתי 7 מקומות
מיפה 7
2026
ל-3 שנים
מצטרפים. מצילים. זוכים!
*5935
מוקד ההגרלה השנתית
של 'איחוד הצלה'
ca.1221.org.il
לקבלת הקטלוג במייל: 9401401@gmail.com
איחוד הצלה
UNITED HATZALAH
ארגון המתנדבים הלאומי

אבישי גרינצייג
לתגובות: gravishai@gmail.com

נשק קטלני

בנק ישראלי כמעט קרס, צו איסור הפרסום רק הוסיף שמן למדורת הפייק ניוז והמשטרה התנהלה כמו רוק סטאר שמכור לאהבת הקהל. פרשת היעלמותן של מלי וליאל יהלומי הייתה שיעור חינם לגבי יכולות של גורמים עוינים ליצור במדינה תוהו ובוהו, ובלי לירות אפילו יריה אחת

←
במשרד החוץ לקחו את האירוע בפרופורציות, אבל במשטרה העצימו את הדרמה. נציג משטרת ישראל בבואנוס איירס עם מלי וליאל יהלומי

צילום מסך

מדינת ישראל היא מדינה שמכורה לסנסציות, דרמות ושערוריות. כך היה גם בסיפור ההיעלמות של משפחת יהלומי. ביום שלישי, לפני כשבוע וחצי, פרסמו כלי התקשורת בישראל כי שגרירות ישראל באוסטריה הודיעה ששתי אזרחיות ישראליות נעדרות בווינה. מלי וליאל יהלומי, אם ובתה, מנותקות קשר בבירת המדינה מאז יום שישי שלפניו. השגרירות ביקשה כי כל היודע משהו על מקום הימצאן ייצור קשר בדחיפות עם המשפחה, או ידווח למספר החירום של השגרירות.

חיש מהר האירוע הפך למגה־דרמה בתקשורת הישראלית. אבל דווקא במשרד החוץ הקפידו להוריד את מפלס הדרמה. אנשי משרד החוץ אמרו לי שיש מדי שנה לא מעט מנותקי קשר, ואומנם משרד החוץ מעורב אבל צריך לקחת את כל האירוע בפרופורציות, ואין שום ראיה לפלילים. לדבריהם, לא מעט אנשים בוחרים מיוזמתם לנתק קשר. לפעמים מסיבות טובות, לפעמים מסיבות לא טובות, לפעמים יש לכך סוף טוב ולפעמים הסוף עגום - אבל אין באמת יותר מדי מה לעשות.

התקשורת לא בדיוק הקשיבה, והסיפור של בנות משפחת יהלומי היה הסיפור הכי חם בכל כלי התקשורת. אין סוף מלל נכתב ונאמר על אירוע שבעצם לאף אחד לא היה מידע כלשהו לומר עליו. משטרת ישראל הצטרפה לחגיגה, ובכישרון מפואר הצליחה להעצים את הדרמה. בבוקר יום חמישי היא פרסמה כי היא הוציאה צו איסור פרסום על כל פרט מפרטי חקירת היעלמותן של האם והבת, וכי החקירה מתנהלת על ידי היחידה הארצית לפשיעה כלכלית (יאל"כ) בלהב 433.

> בבנק הבהירו בבהילות שלא נמצא חשד לפלילים. הוציאו הודעה שהנושא נבדק. המשטרה הגיעה למשרדי הבנק, חיפשה מה שחיפשה. הבנק ניסה שוב להרגיע. ועוד פעם להרגיע. בבנק התעקשו שאין ראיה כלשהי להתנהלות לא תקינה בחשבונות של לקוחות הבנק ושהכול בסדר. את הלקוחות המבוהלים זה לא הרגיע. אנשים הוציאו חסכונות והעבירו חשבונות

בדרך כלל צווי איסור פרסום משיגים בימינו את התוצאה ההפוכה ממטרתם. ככל שהמטרה (ואני מדגיש: ככל שהמטרה) היא למנוע פרסום, הודעה דרמטית על צו איסור פרסום אינה מונעת את המשך הפרסומים והעיסוק התקשורתי, אלא גורמת לעיסוק נוסף ומוגבר באירוע. שעות לפני כן החלו להיות מופצות שמועות בווטסאפ, שהתחברו להן בצורה מושלמת לצו איסור הפרסום המסתורי של המשטרה. יש לציין שלפני שהמשטרה הוציאה צו איסור פרסום, גורמים במשטרה דאגו לספר שישנו חשד שהשתיים עברו את הגבול האוסטרי למדינה אחרת, ושבמסגרת החקירה נבדקת אינדיקציה לכך שהשתיים לקחו איתן כסף רב לפני שיצאו מישראל.

רב־סרן שמועתי עשה את שלו, חיבר חלקיקי מידע שפורסמו בתקשורת יחד עם צו איסור הפרסום, ויצא העגל הבא: "פרשת היעלמות מלי יהלומי באוסטריה: עוקץ המיליונים והחשש מטלטלה במערכת הבנקאית - חקירת היעלמותה הדרמטית של מלי יהלומי באוסטריה עלתה מדרגה, וכעת מנהלות אותה היחידה הארצית לחקירת פשיעה חמורה ובינלאומית (יאחב"ל) ומכלול להב 433. יהלומי, קצינת ציות מוערכת בבנק ירושלים ואם גרושה, חשודה כי ניצלה את גישתה הבכירה למנגנוני הבקרה הפנימיים כדי לבצע עוקץ פיננסי מתוכנן היטב. לפני שניתקה מגע ונעלמה באוסטריה יחד עם בתה, הצטיידה בסכומי עתק במזומן והמירה, לפי החשד, חלק ניכר מהכסף למטבעות קריפטוגרפיים בלתי ניתנים למעקב".

עוד נכתב בהודעה, שנפוצה כמו אש בשדה קוצים בקבוצות הווטסאפ: "היקף החקירה והמעורבות הישירה של יחידות העילית של המשטרה מעידים כי לא מדובר רק בהימלטות של חשודה בעבירות מרמה. הממצאים הנחשפים בשטח מצביעים לכאורה על תרחיש חמור בהרבה: חשש כי המעשים שביצעה והמידע שלקחה עימה חושפים כשלים מבניים עמוקים, עד כדי סיכון ממשי לקריסת בנק - איום אסטרטגי שמדינת ישראל והמערכת הפיננסית אינן מוכנות להתמודד איתו. חוקרי להב 433 והיאחב"ל מנהלים כעת מרוץ נגד הזמן מול הרשויות באירופה כדי למנוע את רעידת האדמה הבאה במערכת הבנקאית".

כאילו זה מבצע אנטבה

בהודעה הזאת היה גרעין מאוד קטן של אמת. הדבר היחיד שהיה נכון בפרסום הזה הוא שמלי יהלומי הייתה עובדת ←

SIFRA
סִיפְרָא
חינוך • קהילה • ממשל
Education • Community • Governance

יחדיו נמתיק סוד

מסע רוחני לקראת הימים

חודש אלול הוא הזמנה.
לעצירה. להתבוננות. להתחדשות.

אנו מזמינים אותך
למסע התחדשות לקראת החיים.

שלושה מפגשים קבוצתיים בהנחיית:

הרב אלחנן ניר

הרב אייל ורד

הרב ליאור אנגלמן

הרב מתניה ידיד

מה כולל המסע?

3 מפגשים בימי חמישי:
י״ד אלול (27.8) | כ״א אלול (3.9) | ו׳ תשרי (17.9)

4 שעות כל מפגש (17:30–21:30)
של לימוד תורה והעמקה, סדנאות והתוועדות חברים

מיקום:
מוזיאון הפסיפס בלוד (סטורמה 9, לוד)

עלות:
840 ₪ לאדם: המחיר לכלל המפגשים (כולל ארוחת ערב בשרית)

לפרטים נוספים:
עינת שטיין EINAT.SIFRA@GMAIL.COM

המסע מיועד לגברים

חפשו אותנו בטיקצ׳אק
׳מסע לקראת החורף׳

more&אשתר

אבישי גרינצייג

← צו איסור הפרסום רמז על חשד למעילה אף על פי שלא היה חשד למעשה פלילי. בנק ירושלים

צילום: חיים גולדברג פלאש 90

של בנק ירושלים. בעברה שימשה כקצינת ציות, אך כיום תפקידה הוא מנהלת תחום עו"ש ופיקדונות במטה הבנק. כל שאר הפרטים הם קשקוש מוחלט והנפצות. אבל מי רוצה לקחת סיכון כשמתברר שבכירה בבנק נעלמת, והמשטרה מוציאה צו איסור פרסום גורף על הפרשה, ונותנת ליחידה למאבק בפשיעה הכלכלית לחקור את ההיעלמות הזאת?

חלפו שעות בודדות, והמסחר בבורסה נפתח. מניית בנק ירושלים רשמה ירידות חדות של 12%. מנכ"ל הבנק, יאיר קפלן, כתב לעובדים כי "בימים האחרונים אנו עדים לכתבות בתקשורת אודות היעלמותה של מלי יהלומי. אנו מבינים שאירוע כזה מעורר חששות וחוסר ודאות. יודגש, כי למעט העובדה שמדובר בעובדת הבנק, לא נמצא כל קשר בין האירוע לבנק. על האירוע מוטל צו איסור פרסום, ואסור להעביר כל מידע בנושא לכל גורם שהוא".

זה לא בדיוק עזר להרגיע את החששות. לאחר מכן הבהירו בבנק בבהילות שלא נמצא חשד לפלילים. הוציאו הודעה שהנושא נבדק. המשטרה הגיעה למשרדי הבנק, חיפשה מה שחיפשה. הבנק ניסה שוב להרגיע. ועוד פעם להרגיע. בבנק התעקשו שאין ריאה כלשהי להתנהלות לא תקינה בחשבונות של לקוחות הבנק ושהכול בסדר. את הלקוחות המבוהלים זה לא הרגיע. אנשים הוציאו חסכונות והעבירו חשבונות. בהמשך מניית הבנק נרגעה, ואת יום המסחר היא סיימה במינוס ניתן לעיכול של שני אחוזים בלבד. ואז הגיע ליל שבת, והמשטרה פרסמה כי השתיים אותרו בארגנטינה, שהכול בסדר איתן ושהן יצאו מרצונן ושאין חשד לפלילים.

המשטרה התאמצה להמשיך לסחוט את הלימון כאילו שהיה מדובר במבצע אנטבה. סרטונים וראיונות שוחררו לכלי התקשורת כדי לפאר את פעולת המשטרה. בפועל, איך לומר בעדינות, טיפה נסחפו עם הטפיחה על השכם. השתיים עלו על טיסות עם שמותיהן האמיתיים ועם הדרכונים האמיתיים שלהן. חקירה מסובכת זו לא הייתה. למרבה האבסורד, דווקא לאחר שהתברר שאין פה שום פרשה - המשטרה החליטה לפרסם סרטונים ולהתראיין על האם והבת שהחליטו פשוט להיעלם מסיבותיהן שלהן. אבל המשטרה התקשתה לכבד את הפרטיות של השתיים.

טור דעה בעיתון 'הארץ' תיאר לא רעה את האירוע הביזארי: "הערוץ שבנה את סיפורן של מלי וליאל כדרמה סוחפת החליט שעכשיו הן כבר חייבות לו עלילה, מניע וקתרזיס. הן, מצידן, רק רצו לברוח. המדינה, המשטרה והתקשורת הבהירו להן שבישראל זה לא עובד ככה: אנחנו נמצא אתכן, נפרסם סרטונים שלכן בפיג'מת מיקי מאוס, נאשים אתכן על שנדחפנו לכן לנשמה - ואז נבהיר בכובד ראש שאתן בכלל לא מעניינות אותנו". אבל הטור הזה הוא לא קורס מבוא לפרטיות בפקולטה למשפטים באוניברסיטת תל אביב. בעיניי האירוע חושף סכנה הרבה יותר דרמטית: סכנת הפייק ניוז.

לא היינו רחוקים מאוד מקריסת בנק בישראל, והכול על סמך כלום. רק בגלל שהאישה שנעלמה הייתה בתפקיד יחסית בכיר בבנק. לא היה חשד כלשהו לפלילים. לא מצאו ממצא למעילה ואפילו לא למשיכה דרמטית של כספים מחשבונה הפרטי של מלי יהלומי. אבל המשטרה, בגמלוניות מביכה, הוציאה צו איסור פרסום גורף על כל פרט מפרטי החקירה כשהיא רומזת בעצם הוצאת צו איסור הפרסום שיש חשד למעילה בכספים. זאת בכך שהתיק נותב ליחידה הארצית למאבק בפשיעה הכלכלית. תצרפו את זה לרב־סרן שמועתי ולהזיות שלו - וקיבלתם כדור שלג מסוכן. כדור השלג הזה לא נמדד רק בירידה של מניית הבנק, אלא בבהלה של הלקוחות ומשיכת הכספים. האירוע נרגע והסכנה חלפה, אבל לא בזכות משטרת ישראל אלא למרות התנהלותה.

> תחשבו על הנזק העצום שהשמועות הללו גרמו כאשר לכאורה לא הייתה כוונת זדון מאחוריהן אלא סתם שעמום ויצירתיות של מפיצי השמועות. עכשיו תחשבו כמה נזק יכולה לגרום מדינה עוינת באמצעות הפצת פייק ניוז. האם תרחיש של קריסת בנק מכוונת על ידי איראן באמצעות הפצת פייק ניוז נשמע לכם תרחיש מופרך כל כך?

פייק ניוז יותר חזק מאיסור פרסום

בעברית יש ביטוי שנקרא "ריצה אל הבנק" או "הסתערות משיכות". באנגלית הביטוי הוא Bank run. בוויקיפדיה העניין מוסבר כך: "הסתערות משיכות מתרחשת כאשר לקוחות רבים מושכים את כספם מבנק, מכיוון שהם מאמינים שהבנק עלול להפסיק לפעול בעתיד הקרוב. במילים אחרות, הסתערות משיכות מתרחשת כאשר במערכת בנקאית עם רזרבה חלקית, לקוחות רבים מושכים מזומנים מחשבונות בנק במוסד פיננסי בו־זמנית מכיוון שהם מאמינים כי המוסד הפיננסי הוא, או עלול להפוך, לחדל פירעון. ככל שהסתערות המשיכות מתקדמת היא עשויה להפוך לנבואה המגשימה את עצמה: ככל שיותר אנשים מושכים מזומנים, הסבירות לקריסה עולה, מה שגורם למשיכות נוספות. זה יכול לערער את יציבות הבנק עד לנקודה בה נגמרים לו המזומנים ובכך הוא עומד בפני פשיטת רגל פתאומית".

הסתערות משיכות יכולה להתרחש גם כשהיא מתחילה בגלל סיפור שקרי. אפילו למפקידים שיודעים שהסיפור שקרי יהיה תמריץ למשוך, אם הם חושדים שמפקידים אחרים יאמינו לסיפור.

נדמה שאנשים לא מבינים את הכוח האדיר שיש לרשתות החברתיות, ולשמועות ווטסאפ שאין אף שם שעומד מאחוריהן מלבד התיאור "הועברה פעמים רבות". תחשבו על הנזק העצום שהשמועות הללו גרמו, כאשר לכאורה לא הייתה כוונת זדון מאחוריהן אלא סתם שעמום ויצירתיות של מפיצי השמועות. עכשיו תחשבו כמה נזק יכולה לגרום מדינה עוינת באמצעות הפצת פייק ניוז. האם תרחיש של קריסת בנק מכוונת על ידי איראן באמצעות הפצת פייק ניוז נשמע לכם תרחיש מופרך כל כך?

לדעתי, האירוע הזה היה באמת שיעור חינמי למערכות בישראל. לגופי הביטחון בישראל. הציון שהמשטרה קיבלה באירוע הזה הוא שלילי. לא מספיק שהמשטרה תימנע מהפצת פייק ניוז ושמועות, אלא צריך כלים כדי להילחם אקטיבית בשקר. צריך להסביר לציבור את האמת. אי אפשר לתת לפייק ניוז לשחק לבד על המגרש. בהקשר הזה, אפשר להבין לבד כמה קריטי שהאמון הציבורי במשטרה יהיה גבוה מספיק, וכמה קריטי שהמשטרה לא תשחק את האמון הזה. זה נכון למשטרה, לשב"כ, למוסד, לבתי המשפט ועוד.

לאחרונה אמר לי ממלא מקום מנכ"ל ועדת הבחירות, דין ליבנה, כי אין שום חשש לזיוף בחירות בישראל. יש מספיק מנגנונים שימנעו זיוף ומרמה בהיקף משמעותי. החשש הוא שגורמים זרים יצליחו לשכנע את הציבור שהבחירות מזויפות, שקלפי במקום מסוים סגורה, שיש חשש לאירוע ביטחוני בעיר מסוימת וכו' וכו' וכו'. זה החשש האמיתי. ומול האיום הזה מתמודדת ועדת הבחירות המרכזית לצד גופי הביטחון הישראליים.

האיום הזה אינו תאורטי. בידי ישראל יש ראיות לניסיונות של מדינות שונות להתערב במערכת הבחירות שלנו. לדברי עורך הדין ליבנה, אין אינדיקציה (בניגוד לקמפיין של הליכוד) שאכפת לגורמים זרים עוינים מי ינצח כאן בבחירות. אין מועמד ספציפי שהם תומכים בו, או לחלופין מועמד ספציפי שהם מתנגדים לו. מה שמעניין אותם זה ליצור כאוס ולפורר את המדינה מבפנים.

7 באוקטובר הבא לא בהכרח יהיה באמצעות רקטות, ואפילו לא באמצעות רחפנים שנחשבים לאיום האסטרטגי הבא. הסכנה עלולה להתרחש אפילו בלי שנעשה שימוש באקדח קפצונים. ולאיום הזה צריך להתכונן ולהיערך. צו איסור פרסום לא יפתור את הבעיה. חושך לא מגרשים במקלות אלא בהוספת אור. למרות הקושי הרב (ואכן יש קושי עצום להיאבק בפייק ניוז), מול פייק ניוז לא נלחמים בצו איסור פרסום. ■

LEADER

לרכישה אונליין עם שליח עד הבית: leaderkids.co.il
לרשימת החנויות ושעות הפתיחה: 1599-54-55-56

nuance

יוני רוטנברג
לתגובות: yoniro770@gmail.com

החופש הקטן של האח הגדול

במשטרה ידעו שמלי וליאל יהלומי נעלמו מרצונן החופשי, ובכל זאת רכבו על הגל התקשורתי ובדרך רמסו את כל עקרונות חופש הפרט וזכויות האזרח הבסיסיות. החדירה לחשבון AI של אזרחיות שלא ביצעו שום עבירה חייבת להדליק לכולנו את כל הנורות האדומות

→
מניית הבנק צללה, שמה של מלי הוכתם, אבל קברניטי משטרת ישראל לא ישלמו שום מחיר. מלי וליאל יהלומי

צילום מסך

78 שנה הם זמן קצר מאוד בחיי מדינה. אומנם לנו, היהודים למודי החורבנות והרדיפות, זה מרגיש כמו נצח, אבל כשמשווים לתהליכים פוליטיים וגאו־אסטרטגיים שהתרחשו במדינות אחרות בעולם - זו תקופה די מוגבלת. נוסיף לכך את העובדה שהיא נוסדה כמדינה סוציאליסטית עם נגיעות קומוניזם ונותרה תחת שלטון כזה כמחצית ימיה - וגם בשנים ששלטה בה מפלגה ליברלית המשיכו להופיע בה אלמנטים פוליטיים של ריכוזיות וטוטליטריזם - ונקבל מדינה בעלת תודעה ליברל־דמוקרטית דלה מאוד.

אני נזכר בזה מדי פעם בפעם כשאני נתקל בפירות הבאושים של התפיסות הקדמוניות הללו. למשל, כשלאחרונה גיליתי על חפיסות הסיגריות, שכבר מזמן כוסו כולן בשווה בעטיפה גנרית חומה ואזהרה באותיות קידוש לבנה, תמונות מעוררות חלחלה של שיניים רקובות או מוח מנוון בשחור־לבן. והכול מחויב על פי חוק, כדי כמעט לאנוס את הנתינים לפעול על פי הטוב הכללי. כמובן איני מעודד עישון, אבל הרבה פחות מכך אני מעודד התערבות חוקית בוטה כל כך בבחירות האישיות של האזרח ובחופש של חברות מסחריות להתעשר.

או כשנציגי קרטל הביצים מטרפדים רפורמות, נציגי המורים המאוגדים מחריבים את מערכת החינוך, יושב ראש ועד הנמל מנהל את אסטרטגיית הייצוא ואנשים נעצרים על אם הדרך בעוון ייצור דבש בלי שקיבלו מכסה. בתחום אחר, כשמשטרה חודרת ללא צו במשך שנים למכשירים סלולריים של אזרחים שאינם חשודים בכלום, באישור צמרת הפרקליטות, והעניין כולו נגמר בוועדת חקירה שמתפטרת ולא משלימה את מלאכתה. או כשראש ממשלה מתיר את דמם של אזרחים שאינם מסכימים עם המדיניות המחמירה של משרד הבריאות בטיפול במגפה, והציבור מריע לו. או כשהתרעות מתפרצות, מחרידות ומבהילות, משתלטות לאזרחים במשך כמעט חודשיים על המכשיר הסלולרי בלי לבקש את רשותם, ולכולם הדבר נראה פשוט וברור.

בעובדה הזאת, שמדינתנו הצעירה חלשה מאוד בכל מה שקשור לחופש ולזכויות השמורים לאזרחיה, נזכרתי גם השבוע, כשפרשת היעלמותן של מלי וליאל יהלומי הגיעה לסיומה. שתי נשים, אם ובתה, שבנסיבות כאלה ואחרות החליטו לתכנן כמו בסרט הוליוודי היעלמות מוחלטת מהרדאר והתחלה של חיים חדשים בזהות אחרת ובמקום אחר בעולם.

> היום אנחנו יודעים שהן טסו עם הדרכונים שלהן, בזהותן הידועה ולפי החוק והנהלים, משדה התעופה בפרנקפורט לבואנוס איירס. כמה זמן לוקח להשיג את המידע על החתמת הדרכונים וכל הניירת הכרוכה? כאן צריך היה להסתיים האירוע

מבצע יח"ץ על חשבון המשפחה

מה דעתכם על המעשה הזה? מה קרה ביניהן ובין בני המשפחה? מי ידע מה ולמה? באילו נסיבות תוכננה התוכנית? כל אלה שאלות נפלאות ומרתקות למדורי הרכילות. ההמלצה שלי היא להימנע מלעסוק בהן, אבל זו רק המלצה. מה שאינו רק המלצה אלא חובה גמורה הוא להימנע מכל פעולה מדינתית של חיפוש ולכידה שלהן כל עוד הן לא עברו על החוק.

נניח שנוכל להסכים שבתחילת האירוע, כשהמשפחה דיווחה על אובדן קשר, היה מקום לחשש לאירוע טרור. המחשבה שמשרד החוץ, משטרת ישראל והמוסד צריכים לבצע את הבדיקות הראשוניות כדי לשלול חשד כזה - מוצדקת. היום אנחנו יודעים שהן טסו עם הדרכונים שלהן, בזהותן הידועה ולפי החוק והנהלים, משדה התעופה בפרנקפורט לבואנוס איירס. כמה זמן לוקח להשיג את המידע על החתמת הדרכונים וכל הניירת הכרוכה? ואם נלך לחומרא, לשלול כל חשש: אין צורך במשאבים רבים מדי כדי לקבל מהרשויות בגרמניה תיעוד וידאו שלהן בריאות וחופשיות עולות למטוס, או אפילו לקבל עדות מהימנה מהפקיד שסייע להן בכך.

כאן צריך היה להסתיים האירוע. תהיות על היעלמותן המסתורית והחריגה של אם ובת נורמטיביות הן מחוץ לתחומה של המדינה. זה יכול לשמש חומר לכתבה צהובה ומרגשת באחד מכלי התקשורת או לשיחת רכילות בשכונה של משפחת יהלומי, אבל ממש לא משימת העל (שגם יוחצנה באגרסיביות) של משטרת ישראל. גם אם יחשוב מי שיחשוב שהמעשה הזה אינו מוסרי כלפי המשפחה, חלק מהחופש שמדינה דמוקרטית חייבת להעניק לנתיניה הוא החופש לבחור בחירות שאינן מוסריות לדעת כולם. כפי שהיא חייבת לאפשר לאנשים לבחור לעשן בלי לנהל נגדם מסע הפחדה גרוטסקי, היא חייבת לאפשר להם לברוח מהמשפחה ולהתחיל חיים חדשים.

משטרת ישראל, וככל הנראה גם שאר הגורמים המעורבים, לא חשבו כך. ביום רביעי, שלושה ימים אחרי שהוחתמו שני דרכונים עם השמות המלאים של מלי וליאל יהלומי בשדה התעופה בפרנקפורט, פרסמה דוברות המשטרה הודעה דרמטית על מאמצי החיפוש. על פי ההודעה המפכ"ל בכבודו ובעצמו קיים הערכת מצב בנושא "הנעדרות", והורה בלי כחל ושרק "להקצות את כלל המשאבים והאמצעים הנדרשים, בארץ ובחו"ל... עד לאיתורן של הנעדרות הישראליות". ונשאלת השאלה: למה, לכל הרוחות? על סמך מה מקבל מפכ"ל החלטה להשקיע "את כלל המשאבים" בפרשה שאין לו מושג אם היא בכלל עניינו, או גרוע מכך יש לו כבר מושג שהיא לא עניינו? אולי זה מצלצל כמו שחרור חטופים, אז זה מביא לייקים? ומהיכן הקביעה

←
המשך בעמוד 22

יריד מכירות ענק

החל מ־15:00

להזמנת דוכן:
052-580-2171

צילומים: ירמה טל, רמי זרנגר, יעל שלח, רעות קורנברג, אור דגן

כנס פנימה

הנעורים

תשפ"ו

ברכה לשנה החדשה מהרב שמואל אליהו שליט"א

בהשתתפות: הרבנית ימימה מזרחי • הניה שוחט

רוחמה בן יוסף ורוני דלומי

בהנחיית: טל מאיר

יום שני • כ"ה אלול, 07.09
פתיחת דלתות: 19:30 • מתחילים: 20:00

בניינ י ה אומ ה

במהלך כנס פנימה יתקיים טקס חגיגי להוקרת
"נשות השנה של פנימה", **במעמד הגב' טליק גואילי**

נשות השנה של פנימה

חפשו בגוגל 'כנס פנימה' או סרקו את הברקוד

חגית רוזנבאום
לתגובות: Hagitr72@gmail.com

רפואה מונעת

במקום להתייחס בכובד ראש לטענתו של לוחם פצוע על יחס עוין של הצוות הרפואי, ההסתדרות הרפואית הישראלית מיהרה ליישר קו ולהאשים את משפחת הלוחם בגזענות. נוכח ההתנהלות הפוליטית הבוטה והחד־צדדית של נציגי הרופאים שלנו, זה לא באמת מפתיע. והמטופלים? שישתקו

←
הלוחם הפצוע סיפר: "התעללו בי". בית החולים רמב"ם בחיפה

צילום: משה שי פלאש 90

> בעיני האיגודים הרפואיים, בלי יוצא מן הכלל, האמינות של לוחמי צה"ל היא כקליפת השום מול אמינותו, כבודו ושמו הטוב של אח, רופא או איש צוות אחר ממוצא ערבי. רק העובדה הזאת כשלעצמה צריכה להטריד כל אזרח שנכנס בשערי בית חולים כלשהו בישראל, ומפקיד עצמו בידי רופא שאולי רואה בו בכלל אזרח סוג ב'

מיצג 'פראבדה' מרהיב שכזה לא ראיתי כבר זמן רב. בדף האיגודים האקדמיים של ההסתדרות הרפואית הצליחו אנשי האיגודים, במקצועיות רבה, לנסח בשלושים ושלושה ניסוחים שונים (!) את אותו מסר אחיד ועקבי, בלי לסטות במילימטר של חשיבה ימינה או שמאלה מסכי העיניים שהרכיבה להם ההגמוניה של ההסתדרות. לא משנה אם אתה חבר באיגוד לטיפול נמרץ, לחקר ההשמנה, לרפואת השריר והשלד, פסיכיאטריה, מחלות זיהומיות, רפואת ילדים, רופאי משפחה, מרדימים, כירורגיה או נפרולוגיה - עליך להיות מזוהה אוטומטית עם אותו מסר: "האיגוד מבקש לגנות בכל תוקף אלימות וגזענות כלפי צוותים רפואיים ולהביע תמיכה מלאה ובלתי מסויגת בחברינו ובחברותינו הרופאים והרופאות הערבים ובאלפי אנשי הצוות הרפואי הערבים בישראל.

"כל תלונה על טיפול רפואי חייבת כמובן להיבדק באופן רציני ומקצועי, אולם הניסיון להפוך את מוצאם של אנשי הצוות או את העובדה שהם דוברי ערבית לחלק מהחשדות נגדם, היא בלתי נסבלת. זוהי הכללה מסוכנת וגזענית שאין לה מקום במערכת הבריאות ובחברה הישראלית. אנשי צוות ערבים מטפלים במסירות ובמקצועיות אין קץ בכל ילד, בשגרה ובמלחמה, ללא הבדל דת, לאום או השקפה. לא ניתן יד להשמצות וביטויים גזעניים נגדם", לשון מדגמית של האיגוד לטיפול נמרץ ילדים.

דומה שגם המוכשרים שבכותבים היו מתקשים לעמוד במשימה שכזו, שחייבים לחזור עליה שוב כדי להאמין: שלושים ושלושה מכתבים שונים, שמביעים כולם תמיכה חד־משמעית בצוותים הרפואיים הערביים בבית החולים רמב"ם בעקבות הסערה שהתפוצצה שם בשבוע שעבר, ובעובדי הרפואה הערבים באשר הם. כל זה, תוך גינוי של "הסתה וגזענות" כלפי הקולגות הערבים בשאט נפש ועמידה נחרצת וחד־משמעית לצידם. שום סדק, שום ספק, שום לגיטימציה או אפילו אמפתיה מתבקשת לטענות של הצד המתלונן - משפחה של לוחם צה"ל שנפצע קשה מאוד. בעיני האיגודים הרפואיים, בלי יוצא מן הכלל, האמינות של לוחמי צה"ל היא כקליפת השום מול אמינותו, כבודו ושמו הטוב של אח, רופא או איש צוות אחר ממוצא ערבי. רק העובדה הזאת כשלעצמה צריכה להטריד כל אזרח שנכנס בשערי בית חולים כלשהו בישראל, ומפקיד עצמו בידי רופא שאולי רואה בו בכלל אזרח סוג ב', וזה בלי להתייחס עדיין לשאלת זהותו הלאומית של הרופא.

"הפכו אותי כמו סרדין"

בתחילת השבוע שעבר חשף דוד צ'סטרמן, אחיו של לוחם שנפצע קשה בלבנון, פרטים מטרידים על התעללות שעבר לכאורה אחיו בבית החולים רמב"ם בחיפה. הלוחם, שנפגע מפיצוץ וסובל מכוויות קשות ב־40 אחוזים מגופו, התעורר ביום שישי, לאחר יומיים של הרדמה והנשמה. צ'סטרמן הדגיש כי רוב הצוות הרפואי היה מסור ומדהים, אך תיאר משמרת לילה ספציפית כ"עוינת". לדברי צ'סטרמן, בליל שבת צוות המשמרת - שהיה מורכב מעובדים ערבים - הוציא את בני המשפחה מהחדר בטענה שיש צורך בהחייאה דחופה לחולה חדשה, טענה שלדבריו התבררה כלא נכונה.

לאחר שעות ארוכות של המתנה מחוץ לחדר, בהן אחיו הפצוע נראה מבקש עזרה ללא מענה, החליט צ'סטרמן לפרוץ את הדלת. הוא גילה כי לא מתבצעת כל פעולה רפואית דחופה, ואחיו שכב במצוקה, לוחש ומבקש מים, אך איש לא התייחס אליו. הדברים החמורים ביותר נחשפו רק למחרת, כאשר הלוחם הפצוע סיפר לאשתו כי התעללו בו. הוא תיאר כי באחת הפעמים "הפכו אותי כמו סרדין ככה, בצורה כזאת, הראש שלי נחבט במיטה", וכי צרח מכאב אך האחיות פשוט כיסו אותו. צ'סטרמן הביע דאגה מכך שלוחם מטושטש שומע סביבו רק ערבית לאחר אירוע כה טראומטי, וכי אין איש צבא או ביטחון ששומר על הפצועים. הוא הדגיש כי אין בדבריו כדי לגרוע מעבודתם המסורה של צוותים אחרים, כולל אחים ואחיות ערבים "שהיו מדהימים".

החשיפה הזאת הביאה לפיצוץ תקשורתי וציבורי, כאשר מחד שר הביטחון ישראל כ"ץ הורה מיידית לגורמים הרלוונטיים בצה"ל לבדוק את התלונות באופן יסודי, ובמידה שתתאמתנה לנקוט צעדים נגד האחראים על מנת שהתופעה לא תישנה. מנגד, פרסם בית החולים רמב"ם הודעה המגבה לחלוטין את העובדים הערבים ואף תוקפת את הביקורת נגדם: "אנו מתייחסים ברצינות מלאה ומתחקרים כל טענה ליחס לא הולם למטופלינו, אבל לא נסכים לקבל התבטאויות שפוסלות או מטילות דופי בצוות המרכז הרפואי על רקע עדתי או אתני". לאחר כמה ימים הודיע בית החולים כי "בדקנו את הטענות והן אינן מוצדקות". תוצאות הבדיקה עליה הורה שר הביטחון טרם התקבלו.

על אף שצ'סטרמן חזר והדגיש בראיונות כי טענותיו לא באו על רקע אתני, והוא לא פוסל קטגורית את כל עובדי הרפואה הערבים אלא רק צוות מסוים שפגע לדבריו באחיו הלוחם, חגיגת הצביעות כבר הייתה בשיאה ולא ניתן היה לעצור אותה באמצעות עובדות. בית החולים הכחיש את הטענות, מנכ"ל

←

UNIVERSE

מיחם הפלא

טכנולוגיה יוצאת דופן

בטיחות, נוחות וחיסכון בכל שבת

2 דפנות מופרדות במרווח 2.5 ס"מ,
לבטיחות מוגברת ולשמירת חום גבוהה.

בטיחותי - טמפ' דופן חיצונית כ-40° בלבד

חסכוני בחשמלי 80W בלבד, כ-0.3 אמפר

שומר טמפ' גבוהה לזמן רב מעל 90°

העברה אוטומטית למצב שבת

בצבעים: שמנת כסוף שחור בגדלים: 6L (30 כוסות) | 8L (40 כוסות) | 10L (50 כוסות) | 13L (65 כוסות) | 16L (80 כוסות) | 20L (100 כוסות)

להזמנות ובירור החנות הקרובה לביתך

***5419**

לפרטים נוספים
WWW.UNIVERSE.CO.IL

רשתות: רשת רפאלי, רשת חשמל ליאור, רשת חשמל נטו, רשת שיא החשמל ומיזוג, רשת זיק אור, רשת צורף, ובחנויות החשמל המובחרות ברחבי הארץ

ירושלים: סלון גאולה - מלכי ישראל 11 | מיסטר אלקטריק - יפו 50 | עולם הבית - ארן 3, מרכז מסחרי רמת אשכול | כל בו גאולה - לבוש מרדכי 3 | מחסני גבעת שאול - גבעת שאול 40 | לייזר ליין - כנפי נשרים 7, גבעת שאול | **ביתר עילית:** יריד ביתר | **בני ברק:** טכנומיקס ווקשטיין - הרב קוק 16 | קניתי אצל צביקה - ז'בוטינסקי 168 | מותג החשמל והגיהוץ - אלישע 5 | **אלעד:** חשמל אלעד - רשב"י 19 | **הרצליה:** משרקי - סוקולוב 70 | **מודיעין:** טיים אלקטריק - יהודה הנשיא 16 | **רעננה:** סלון אפי - אחוזה 109 | ברכה לבית - אחוזה 98, קניון אלרם | מרכז אלקטרוניקה יגאל - רמב"ם 6 | **פתח תקווה:** המאיר - בן ציון גליס 18 | **נתניה:** רמי אלקטרוניקה - שער העמק 3 | צבי סנטר - רבי עובדיה מברטנורא 1, קריית צאנז | **חיפה:** מקור החשמל - הרצל 64 | **טבריה:** טל חשמל - יהודה הלוי, אזור התעשייה | **יצרן: נורלייט בע"מ – עמל 64, פתח תקווה**

חגית רוזנבאום

משרד הבריאות משה בר סימן טוב הגיע לביקור גיבוי של הצוותים הרפואיים, ואחריהם החרו־החזיקו גורמים אינטרסנטיים ופוליטיים שזעקו נגד "ההסתה הגזענית" כלפי עובדים ערבים באשר הם. כל אלה אינם גורמים אמינים בנוגע לשאלה מה באמת קרה שם. למשפחת הלוחם ראוי לתת לכל הפחות 50 אחוזי אמינות מול בית חולים או משרד הבריאות שרוצים להגן על שמם הטוב, או לכל הפחות על פלח העובדים ההולך וגדל בתוכם מהמגזר הערבי.

גוף מקצועי לצד הפלשתינים

אבל כך או כך, בטור זה אנו מבקשים למקד את הזרקור בצביעותה המחוצפת של ההסתדרות הרפואית, הארגון החזק ביותר שמאגד תחתיו את עובדי הרפואה בישראל. ההסתדרות הרפואית מגדירה עצמה כארגון מקצועי, א־פוליטי ועצמאי. אלא שבמקרים מסוימים, ובצד פוליטי מובהק, החליטה הר"י (ההסתדרות הרפואית בישראל) והעומד בראשה עד לאחרונה, פרופסור ציון חגי, שאפשר ואפשר לחרוג מההגדרה המתבקשת ולהשמיע את קולה הפוליטי ברמה. השמעת הקול הפוליטי היא אנדרסטייטמנט כמובן. מר חגי ופקודיו שיבשו את סדרי החיים של אזרחי המדינה, ופגעו בחסרי הישע שזקוקים למערכת הבריאות לטובת החירות הפוליטית שנטלו לעצמם.

המדובר כמובן במחאה נגד הרפורמה המשפטית. כזכור, הגופים החזקים במשק היו שותפים למחאה, והר"י הייתה אחת הבולטות שבהם. הנה כמה דוגמאות: ראשי האיגודים והחברות בהר"י חתמו על הצהרה נגד הרפורמה; הר"י השביתה את מערכת הבריאות ליום אחד במחאה נגד הרפורמה; יושב הראש פרופ' חגי הודיע כי הר"י מתנגדת לחוק ביטול עילת הסבירות; רופאים ורופאות יצאו להפגנות המחאה כחטיבה אחת, והיו חלק בלתי נפרד מגוש קפלן, תוך שהר"י ממשיכה לשחרר הצהרות ואיומים כל העת נגד הרפורמה, ומה יקרה אם היא תעבור.

סוגיה נוספת שבה הפוליטיקה גברה על המחויבות המקצועית הייתה הדאגה לזכויותיהם של הפלשתינים תוך כדי לחימה. במסמך מפורט משנת 2003 - שעלה לדיון שוב סביב הלחימה בעזה - מפרטת הר"י את עמדותיה, כאשר הגוף הישראלי הרשמי האמון על בריאותם של תושבי ישראל נשמע כמו משרד הבריאות של חמאס בעזה. "ההסתדרות הרפואית בישראל רואה באספקת שירותי רפואה ובריאות לאוכלוסייה אזרחית, ישראלית ופלשתינית, ובטיפול בנפגעים ופצועים חלק בלתי נפרד מהמחויבות לשמירת ערך החיים", נכתב במסמך, שגם נותן אישור מוסרי לצה"ל: "ההסתדרות הרפואית בישראל מביעה שביעות רצון ממחויבות צה"ל, כפי שהובאה בפניה על ידי נציגיו הרשמיים, להבטיח את שירותי הרפואה והבריאות גם בזמן סכסוך מזוין. ההסתדרות הרפואית בישראל קוראת לשלטונות צה"ל מתוך מחויבות זו ובהתאם לפסיקת בג"ץ, לנקוט את כל האמצעים האפשריים כדי להבטיח את הפעילות החיונית של בתי החולים בפרט ושל שירותי רפואה בכלל, לרבות באזורי הלחימה. הנחיות ברוח זו יש להעביר ולממש עד לרמת החייל הבודד בשטח", קובעת הר"י.

דומה כי אין צורך להזכיר את "תרומתם החשובה" של שירותי הרפואה ובתי החולים הפלשתיניים ללחימה לשמירת חיי האדם של לוחמי צה"ל. אבל מבחינת הר"י, כבר ראינו, זכויות הלוחמים או זכויות יהודים בכלל אינן ערך ראשון במעלה. לסיכום, קורא הגוף המקצועי והא־פוליטי: "ההסתדרות הרפואית קוראת לשני הצדדים להפסיק לאלתר את הסכסוך המזוין הגורם לשפיכות דמים, לאובדן חיי אדם ולסבל רב לכל תושבי האזור ולהביא לפתרון הסכסוך בדרכי שלום".

> ההסתדרות הרפואית מגדירה עצמה כארגון מקצועי, א־פוליטי ועצמאי. אלא שבמקרים מסוימים, ובצד פוליטי מובהק, החליטה הר"י שאפשר ואפשר לחרוג מההגדרה המתבקשת ולהשמיע את קולה הפוליטי ברמה. השמעת הקול הפוליטי היא אנדרסטייטמנט כמובן. הם שיבשו את סדרי החיים של אזרחי המדינה, ופגעו בחסרי הישע שזקוקים למערכת הבריאות לטובת החירות הפוליטית שנטלו לעצמם

הרפורמה המשפטית והיחס למלחמה בטרור הן רק שתי סוגיות בולטות שמלמדות לא מעט על אופיה ה"א־פוליטי" של הר"י. לכן, מפגן התמיכה האולטימטיבי והנחרץ של הר"י בעובדים הערבים היה עוד יותר מבחיל בצביעותו. לא מפתיע, יש לומר, לאור הבנת מיקומה הפוליטי המובהק של הר"י על המפה הישראלית. אבל בכל זאת הניסוחים הטהרניים של 33 ניירות עמדה על מקצועיות נקייה, בלי התייחסות לזהויות ולאומים של העובדים, נשמעו חלולים משהו מפי הגוף החזק הזה שמיצב את עצמו באופן מובהק בעד הצד הפלשתיני ונגד ממשלת הימין. ■

יוני רוטנברג

המשך מעמוד 20

השרירותית "עד לאיתורן של הנעדרות הישראליות"? מפכ"ל שמתעניין בגבולות הסמכות היה אומר: עד לשלילת חשד לפלילים או פח"ע.

ובכן, לא רק שהטרלול של יום רביעי שעבר לא הוביל לסטירת לחי מרמה ממונה או התעוררות בנסיבות אחרות, המצב רק התדרדר. ביום חמישי על הבוקר נשלחו לבית המשפט חוקרי משטרה כדי להוציא באופן בהול צו איסור פרסום גורף על החקירה, מנהג בזוי ורווח של משטרת ישראל. מעתה אי אפשר לומר כלום על הפרשה, אבל מתעורר צורך ציבורי עצום להגיד כל מה שאפשר להגיד עליה, בעיקר אם הוא לא נכון. כך צוללת מניית בנק ירושלים בעשרות אחוזים באותו בוקר, בלי שום קצה חוט לחשד אמיתי למעילה של מלי יהלומי, עובדת הבנק, בעקבות חרושת שמועות שהוליד הצו. הבנק יצא בעור שיניו, שמה של מלי הוכתם, אבל קברניטי משטרת ישראל? הם לא ישלמו שום מחיר. הם עסוקים בלפצח פרשה חמורה וחובקת עולם שהמציאו. הרי מי לא יקפוץ על טיסה חינם לאירופה הקלאסית באמצע אוגוסט, על חשבון משלם המיסים.

הכסף שלכם עובד קשה

תמצית הגרוטסקה של התנהלות משטרת ישראל בפרשה הזאת נמצאת בתוך הסרטון, שמשום מה דוברות המשטרה עצמה חשבה שישרת אותה. תחת הכותרת "אותרו הנעדרות לאחר מאמצים נרחבים בארץ ובחו"ל" נראה קצין משטרה חביב עולה על אוטובוס בארגנטינה, לוחץ את ידיהן של השתיים ויורד כלעומת שבא. ואז כל צופה שואל את עצמו: אוקיי, אז בעצם בשביל מה? הן לא עברו על החוק, לא נחטפו, ואת זה ידעתם כבר מזמן. לכל הפחות, ידעתם את זה כשהתקבלה הידיעה המודיעינית על כך שהן על אוטובוס בפאתי בואנוס איירס. אז בשביל מה הווידאו והביקור המוזר של הקצין?

וכאילו לא די בכך, ההודעה המשטרתית סוכמת את המאמצים שנעשו במסגרת החקירה המוזרה, ומתגאה בכך שבזבזה על כך כמה שיותר משאבים. "בהנחיית מפכ"ל המשטרה, רנ"צ דני לוי, הפעילה המשטרה בהובלה של להב 433 וחטיבת המודיעין של המשטרה חפ"קים בארץ ובחו"ל, שפעלו 24/7, תוך הקצאת כלל האמצעים והמשאבים שנדרשו לצורך איתורן וביצעו מאות פעולות חקירה", לשון ההודעה. הכסף שלכם עובד קשה, מכובדיי.

כאילו מתחת לרדאר, במין אמירת אגב, משטרת ישראל התנדבה לספר לכתבים שלא רק שהתבצע כאן מבצע בזבוז ללא תוחלת, ולא רק שהחופש של שתי נשים אלמוניות נגזל בגסות, זה גם נעשה תוך חדירה תקדימית (לפחות ממה שנחשף לציבור) לפרטיות שלהן. כאילו יש בכך גאווה, עדכנה המשטרה שחלק מפיצוח הפרשה עבר דרך אמצעי דרקוני במיוחד: "חוקרי היחידה לאכיפה כלכלית בלהב 433 איתרו את חשבון הג'מיני ובו מצאו פרטים חדשים שסייעו להגיע אליהן מאוחר יותר". אין ספק כי הדירקטיבה המפכ"לית "בכל האמצעים" חלחלה עד לדרגי השטח.

> נבירה של גורמי אכיפה, או גורמים מדינתיים אחרים, בהיסטוריית הצ'אט של אזרחים עם הבינה המלאכותית מעוררת אימה. המשתמש באפליקציות כאלה מקבל תחושה של אינטימיות גמורה, ובעצם היסטוריית הג'מיני הופכת לקופסה השחורה של המחשבות שלו. תלוי כמובן בסגנון המשתמש. גישה קלילה כל כך של המשטרה אל מאגר המידע הפנימי הזה מזכירה דיסטופיות בסגנון אורוול

המשטרה לא נידבה מן הסתם פרטים על אופן ה"איתור" של חשבון הג'מיני של מלי יהלומי. אם מדובר על חדירה באמצעות כלי הריגול שאנחנו יודעים שקיימים במשטרה - מדובר בטירוף הדעת של ממש. חוקרים צריכים לעמוד לדין על כך, לא פחות. אבל גם אם הכוונה לתפיסת מכשירים בצו, או היעזרות בבני המשפחה שנידבו את המכשירים, מדובר בתקדים מטריד שחייב התייחסות.

נבירה של גורמי אכיפה או גורמים מדינתיים אחרים בהיסטוריית הצ'אט של אזרחים עם הבינה המלאכותית מעוררת אימה. בשונה מהתכתבויות באפליקציות מסרים - פרצה שעוררה את אימתנו בימי התפוצצות פרשת הרוגלות - התכתבויות עם מנועי בינה מלאכותית חושפות מידע אישי פי כמה של האזרחים. המשתמש באפליקציות כאלה מקבל תחושה של אינטימיות גמורה, הוא מסיר את החסמים שהתרגל להטיל על עצמו באפליקציות תקשורת אחרות, ובעצם היסטוריית הג'מיני הופכת לקופסה השחורה של המחשבות שלו. תלוי כמובן בסגנון המשתמש. גישה קלילה כל כך של המשטרה אל מאגר המידע הפנימי הזה מזכירה דיסטופיות בסגנון אורוול. הריבון יודע על כל מחשבותינו, מאווייו ותוכניותינו, וכל זה עובר מתחת לרדאר בשולי תדרוך משטרתי לכתבים.

ככל שניסינו לברר מול משרד המשפטים אם קיימים נהלים ומגבלות על שאיבת מידע כזה בתיקי חקירה, נמסר לנו שלא קיים עיסוק בנושא. תקוותי שהלקונה הזאת תתוקן במהרה, לפני שעוד כמה דונמים מהמרחב הפרטי שלנו ייכבשו סופית על ידי רשויות המדינה. ■

פרח
ישראל
רשת חינוך מיוחדת מאוד

בואו להיות חלק מנבחרת
פרח ישראל

הרשת הגדולה והמובילה בישראל
לחינוך מיוחד
מתרחבת ומגייסת
למסגרות חינוך מיוחד **ברחבי הארץ**:

צוותים מקצועיים
פרא רפואיים
קלינאית תקשורת, אחות, מנתחת התנהגות,
מרפאה בעיסוק, פיזיותרפיסטית
מטפלת רגשית, עובדת סוציאלית

צוותים חינוכיים
גננת, סייעת, מטפלת, מחנכת, מורה

*המודעה פונה לשני המינים

למה להצטרף אלינו?
- תנאים מצויינים
- יציבות תעסוקתית
- הכשרה וקידום מקצועי
- סיפוק יומיומי

לפרטים נוספים: **073.339.5500**
לשליחת קו"ח: korot@perach-israel.org

כ- 15,000 ילדים ובוגרים | **מעל ל- 5,000** אנשי צוות | **182** מוסדות | **מעל ל- 30** רשויות ויישובים

פרח ישראל לצמוח. להצמיח. להיות חלק ממשהו גדול.

←
האמריקנים לא מבינים את השינוי שחל בציבור הישראלי לאחר 7 באוקטובר. נתניהו וקושנר, ארכיון

צילום: מעין טואף, לע"מ

עזת מצח

"מועצת השלום" הציגה תוכנית לנסיגה ישראלית ללא פירוק חמאס מנשקו, ג'ארד קושנר העניק לגיטימציה למנהיג חמאס ח'ליל אל־חיה והמדינות המתווכות האשימו את ישראל בטרפוד "מפת הדרכים" ← אבל לאחר פגישת נתניהו עם קושנר סוכם שהאמריקנים יהיו אחראים על פירוז עזה, ועד שזה יקרה צה"ל יישאר בקו הצהוב ומדיניות הסיכולים הישראלית לא תשתנה ← "קושנר העניק רוח גבית לאחים המוסלמים", אומר תת־אלוף במילואים אמיר אביבי, "טוב עשתה מדינת ישראל שהבהירה שמדובר בצעד חמור שלא מקובל עליה"

רבקי גולדפינגר

פגישה רגישה במיוחד התקיימה השבוע (שני) בין ראש הממשלה נתניהו ובין שליחו הבכיר של נשיא ארצות הברית, ג'ארד קושנר. פגישה שמטרתה המוצהרת מהצד האמריקני הייתה קידום המתווה לסיום המלחמה בעזה, לאחר דחייתה של ישראל את מפת הדרכים בת 15 הסעיפים. המסר מוושינגטון היה חד וברור: הנשיא טראמפ מצפה מהצדדים ליישום מלא ומיידי של ההסכמות. רשימת הצעדים הנדרשים מישראל הייתה ברורה: עצירת התקיפות והסיכולים ברצועה, נסיגת הכוחות - גם אם באופן מדורג - מהקו הצהוב, והכנסת הכוחות הזרים לעזה בהקדם.

קושנר התייצב לפגישה בלשכת ראש הממשלה נתניהו יחד עם בכירים במועצת השלום, ניקולאי מלאדנוב וטוני בלייר, יממה לאחר המפגש בקהיר עם המתווכות מצרים, קטאר וטורקיה - אותן מדינות שרק ימים בודדים קודם לכן יצאו בהצהרה משותפת, שקבעה כי "ישראל היא זו שנושאת באחריות לעיכוב מאמצי השלום בעזה".

כצפוי, המתווכות עודדו את המשלחת האמריקנית להפעיל לחצים כבדים על ישראל להזדרז ביישום מפת הדרכים שפרסמה מועצת השלום, והתגלתה יותר ויותר כחד־צדדית ומסוכנת לישראל. כך למשל, על פי התוכנית, איסוף ואחסון הנשק של חמאס יהיו נתונים תחת פיקוח גורמים מהוועדה הטכנוקרטית הפלשתינית, ובלי כל פיקוח ישראלי. ההגדרה המדויקת לנשק שמתוכנן להיאסף גם היא מעורפלת. סעיף נוסף קובע כי הנשק הקל יהיה בהתאם לדין הפלשתיני, קרי לא יועבר לאחסון ויישאר בידיהם של מחבלי חמאס. עוד נקבע בתוכנית כי במקביל לתהליך פירוק חמאס מנשק, ולא רק לאחר השלמתו, ישראל תידרש לסגת באופן מדורג משטח הרצועה. זאת ועוד, הנסיגה חייבת להיות עד קו הגבול, ללא השארת פרימטר - קביעה המנוגדת לתוכנית 20 הנקודות של הנשיא טראמפ. ישראל, כזכור, מתנגדת נחרצות למפת הדרכים ומתעקשת לדבוק בתוכנית 20 הנקודות של טראמפ.

ובחזרה לקהיר, שם הגדיל לעשות שליחו של הנשיא האמריקני קושנר כאשר קיים פגישה ישירה - שארכה כ־90 דקות - עם משלחת חמאס בראשות הארכי־טרוריסט ח'ליל אל־חיה. בפגישה לחצה המשלחת האמריקנית על חמאס להתחיל בהליך הפירוק מנשק. נציגי חמאס הביעו את הסכמתם העקרונית ליישום מפת הדרכים, אך הבהירו כי הם מצפים להפסקת אש קבועה ולנסיגה ישראלית מלאה מרצועת עזה. בד בבד האשימו את ישראל בניסיון לדרדר את המצב הביטחוני ברצועה. קושנר האזין לדבריהם והאין באנשי חמאס להתחיל בביצוע התפרקות מנשק, תוך התחייבות שבמידה שאכן יעשו זאת, ארצות הברית תהיה ערבה להשלמת חלקה של ישראל בהסכם.

למחרת, כאמור, התקיימה בירושלים הפגישה הדרמטית שנועדה לשרטט את המשך התנהלות הדברים ברצועה. במשך ארבע שעות נועדו קושנר, מלאדנוב ובלייר עם ראש הממשלה נתניהו. על פי דיווח של רשת CNN, ביקש קושנר מנתניהו "לא לייצר מכשולים לתוכנית שמקדמת וושינגטון ליום שאחרי ברצועת עזה". נתניהו התעקש כי בשלב זה ישראל לא תיסוג מהקו הצהוב ולא תשנה את מדיניות הסיכולים ברצועה.

על פי הדיווחים, לאחר ישיבה ממושכת הגיעו הנוכחים לכמה הסכמות, שהחשובה שבהן היא שהצעד הראשון בתהליך פירוז הרצועה יהיה דרישה מחמאס למסור את נשקו להשמדה - ולא לאחסנה - והיא תתקיים בפיקוח אמריקני, ולא על ידי גורמים מהוועדה הטכנוקרטית הפלשתינית בלבד. עוד הוחלט כי כדי להתחיל ביישום התוכנית יוקמו שני צוותי עבודה משותפים לישראל ולמועצת השלום. הצוות הראשון יטפל בתהליך פירוז הרצועה, והצוות השני יעסוק במענה לצרכים ההומניטריים הבסיסיים של תושבי עזה, כגון תברואה, תשתיות מים וסניטריה.

צילום: אבשלום ששוני, פלאש 90

מאיר בן שבת, ראש מכון משגב:
"חשוב להזכיר: יצאנו למלחמה כדי לחסל את חמאס, לא כדי להגיע להסדרים ובטח לא כאלה שעלולים להשאיר אותו על רגליו. כשמתחילים לשמוע דיבורים בנוסח 'הפרות מצד חמאס', זה יוצר תחושה שישראל וחמאס נמצאים באיזה סכסוך עם טענות הדדיות להפרות הסכם והמתווכים מנסים להוביל לנוסחאות פשרה. אנחנו לא יכולים להרשות מצב כזה"

מתווה שמוביל למדינה פלשתינית

מאיר בן שבת, לשעבר ראש

בס"ד

ירושלים, אין כמוה בעולם

עיריית ירושלים

מצדיעה לציבור הדתי לאומי

על מפעליו ועשייתו למען התורה העם והארץ

צילום: מבני טוריטו

תודה לשותפים הרבים שגרמו לזה לקרות:

מר משה ליאון, ראש עיריית ירושלים | **גבי חגית משה**, מחזיקת תיק חינוך וקהילות |
גבי אריאלה רגיואן, מנכ"לית העירייה | **מר פנחס ארליך**, מנהל אגף תרבות תורנית

תודה לבנייני האומה על האכסניה

סמדר שחל
בימוי והפקת תוכן

נאומבורג ודרורי
הפקה

כפלין הפקות
הפקה בפועל

יחד נמשיך להיות שותפים לבניית עתיד טוב לירושלים ולעם ישראל!

"אם חמאס מניח את נשקו - דקה אחר כך המיליציות וכוחות נוספים שוחטים אותו". חמושים ברצועת עזה

צילום: מוחמד סעיד, פלאש 90

תת־אלוף במילואים אמיר אביבי: "ישראל דבקה בהתעקשותה שחמאס חייב קודם כול להתפרק מנשקו. מבחינתה של ישראל מדובר בקו אדום בוהק, ועובדה ששכנענו את האמריקנים בסוף, ובסיכום הפגישה של ראש הממשלה עם קושנר אנחנו לא נסוגים מהקו הצהוב ולא מפסיקים לסכל עד שחמאס יתפרק מנשקו. האמריקנים מעוניינים להראות שחמאס כן מתפרק מנשקו? אדרבה, שיתחילו לפרק אותו מנשק"

צילום: אהוד אמיתי

המטה לביטחון לאומי וכיום ראש מכון משגב לביטחון לאומי ולאסטרטגיה ציונית, קובל על השתלבות ישראל בהסדרים ובהסכמים בעזה: "עוד לפני שנכנסים לפרטים, חשוב להזכיר: יצאנו למלחמה כדי לחסל את חמאס, לא כדי להגיע להסדרים ובטח לא כאלה שעלולים להשאיר אותו על רגליו", הוא אומר נחרץ.

"כשמתחילים לשמוע דיבורים בנוסח 'הפרות מצד חמאס', זה יוצר תחושה שישראל וחמאס נמצאים באיזה סכסוך עם טענות הדדיות להפרות הסכם והמתווכים מנסים להוביל לנוסחאות פשרה. הפגישה של קושנר עם רב המחבלים ח'ליל חיה מחזקת את התחושה הקשה הזאת. עם כל הכבוד למתווכים ולכל הגורמים המעורבים, אחרי 7 באוקטובר ומלחמת חרבות ברזל אנחנו לא יכולים להרשות מצב כזה. אין כאן סימטריה וגם לא יעד או אינטרס משותף. היעד של ישראל הוא להשמיד את חמאס, נקודה".

בן שבת מתאר את הסכנות הטמונות בתוכנית 15 הנקודות: "צריך לומר שמתווה 15 הסעיפים שגובש על בסיס תוכנית 20 הנקודות של הנשיא טראמפ, אומנם מחויב ליעדים המקוריים שלה - אך שינה את ההגדרות ואת מנגנוני היישום, באופן שמעמיד בספק את הסיכויים להשיג אותם", הוא מתריע, "כך לדוגמה, במתווה 15 הסעיפים האחריות לפירוק חמאס הועברה לידי גוף פלשתיני. השמדת אמצעי הלחימה והתשתיות הצבאיות הוחלפה בחלקה במינוחים כמו 'הוצאה משימוש' ו'אחסון', וכן שהנשק האישי יועבר להסדרה 'על פי הדין הפלשתיני'. הדרישה למנוע את שיקום התשתיות הצבאיות נחלשה, והדה־רדיקליזציה הוחלפה ב'שלום חברתי' בין הפלגים הפלשתיניים. על כל זה נוסף עוד פרס לחמאס, הצהרת כוונות על נתיב שיוביל בסוף התהליך להקמת מדינה פלשתינית עצמאית. הרבה מילים, עמימות רבה, מנגנונים מוזרים והכנסה של רעיון המדינה אומר נחרץ.

"כשמתחילים לשמוע דיבורים בנוסח 'הפרות מצד חמאס', זה יוצר תחושה שישראל וחמאס נמצאים באיזה סכסוך עם טענות הדדיות להפרות הסכם והמתווכים מנסים להוביל לנוסחאות פשרה. הפגישה של קושנר עם רב המחבלים ח'ליל חיה מחזקת את התחושה הקשה הזאת. עם כל הכבוד למתווכים ולכל הגורמים המעורבים, אחרי 7 באוקטובר ומלחמת חרבות ברזל אנחנו לא יכולים להרשות מצב כזה. אין כאן סימטריה וגם לא יעד או אינטרס משותף. היעד של ישראל הוא להשמיד את חמאס, נקודה".

בן שבת מתאר את הסכנות הטמונות בתוכנית 15 הנקודות: "צריך לומר שמתווה 15 הסעיפים שגובש על בסיס תוכנית 20 הנקודות של הנשיא טראמפ, אומנם מחויב ליעדים המקוריים שלה - אך שינה את ההגדרות ואת מנגנוני היישום, באופן שמעמיד בספק את הסיכויים להשיג אותם", הוא מתריע, "כך לדוגמה, במתווה 15 הסעיפים האחריות לפירוק חמאס הועברה לידי גוף פלשתיני. השמדת אמצעי הלחימה והתשתיות הצבאיות הוחלפה בחלקה במינוחים כמו 'הוצאה משימוש' ו'אחסון', וכן שהנשק האישי יועבר להסדרה 'על פי הדין הפלשתיני'. הדרישה למנוע את שיקום התשתיות הצבאיות נחלשה, והדה־רדיקליזציה הוחלפה ב'שלום חברתי' בין הפלגים הפלשתיניים. על כל זה נוסף עוד פרס לחמאס, הצהרת כוונות על נתיב שיוביל בסוף התהליך להקמת מדינה פלשתינית עצמאית. הרבה מילים, עמימות רבה, מנגנונים מוזרים והכנסה של רעיון המדינה הפלשתינית דרך שערי עזה. בסופו של דבר, מדובר במתווה שנותן לחמאס את הדבר הכי נחוץ לו: את התקווה", אומר בן שבת, "ולא במנותק מכך, צריך לתהות גם על השקט היחסי שבו עבר בתחילת השבוע אירוע הפעלת מטען הנפץ של חמאס, וירי המחבלים במרחב הקו הצהוב בצפון רצועת עזה. אסור לקבל אירועים כאלה בשוויון נפש ואין להגיב להם רק לפי תוצאותיהם".

נוכח הלחץ הבין־לאומי המופעל על ישראל ליישם את תוכנית 15 הנקודות, מה צריכים להיות הקווים האדומים שישראל לא חוצה ויהי מה?

"צריך להפסיק להתפלפל על הניסוחים, ולהתעקש על שלושה לאווים ברורים וחדים: לא מפסיקים לסכל ולחסל, לא נסוגים מהשטח הנוכחי ולא מאפשרים שיקום כל זמן שיש אמצעי לחימה בעזה. אסור לתת פתח לפרשנויות מגבילות: 'המשך פעילות סיכול יזומה של ישראל' זה אומר כל מה ששייך לטרור - פעילים, מנגנוני ממשל, נשק, מנהרות, תשתיות וכיוצא בזה, ולא רק 'איומים מיידיים'. בשום אופן אין להתנות את פעילותנו בהסכמה של מנגנונים כלשהם שיחליטו בשבילנו אם מדובר באיום שמצדיק נקיטת צעדים או לא. וכשאנחנו מדברים על מניעת שיקום, אסור לנו לאפשר כרסום זוחל. זו השיטה שבה חמאס יודע לפעול היטב: לבקש תחילה פריטים הומניטריים, דברים שנוגעים לתברואה, ואחר כך להרחיב עוד ועוד. צריך מראש לומר לא, בלי למצמץ".

להערכתך, מהן ההשלכות לפגישה של נתניהו עם קושנר ונציגי מועצת השלום השבוע?

"קושנר ועמיתיו הגיעו לאזור כדי לחלץ את מתווה 15 הסעיפים מהמבוי הסתום בעקבות דחייתו על ידי ישראל. אם הם הגיעו בתחושה שההתנגדות לתוכנית היא רק של הדרג המדיני, ושהוא עושה זאת בגלל אילוצים פוליטיים או משיקולי בחירות, אז הם לא מבינים את השינוי העמוק שחל בציבור הישראלי. סקר עדכני של המכון למדיניות העם היהודי (JPPI), שפורסם כמה ימים לפני הביקור, הראה חוסר אמון מוחלט של הציבור הישראלי בהסדר בעזה. רק 3% מהישראלים מאמינים שהמתווה בעזה יביא לכך שחמאס יתפרק מכל נשקו וישראל תיסוג מכל הרצועה. הספקנות בנוגע להסדר בעזה היא בגדר קונצנזוס. הציבור הישראלי כולו, משמאל ומימין, מחזיק בעמדה כמעט זהה לגבי הסיכויים הנמוכים של תוכנית טראמפ להשיג את היעדים, ולא רק ביחס לרצועת עזה. סקרים שנערכו קודם לכן, כמו זה של המרכז הירושלמי לענייני חוץ וביטחון, הראו כי הרוב המוחלט של הישראלים אינו סומך על הסכמי הפסקות האש גם בזירה הלבנונית, ואינו נותן אמון במנגנונים מדיניים ובין־לאומיים שנועדו למנוע את התחדשות הלחימה. וכשזהו הלך הרוחות בישראל, האתגר של קושנר ומלאדנוב איננו להבקיע את חומת ההתנגדות של הדרג המדיני, אלא לשכנע את הציבור, שמבין בחושיו כי מה שמציעים לו כיום אינו עומד בדרישות הבסיסיות שלו לאחר 7 באוקטובר. הציבור בישראל לא מוכן יותר להסדרים שמשאירים את האויב על רגליו".

בפגישת קושנר-נתניהו הוסכם כי הצעד הראשון בתהליך הפירוז יהיה דרישה מחמאס למסור את נשקו להשמדה תחת פיקוח אמריקני. האם זה מספק מבחינת ישראל?

"הדרישה להשמדת הנשק צריכה להקיף את כל אמצעי הלחימה, מכל האזורים, האנשים והמנגנונים. הספקנות בהחלט במקומה, אך אם האמריקנים חושבים שיוכלו להשיג זאת - אהלן וסהלן".

אבל מה הערך של הצהרת נתניהו בשבוע שעבר על שלילת מפת הדרכים, אם בסופו של יום הוא יושב עם האמריקנים לדיונים על סעיפיה? ואולי עצם הדיונים סביב מפת הדרכים כובל גם את ישראל?

"אחרי שהצהיר על דחיית התוכנית, אך טבעי הוא שהאמריקנים יבקשו לדבר על כך וראש הממשלה לא יכול לסרב לבקשה כזאת. אינני מזלזל בדיבורים, אבל חשובים יותר הם המעשים. העמדה הישראלית תיקבע לפי ההתנהגות שלנו בשטח, ואת זאת יהיה עלינו לבחון".

לתת לאמריקנים לשחק בנדמה לי

גם תת־אלוף במילואים אמיר אביבי סובר כי טוב עשתה ישראל שדחתה את הסכם 15 הסעיפים שהציגה מועצת השלום: "ישראל לא קיבלה את התוכנית הזאת, ולא בכדי. התוכנית הזאת למעשה סותרת את תוכנית 20 הנקודות של הנשיא טראמפ. אחרי שהוחזרו החטופים ואחרי שישראל התייצבה על הקו הצהוב, השלב הבא בתוכנית 20 הנקודות הוא פירוק מלא של חמאס מנשקו ופירוז הרצועה. אך ורק אחרי זה צה"ל נסוג לקו אחורי. אבל פתאום באים האמריקנים ואומרים לנו: 'תתחילו לסגת', 'תפסיקו לסכל' או 'בהתאם לפירוק תיסוגו' - זה לא היה הסיכום כפי שנכתב בתוכנית המקורית", הוא מלין.

"על פי תוכנית 20 הנקודות, בשלב הזה יש לפעול לפירוק טוטאלי של חמאס מנשקו ולפירוז מלא של הרצועה. ואגב, פירוז אמיתי ומלא מקצה לקצה יכול לקחת גם שנים קדימה. ורק אז, אחרי שיש ברצועה ממשלה חליפית בשליטה אמריקנית על האזורים האלה, רק אז אפשר יהיה לדבר על שאר הדברים. ולכן ברור שישראל מבחינתה לא מקבלת את הסכם 15 הנקודות. ובאמת ראינו השבוע שהאמריקנים בסופו של יום התיישרו עם הטענות שלנו", מכוון אביבי לפגישת קושנר-נתניהו.

ובכל זאת, קושנר נפגש עם המתווכים בקהיר והתבטא שהוא מצפה מישראל לקיים את התחייבויותיה. נראה שלאמריקנים אצה הדרך, הם רוצים להתקדם עם התוכנית.

"נכון אבל ישראל, עם כל הכבוד, דבקה בהתעקשותה שחמאס חייב קודם כול להתפרק מנשקו. מבחינתה של ישראל מדובר בקו אדום בוהק", הוא אומר בהדגשה, "ועובדה ששכנענו את האמריקנים בסוף, ובסיכום הפגישה של ראש הממשלה עם קושנר אנחנו לא זזים, לא נסוגים מהקו הצהוב, ולא מפסיקים לסכל עד שחמאס יתפרק מנשקו. האמריקנים מעוניינים להראות שחמאס כן מתפרק מנשקו? אדרבה, שיתחילו לפרק אותו מנשק".

אשדוד

הזדמנות אחרונה להרוויח שנה

תואר שני היברידי במכללת תלפיות בחולון

תוכניות תואר שני M.Ed. בשנה אחת:

- חינוך לגיל הרך
- אנגלית כשפה בינלאומית
- הוראה הטרוגנית - חינוך בחברה משתנה
- **לקויות למידה** עם אפשרות לשילוב תעודת מאבחן דידקטי
- קיימות, סביבה ושינויי אקלים*
- **טיפול באמצעות אומנות חזותית M.A.A.T***

ההרשמה הסתיימה!

* המועצה להשכלה גבוהה (מל"ג) אישרה את פתיחת התוכנית. הענקת התואר מותנית באישור המל"ג.

אפשרות לקבלת החזר שכ"ל ממשרד החינוך לזכאים

מוכר ללימודים על ידי קרן שבתון

מוכר לגמול השתלמות

7,000 ₪ מלגה לחברי ארגון המורים, בכפוף לתקנון

תנאי קבלה מיוחדים ללוחמים, מילואימניקים ובני/ות זוגם

מרכז ייעוץ והרשמה:

1-800-071-500

054-9656631

rishum@talpiot.ac.il

www.talpiot.ac.il

תלפיות
המכללה האקדמית לחינוך בחולון

"יושב נציג אמריקני בכיר עם ארכי־מחבל שאחראי לרצח ולאונס חפים מפשע, איפה נשמע כדבר הזה". ח'ליל אל־חיה

צילום: Khamenei.ir. ויקפדיה

מה כולל פירוק נשק אמיתי מבחינתך?

"שארגון הטרור חמאס ממש בא, ומניח את כל נשקו, הכול כולל הכול. ואיך נדע שחמאס באמת מתפרק מנשקו? רק ברגע שהם יבקשו: תפתחו לנו מסדרון, אנחנו יוצאים החוצה מהרצועה. כי אם חמאס מניח את נשקו - דקה אחר כך המיליציות וכוחות נוספים שוחטים אותו".

ומכאן, שהאמירות של חמאס שהם מסכימים להתפרק מנשק הן רק מהשפה ולחוץ?

"ברור לגמרי שהם לא מתכוונים לכך. צריך להבין שמציאות של התפרקות חמאס מנשק היא מציאות לא סבירה. כי אם הם יבואו ובאמת ייתנו את הנשק - הם פשוט ייאלצו להמשיך משם היישר למצרים ולנוס על נפשם. אני לא רואה אף פעיל חמאס שיוותר על הנשק שלו ויהיה לו את האומץ לחזור לאוכלוסייה העזתית שהוא התעמר בה. בסיטואציה כזאת הם לא ישרדו. צריך להבין את זה. אם חמאס נכנע, הכניעה שלו תכלול בקשה ליציאה מהרצועה, לטורקיה, קטאר, לא משנה לאן. ככה זה ייראה אם הם באמת רוצים להתפרק מהנשק. מדובר פה על אלפים רבים מאוד של מחבלים ומנגנונים שלמים, כך שזה אירוע גדול מאוד ואני בספק רב אם הוא יקרה. כרגע אנחנו לא רואים שום דבר מזה".

אבל הפיקוח האמריקני על תהליך פירוק חמאס מנשקו, כפי שהוחלט בפגישה עם קושנר, מספק את ישראל?

"הסיכום הוא שהם יתעסקו בזה. אם אנחנו נהיה אלה שאחראים לפרק אותם מנשק - זה אומר לחימה. זה להיכנס, לכבוש שטח, להשמיד ולהכניע את חמאס. אם האמריקנים חושבים שהם יכולים להיכנס ופשוט לפרק את חמאס מנשקו - אז בסדר, אנחנו לא נפריע להם. כל עוד אנחנו בעמדות שלנו, יושבים בעומק השטח, ממשיכים לסכל טרור, אז יש לנו את אורך הרוח ואנחנו יכולים לתת לאמריקנים לשחק בנדמה לי".

> **תת־אלוף במילואים אמיר אביבי:** "צריך להבין שמציאות של התפרקות חמאס מנשק היא מציאות לא סבירה. כי אם הם יבואו ובאמת ייתנו את הנשק – הם פשוט ייאלצו להמשיך משם היישר למצרים ולנוס על נפשם. אני לא רואה אף פעיל חמאס שיוותר על הנשק שלו ויהיה לו את האומץ לחזור לאוכלוסייה העזתית שהוא התעמר בה"

ציר האחים המוסלמים מתחזק

האם לדעתך יש סיכוי כלשהו שהסכם, כזה או אחר, יכול להוביל להגשמת מטרת המלחמה של פירוק חמאס מבחינה צבאית ושלטונית? אתה מאמין שזה בר ביצוע בכלל?

"אני חושב שצריך לקרות משהו מאוד מאוד דרמטי כדי שחמאס יגיע למצב של התפרקות מנשק", אומר אביבי, "או התקוממות בתוך הרצועה, משהו פנימי אלים וקיצוני, או נפילת המשטר האיראני וקריסת הציר השיעי שיכולה להביא למצב שאין יותר כסף ואין כוח שתומך במנגנונים האלה וזה יוביל לקריסה, או שצבאית ישראל נכנסת ומקריסה את חמאס. אני לא רואה את זה קורה סתם מתוך דיבורים או מתוך זה שהם חתמו על הסכם 20 הנקודות או מפת הדרכים".

ומה אתה לומד על מצבו של חמאס בשטח מכך שהוא מסכים באופן עקרוני להתפרק מנשק?

"קודם כול הוא חתם על הסכם 20 הנקודות, הוא חתום על זה מהיום הראשון, עוד לפני שהחזיר את החטופים. הסכם 20 הנקודות כולל הסכמה חתומה של חמאס להתפרק מנשקו. הם היו אמורים למסור את הנשק שלהם דקה אחרי שכל החטופים חזרו, אז אין פה משהו חדש, הם פשוט מפרים את ההסכם לאורך כל הדרך, ובגלל זה האמריקנים קיבלו השבוע את העמדה הישראלית".

למרות שעכשיו התחושה היא שהאמריקנים בולמים אותנו מלהתקדם הלאה.

"זה ברור שחמאס במצוקה. חיסלנו לו המוני מחבלים, והוא מנסה ליצור משוואה שונה. הוא רוצה שנפסיק לחסל. הוא רוצה שניסוג מכל השטח, אז הוא מספר לאמריקנים את הסיפור שהם רוצים לשמוע, שבוודאי הוא מתכוון להתפרק מנשקו. בדיוק מה שקושנר אמר: "They said all the right things". חמאס ימשיכו להגיד שהם מוכנים, אבל בינתיים הם לא עשו דבר בעניין. ישראל אומרת לאמריקנים: אתם רוצים להראות לנו שהמעשים קורים? בבקשה, תראו לנו. הרי במקום לסכן חיי חיילים ולהילחם בחמאס כדי לפרק אותו, אם יבוא כוח בין־לאומי ויפרק אותו אנחנו האחרונים להתלונן. כמובן, הסיכוי לכך נמוך ביותר וישראל מבינה את זה, ולכן היא לא מוותרת על הזכות שלה להמשיך להגן על עצמה".

בצל הפגישה הישירה של קושנר בקהיר עם ראשי חמאס, אביבי מגנה בכל תוקף מפגשים המעניקים לגיטימציה לארגון טרור. "הפגישה של קושנר עם ח'ליל אל־חיה במצרים היא בגדר שערורייה", הוא מתקומם, "זה חמור בצורה בלתי רגילה. זהו חוסר הבנה בסיסי שמדובר בארגון טרור שאסור להעניק לו שום לגיטימציה. הארגון הזה צריך להיות מושמד עד האחרון שבו. ויושבים להם קושנר וכל הפמליה עם ארכי־מחבל, שישראל אמורה בכלל לחסל, ודנים איתו בתוכניות. יושב נציג אמריקני בכיר עם ארכי־מחבל, שאחראי לרצח ולאונס חפים מפשע, איפה נשמע כדבר הזה. בסוף צריך להבין שחמאס הוא סמל. הוא סמל הגבורה של האחים המוסלמים, שהיום מרימים ראש. הטורקים, הקטארים, ויש רכיבים משמעותיים של האחים מוסלמים בתוך מצרים, אפגניסטן וסוריה. מדובר בציר שהולך ומתחזק ומרים ראש, והסמל שלו הוא חמאס. חמאס הוא הדוגמה והמופת שלהם. ואז הוא נפגש עם החתן של הנשיא האמריקני. דבר כזה נותן לציר הזה זריקת מרץ מטורפת", הוא מזהיר, "ומצד שני, חיסול חמאס, חיסול ארגון הטרור הזה, יהיה מכה אנושה לציר, גם מבחינה מוטיבציונית. עם כל הכבוד לדיפלומטיה האמריקנית, במעשה הזה קושנר העניק רוח גבית לאחים המוסלמים. טוב עשתה מדינת ישראל שיצאה נגד המפגש הזה והבהירה שמדובר בצעד חמור שלא מקובל עליה". ■

לאביבה ודוד גילים
מזל טוב להולדת הנכדה
בת לשביט וערן
שתזכו לגדלה לתורה,
לחופה ולמעשים טובים
בשבע

ללאה ויצחק לקס
מזל טוב להולדת הנכד
בן לשרה ושאול סימור
שתזכו לגדלו לתורה,
לחופה ולמעשים טובים
בשבע

לשיר ובנימין כרמי
מזל טוב
להולדת הבת
שתזכו לגדלה לתורה,
לחופה ולמעשים טובים
בשבע

לליאת ואורי שיף
מזל טוב להולדת הנכדה
בת לעדי וינאי
שתזכו לגדלה לתורה,
לחופה ולמעשים טובים
בשבע

בס"ד

13:30-18:00

הפעלות לכל המשפחה:

סיורים בעיר העתיקה, סדנאות
והצגה של טוביה **"אלפי תודות"**

הרשמה מראש חובה

לפרטים והרשמה - חפשו: "אלול במערת צדקיהו" טיקצאק \ 6565*

צילום: חיים גולדברג, פלאש 90

ירידה באחוז הצבעה, ומועמדים שיידחקו אחורה בגלל השריונים. הבחירות המקדימות בליכוד

בצלמו ובדמותו

אלי כהן ניצח בגדול, יריב לוין הצליח להישאר בצמרת למרות הביקורת על הובלת הרפורמה המשפטית, ניר ברקת ודוד ביטן השיגו מקומות ריאליים למרות הניסיונות לדחוק אותם החוצה ← הפריימריז בליכוד היו סוערים ודרמטיים, אבל בסופו של דבר כולם יזוזו אחורה בגלל השריונים של נתניהו, שעוד לא אמר את המילה האחרונה ← סיכום ביניים של המנצחים, המפסידים, ומה נתניהו צריך לעשות כדי שגם המצביעים הפוטנציאליים של הליכוד יחשבו שהרשימה אטרקטיבית

אסף משניות

על מפלגת הליכוד עבר יום בחירות סוער, שהיווה סיכום מדויק למדי למערכת פריימריז סוערת במיוחד שעברה המפלגה. אל הפריימריז הנוכחיים הגיעו מצביעי הליכוד כשהם יודעים כי הם יבחרו את המספר המועט ביותר של נציגים שבחרו לכנסת מזה שנים ארוכות. הסיבה איננה רק הסקרים הלא מחמיאים, למעט הסקרים של שלמה פילבר בערוץ 14, אלא העובדה שלראש הממשלה נתניהו ישנם לא פחות מתשעה שריונים, כולם בשלוש העשיריות הראשונות, ארבעה מתוכם בעשירייה הפותחת.

תוצאות הפריימריז היו דרמטיות בדיוק כמו הקמפיין כולו. למעשה, הכרעות שקבעו גורלות התקבלו ממש בקלפיות האחרונות שנספרו. הפרשים של פחות מ־200 קולות הכריעו כי ניר ברקת יהיה במקום ריאלי לכנסת הבאה, ולעומתו זאב אלקין נדחק אל העשירייה הרביעית.

אחוז ההצבעה בפריימריז היה נמוך משמעותית אפילו ביחס לפריימריז קודמים בליכוד. לדוגמה, בפריימריז שלפני הבחירות הקודמות הצביעו 58 אחוזים ממתפקדי המפלגה, שהיו כ־80 אלף מצביעים. הפעם המספר נחתך משמעותית וירד ל־54 אחוזים בלבד, שהם כ־75 אלף מצביעים. מעשית, הירידה גדולה אף יותר שכן בחודשים האחרונים נערך קמפיין התפקדות למפלגה בציבור החרדי, על מנת לקדם דמויות שנוחות לאינטרסים של הציבור החרדי, ובראשם חוק הגיוס. מדובר בכמה אלפי מתפקדים, שבמפלגה יודעים כי ביום הבחירות לא יצביעו לליכוד אלא לאחת המפלגות החרדיות.

המנצח הגדול של הפריימריז הוא שר האנרגיה אלי כהן. כהן היה מהרגע הראשון אחד הפייבוריטים לזכייה, כאשר לאורך המרוץ היה ברור כי התחרות על המקום הראשון והיוקרתי תהיה בין כהן עצמו ליושב ראש הכנסת, אמיר אוחנה. כהן סיים בפער של יותר מארבעת אלפים קולות מעל אוחנה, בקרב שהיה הרבה פחות צמוד מששיערו בהתחלה והעיד על כוחו הרב של כהן במפלגה.

למקום השני בפריימריז הגיע יושב ראש הכנסת אמיר אוחנה. בימי שגרה המקום הזה היה מבטיח את המקום השלישי ברשימה הסופית, אך בגלל השריונים של נתניהו - בתוספת שריונו של ישראל כ"ץ - אוחנה עשוי למצוא את עצמו ממוקם במקום השישי בלבד. שריונו של כ"ץ עשוי לזוז מעט, כדי לא ליצור פער כה גדול בין רצון בוחרי הליכוד ובין התוצאות. במקרה שכזה אוחנה יקפוץ למקום הרביעי ברשימה, בעוד כ"ץ יהיה

←

צילום: יוסי זמיר, פלאש 90

אביב בושינסקי, יועץ תקשורת: "אני לא חושב שאי פעם הייתה לנתניהו רשימה שהוא שלט בה בצורה כל כך מובהקת. תמיד היו לנתניהו מתנגדים עם מחנה. היו אנשים שהיו ממורמרים עליו, היו אנשים שהתנגדו לו, כל זה לא קיים ברשימה הנוכחית. אין מישהו שמאיים עליו, ואין יורש מובהק במפלגה. מבחינתו זה החלום המתוק"

1

נתניהו
צילום: חיים גולדברג, פלאש 90

2

אלי כהן
צילום: יונתן זינדל, פלאש 90

3

שיריון

4

ישראל כ"ץ-משוריין
צילום: אבשלום ששוני, פלאש 90

5

גדעון סער- משוריין
צילום: יונתן זינדל, פלאש 90

6
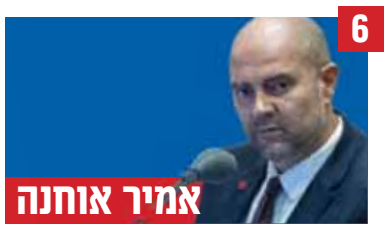
אמיר אוחנה
צילום: יונתן זינדל, פלאש 90

7

יריב לוין
צילום: יונתן זינדל, פלאש 90

8

מירי רגב
צילום: יונתן זינדל, פלאש 90

9

שיריון

10

אופיר כץ
צילום: יונתן זינדל, פלאש 90

תראה אותך מגשים ייעוד

במנהל עסקים

מלגת
קרן יחדיו
עד ₪9,000
בשנה, לבני ובנות
הציונות הדתית

ההרשמה לתשפ"ז בעיצומה! לפרטים: **03-5157305**

בקרייה האקדמית אונו תפגשו אנשים בראש שלכם,
תלמדו בסביבה שמכבדת את הערכים שלכם,
ותשלבו בקלות בין לימודים, משפחה והחיים עצמם.

- **פעילות** העשרה תורנית
- **המרצים** הטובים בישראל
- **76** תוכניות לימוד
- **3 קמפוסים:** אונו, ירושלים וחיפה
- **המכללה המומלצת** בישראל ע"פ גלובס

הקריה האקדמית אונו
מינהל הציונות הדתית

BSD גל אור לדנר

שלם וקח עוד היום אצלך בבית

מחסני חשמל

הרשת הזולה והמשתלמת בישראל

חגיגת יומולדת מטורפת

מתנה על כל קניה מהמודעה

מסך 65″ Hisense

65U72Q
2,390 ₪ במקום 2,790 ₪

מסך 65″ JVC
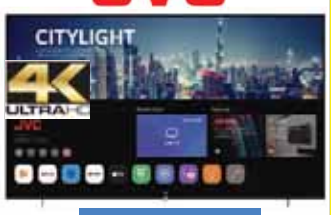

70" LT-70N7175
1,490 ₪ במקום 1,690 ₪

75" LT-75N7175
1,790 ₪ במקום 1,990 ₪

מסך 58″ SAMSUNG

UE58U8000F
1,590 ₪

מסך 55″ TCL

55V61C
1,290 ₪ במקום 1,590 ₪

מסך 43″ ELECTRA
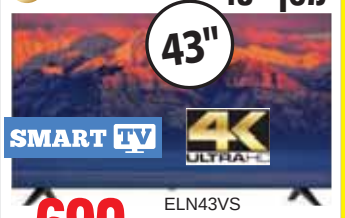

ELN43VS
690 ₪ במקום 799 ₪

מסך 65″ SAMSUNG

QE65S85H
4,990 ₪ במקום 6,290 ₪

מסך 65″ SAMSUNG

UE65M70H
2,534 ₪ במקום 2,990 ₪

JVC מסך מגע חכם נייד על גלגלים 32″

LT-PM325105 FHD
2,490 ₪

מקרן וידאו חכם

299 ₪ במקום 349 ₪

מחשב נייד Lenovo

IdeaPad Slim 3
15IRH10
83K100TMIV
Core i5-13420H
256GB SSD
8GB RAM
1,798 ₪ במקום 1,990 ₪

SAMSUNG Galaxy A37 SM-A376B/DS 128GB 6GB RAM

969 ₪ במקום 1,069 ₪

סמארטפון XIAOMI REDMI 15 NOTE 256GB 8GB RAM

729 ₪

טאבלט סמסונג SAMSUNG GALAXY TAB SM-X133 A11 64GB WIFI

499 ₪ במקום 599 ₪

טאבלט XIAOMI REDMI PAD SE 64GB "8.7 4GB RAM

349 ₪ במקום 449 ₪

מצלמה דיגיטלית קומפקטית Canon IXUS 285 HS A

1,299 ₪ במקום 1,599 ₪

בידורית ניידת JBL PartyBox Encore Essential 2

777 ₪ במקום 799 ₪

צמיד כושר חכם גוגל פיטביט אייר Google Fitbit Air

469 ₪ במקום 549 ₪

שעון טלפון חכם לילדים KiDi Watch Hello 4G
כפתור SOS לשיחות חירום
הגדרת הורים באפליקציה
שיחות קוליות למספרים מוגדרים מראש
אפשרות האזנה מרחוק
לנעשה בסביבת השעון

79 ₪ במקום 149 ₪

מדפסת הזרקת דיו משולבת Canon PIXMA MG2551S

99 ₪ במקום 169 ₪

שואב אבק רובוטי שוטח roborock Saros 20 Sonic
ערכת אביזרים מתנה!

3,890 ₪ במקום 4,590 ₪

שואב אבק ומקרצף רובוטי DREAME Dreame D20 Ultra

1,690 ₪ במקום 1,890 ₪

שואב אבק רובוטי חכם ECOVACS T30C PRIME

1,490 ₪ במקום 1,990 ₪

שואב ושוטף חכם אלחוטי tineco S9 Artist Steam Pro
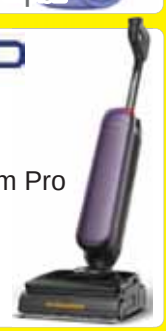
2,390 ₪ במקום 2,690 ₪

שואב אבק ציקלון SENSOR

SN-VC-CY1200
129 ₪ במקום 249 ₪

מצנן אוויר מנוע עוצמתי לקירור מהיר SENSOR
SE-23AR

199 ₪ במקום 349 ₪

מאוורר מגדל טורבו SENSOR
SE- B12R

179 ₪ במקום 249 ₪

מצנן אוויר מיני SENSOR
SE-4R

129 ₪ במקום 249 ₪

מאוורר 3 ב- 1 SENSOR
SE-724

99 ₪

מאוורר עמוד 16″ SENSOR
SE-718

59 ₪

Haier
מזגן עילי
Haier Harmony Inverter 24
תפוקת קירור 18,020 BTU/h
תפוקת חימום 16,416 BTU/h
5 שנות אחריות בכפוף לתקנון
2 כ"ס
1,990 ₪ במקום 2,290 ₪

TORNADO
מזגן עילי
Tornado KORI-INV-12X WIFI
5 שנות אחריות בכפוף לתקנון
תפוקת קירור BTU 9,212
תפוקת חימום BTU 10,577
899 ₪

ELCO
מזגן נייד
תפוקת קירור BTU 7,000
EL9500
690 ₪ במקום 999 ₪

אלקטרה
מקפיא 6 מגירות
EL806B
במקום 1,190 ₪
749 ₪

BOSCH
מדיח כלים רחב 12 מערכות כלים בוש
SMS25GI09F
5 שנות אחריות (1+4) בתוספת 199 ₪
במקום 2,480 ₪
2,190 ₪

אלקטרה
מקרר הפוך מקפיא תחתון קו אפס
2 יחידות - רוחב: 1.20 מטר
754 ליטר
5,580 ₪ במקום 6,680 ₪

SAMSUNG
מקרר 4 דלתות מקפיא תחתון סמסונג
646 ליטר
RF72DG9620SR
+ בר מים וייצן קרח אוטומטי
פיקוד שבת
5 שנות אחריות (1+4) בתוספת 99 ₪
במקום 11,990 ₪
9,690 ₪

אלקטרה
מקרר מקפיא עליון אלקטרה
415 ליטר
EL459GBL
במקום 2,490 ₪
1,990 ₪
גימור זכוכית שחורה

SHARP
מקרר שארפ מקפיא עליון
315 ליטר
SJ-S430-SS
במקום 2,190 ₪
1,990 ₪

AEG
כיריים אינדוקציה
חד פאזי
אינדוקציה
תוצרת גרמניה
במקום 2,390 ₪
1,990 ₪
TN64IA041B

אלקטרה
כיריים זכוכית אלקטרה 5 להבות
EMG100120B
589 ₪ במקום 699 ₪

LG
מכונת כביסה פתח חזית 1-8 ק"ג
AI DD 6 Motion
8 ק"ג
במקום 1,930 ₪
1,880 ₪
WFS8014WW

אלקטרה
מכונת כביסה פתח עליון אלקטרה
7 ק"ג
EL10070
במקום 1,345 ₪
1,295 ₪

אלקטרה
מכונת כביסה פתח חזית אלקטרה
10 ק"ג
EL100
במקום 1,345 ₪
1,190 ₪

Electrolux
תנור אפיה בנוי אלקטרולוקס
תוצרת גרמניה
במקום 2,190 ₪
1,990 ₪
EOH6201X

אלקטרה
מטבח חוץ 4 להבות + כירת צד כולל כיור וברז ELECTRA
תפוקת חימום כוללת: 48,000BTU
מידות: 1160X557X2746 מ"מ
2,590 ₪ במקום 3,990 ₪

ELECTRA PRO
גריל מקצועי חשמלי לצלייה + כיסוי מדפי צד מתקפלים
עוצמתי במיוחד 3000 וואט
זוג פלאנצ'ות בתוספת של 99 ₪
KYS-203A
1,290 ₪ במקום 1,490 ₪

אלקטרה
מכונת קפה טוחנת אלקטרה
בצבעים קרם/שחור
EM3601
קילו פולי קפה + כד חלב נירוסטה מתנה!
599 ₪ במקום 990 ₪

NESPRESSO
מכונת קפה נספרסו Vertuo Pop
249 ₪ במקום 449 ₪

Galanz
מיקרוגל 20 ליטר
MM-20LGA-BLC
149 ₪ במקום 199 ₪
מיקרוגל דיגיטלי 20 ליטר
MD-20LGA-BLC
179 ₪ במקום 249 ₪

SENSOR
בלנדר שייקר טאץ'
SE-101T
במקום 199 ₪
119 ₪

KENWOOD
מיקסר קנווד קערת נירוסטה 1000 וואט
KHM505
690 ₪ במקום 990 ₪

אלקטרה
מיקסר עוצמתי מקצועי דיגיטלי אלקטרה
1300W
קערה בנפח 8 ליטר
MK-8908
599 ₪

SENSOR
מכונת ברד וגלידה רכה
SE-TTSM-A02C
במקום 449 ₪
299 ₪

SENSOR
מכשיר להכנת קרח
12 ק"ג קרח ב-24 שעות
SE-GSN-Z6Y6B
במקום 299 ₪
199 ₪

SENSOR
מעבד מזון
SN-30.1B
במקום 199 ₪
139 ₪

BRAUN
מכשיר להסרת שיער
PL5210 Silk expert Pro 5
1,290 ₪ במקום 1,690 ₪

PHILIPS
מכונת גילוח חשמלית לשימוש יבש
S1134/00
109 ₪

SENSOR
קומקום חשמלי זכוכית
SNG1800B
במקום 79 ₪
35 ₪

SENSOR
קומקום חשמלי נירוסטה
SN-1800
במקום 49 ₪
19 ₪

Tefal
מגהץ קיטור טפאל
SV6116
הספק 2200W
משאבת מים 5.3 בר
349 ₪ במקום 499 ₪

שעות פתיחה: בימים א'-ה': 09:30-21:30 שישי וערב חג: 09:00-15:00 מוצאי שבת וחג: חצי שעה מצאת השבת עד 23:00

בתוקף עד- 25.8.26 או עד גמר המלאי, המוקדם מביניהם | ט.ל.ח. | מינימום מלאי 10 יחידות, בכפוף לתקנון המופיע בחנויות | התמונות להמחשה בלבד | המחיר הקודם של המוצר שבמבצע היה בתוקף לפחות יום

במקום השישי.

אל המקום השלישי בפריימריז הגיע שר המשפטים יריב לוין. בשביל לוין מדובר בירידה של שני מקומות מהבחירות הקודמות, אך בליכוד היו כאלה שצפו לו ירידה חדה אף יותר. לוין התראיין לכותב שורות לפני כשלושה שבועות בפודקאסט 'בשבע עיניים' מבית אתר 'בשבע', ואמר כי מבחינתו הפריימריז "הן לא רק על מקום ברשימה, אלא גם הצבעת אמון על הדרך שבה טיפלנו במערכת המשפט בכנסת האחרונה". בסביבתו של לוין מסתכלים על התוצאות כהצלחה מסחררת. ברשימה הסופית, לאחר השריונים, לוין ישובץ במקום השביעי.

בבחירות הפנימיות במפלגה היו כמה שחקנים שרשמו הישגים בולטים במיוחד. מירי רגב, שרבים חזו לה הדרדרות משמעותית, סיימה במקום הרביעי, המוביל למקום השמיני ברשימה. יושב ראש הקואליציה אופיר כץ, שהיה מהשמות הבולטים לאורך הקמפיין, סיים במקום החמישי בפריימריז וישובץ במקום העשירי ברשימה.

גם אלמוג כהן, שהצטרף רשמית לפריימריז רק ברגע האחרון, רשם הישג נאה וסיים במקום השמיני בפריימריז. יש לציין שאומנם רשמית כהן נכנס למרוץ רק בשלב מאוחר, אך במערכת הפוליטית כולה היה ברור כבר כמה שנים שהוא יתמודד. בכירים בקואליציה אף אמרו ל'בשבע' כי בפועל כהן ניהל את קמפיין הפריימריז שלו בליכוד מהיום שבו החלה הממשלה לכהן. הח"כ שהגיע מעוצמה יהודית ישובץ במקום ה־14 ברשימה.

לעומת המנצחים הגדולים, יש גם רבים שרשמו תוצאות מאכזבות במיוחד, חלקם בגלל ניסיונות אקטיביים של ראש הממשלה נתניהו לדרדר אותם ככל האפשר ברשימה. הבולטת מכולם היא חברת הכנסת טלי גוטליב, שבימים האחרונים נתניהו הרבה לתדרך כנגדה תחת האמירה שהיא גורמת לליכוד נזק אלקטורלי. בנוסף לכך, בדילים של הליכוד, שהוכיחו את עצמם כחזקים למדי, הוחלט להילחם נגד גוטליב במטרה להוציא אותה מהרשימה. גוטליב סיימה במקום ה־12 בפריימריז, שכשלעצמו אינו תוצאה רעה כלל. אך ההערכות היו כי גוטליב תהיה האישה הראשונה בליכוד, ולבסוף היא תשובץ רק במקום ה־20.

למרות שהסיבה הרשמית שנתניהו ניסה לדרדר את חברת הכנסת גוטליב ברשימה היא פגיעה אלקטורלית - בסביבת ראש הממשלה דיברו על בין שניים לשלושה מנדטים - בקואליציה נותנים בימים האחרונים הסבר אחר למאבק שלו נגדה. בכירים בקואליציה אומרים ל'בשבע' כי נתניהו פעל להחליש את גוטליב בצורה משמעותית כדי שהיא לא תמנע ממנו להרכיב את ממשלת האחדות שעליה הוא מדבר תחת הכותרת "ממשלה לאומית רחבה". גוטליב היא מהקולות הבולטים בליכוד המתנגדים נחרצות להרכבת ממשלה בשיתוף פעולה עם דמויות כמו איזנקוט. בסביבת נתניהו חששו שלו גוטליב תגיע לעשירייה הראשונה ברשימה, או מקום קרוב אליה בעקבות דחיקת השריונים, הקמפיין שתעשה בתוך הליכוד יקשה מאוד על הקמת הממשלה שנתניהו רוצה להקים, לפחות הצהרתית.

צילום: חיים גולדברג, פלאש 90

"יש כמה פאולים, אבל מבחינתו של נתניהו זאת רשימה טובה מאוד". נתניהו

הדתיים נדחקו אחורה

שני השמות הבולטים הנוספים שספגו מכה קשה בפריימריז, בעקבות ניסיונותיו של נתניהו להוציאם מרשימת הליכוד, הם השר ניר ברקת וחבר הכנסת דוד ביטן. ברקת קרס בימים האחרונים, לאחר שנחשף כי ניסה בתחילת המלחמה להוביל מהלך להדחת נתניהו. לאחר שבבחירות הקודמות הוא היה מבכירי הליכוד, הצליח ברקת לשרוד ברשימה, אך הגיע למקום ה־24, מהמקומות הריאליים האחרונים לפי רוב הסקרים כיום.

מקום אחד לפניו ברשימה הגיע דוד ביטן. הדרמות סביב ביטן נמשכו עד הרגע האחרון של הספירת הקולות. ביטן, שהוביל את המאבק נגד שריוני נתניהו, גם הוביל בהצבעה בגוש המקומות 13-15 בפריימריז. אלא שהקלפיות האחרונות שנספרו, בדגש על האחרונה, שינו את התמונה וקידמו את שלמה קרעי ובועז ביסמוט על חשבונו ברשימה. השניים עצמם יצאו מאוכזבים מהבחירות, לאחר שסברו כי יגיעו למקומות גבוהים יותר.

אחד הדברים הבולטים בתוצאות הבחירות הוא הדחתם של כמעט כל המועמדים מהציונות הדתית מהרשימה. היחידים שהגיעו למקומות ריאליים הם משה סעדה במקום ה־19, ושלמה קרעי במקום ה־21. חברי הכנסת זאב אלקין, עמית הלוי, אביחי בוארון, עידית סילמן, אריאל קלנר וגם המועמד החדש שי קלך סיימו כולם בעשירייה הרביעית ברשימה הסופית של הליכוד, הרחק מהטווח הריאלי. בוארון וקלנר אף היו מרשימת הח"כים המצומצמת שנתניהו ניסה לקדם, לא בהצלחה גדולה במיוחד.

בשביל הליכוד מדובר באירוע משמעותי. מעבר לעובדה כי כבר שנים ארוכות ישנה נציגות מכובדת למדי של הציבור הדתי ברשימת הליכוד, המפלגה גם זוכה באופן סדרתי במספר מנדטים מהציבור הדתי. הערכות מדי מערכת בחירות מדברות על כשלושה מנדטים דתיים שמגיעים למפלגה. ברוב הסקרים הציבור הדתי הוא חלק ניכר מהקולות המתלבטים, ולא ברור בשלב זה כיצד היעדרות של נוכחות דתית ברשימה תשפיע על המאבק על הקול הדתי.

יש לציין כי מלבד הח"כים הדתיים שהתמודדו לבסוף בפריימריז בליכוד, ישנן דמויות דתיות בולטות בליכוד שמראש לא ניסו להתמודד. בראשם נמצא השר לשעבר יולי אדלשטיין, שהצטרף לגלעד ארדן במפלגת 'האחדות'. גם דן אילוז, מהקולות הבולטים במפלגה נגד חוק הגיוס, עזב את הליכוד כדי להצטרף ל'ישראל ביתנו' של ליברמן. במחוזות אמור היה להתמודד דתי נוסף, שאף היה אחד השמות הבולטים להשתבץ בכנסת. מדובר בעורך הדין זיו מאור, מנהל מחלקת החדשות של רדיו 'גלי ישראל', שאמור היה להתמודד במחוז ירושלים - אך בגלל האיחודים במחוז החליט לוותר על המועמדות ולסלול את דרכו של ארז תדמור למקום ה־27 ברשימה.

למרות שהמועמדים הדתיים נדחקו מהרשימה, אין זה אומר שהם נכשלו בפריימריז. הדברים נוגעים במיוחד לחברי הכנסת עמית הלוי ואביחי בוארון. נכון, ברשימה הסופית השניים ממוקמים מחוץ למקומות הריאליים, 33 ו־35 בהתאמה, אך בפריימריז עצמם רשמו השניים תוצאות מרשימות למדי. שני הח"כים נכנסו בבחירות הקודמות דרך המחוזות, כאשר הלוי הגיע ממחוז ירושלים שהיה במקום ה־36, ובוארון דרך מחוז יו"ש, מהמקום ה־42. שניהם נכנסו לכנסת בעזרת החוק הנורבגי. בפריימריז השבוע הלוי סיים במקום ה־19 ובוארון במקום ה־20. כל אחד מהם השיג יותר מ־21 אלף קולות. בפריימריז רגילים, כמו שנעשו עד היום במפלגה ובלי המוני שריונים לנתניהו, השניים היו ממוקמים בתחילת העשירייה השלישית, מקומות ריאליים לפי כל סקר אפשרי. אך בגלל היקפי שריוני נתניהו, שניהם נדחקו אל העשירייה הרביעית בלבד.

השם הבולט ביותר שמתפקדי הליכוד החליטו להדיח מהכנסת הוא שר החקלאות וחבר הקבינט אבי דיכטר, שסיים במקום ה־27 בלבד בפריימריז, מה שמציב אותו אחרי המקום ה־40 ברשימה הכוללת. דמות נוספת מסביב שולחן הממשלה שתמצא את עצמה מחוץ לכנסת הבאה היא השרה מאי גולן, שגם היא סיימה במקום לא ריאלי.

צילום: יוסי זליגר

אודי טנא, יועץ אסטרטגי: "לנתניהו יש בעיה, הרשימה לא מאוזנת. אין כמעט נשים ברשימה, כל הדתיים נדחקו ממנה, למעט סעדה וקרעי, כשקרעי אומנם חובש כיפה סרוגה אבל הוא ש"סניק ברמ"ח איבריו. אין לו נציגות לאנשים שמזוהים עם משרתי המילואים, כאשר גם הייצוג של ההתיישבות נפגע. אלה המקומות שנתניהו יצטרך לבוא ולאזן בעזרת השריונים שעוד נותרו לו"

Life Time
בית ירושלמי בהר חומה

זמן לבית ירושלמי
בהר חומה

בית ירושלמי BY, קבוצת הנדל"ן החזקה בירושלים,
מביאה את סטנדרט מגורי היוקרה להר חומה.

שני פרויקטים בוטיק הכוללים דירות 3-6 חדרים ופנטהאוזים.

ההדמיות להמחשה בלבד!

B&W | שחור ולבן

BY
בית ירושלמי
מעל ומעבר

20% והיתרה באכלוס | פטור ממדד
*כפוף להלוואת קבלן

*5924

מלבדם, שורה של ח"כים בולטים לא נבחרו במקומות ריאליים: יושב ראש ועדת הכספים חנוך מילביצקי; חבר הכנסת ששון גואטה, שעל שמו רשומה הפלת רפורמת החלב והביצים; חברת הכנסת אתי עטיה, מקורבתו של השר חיים כץ שניסה לצרפה לרשימה בשלל דרכים; חברת הכנסת קטי שטרית, שזכורה מהקדנציה האחרונה בעיקר מסאגת צילום ההצבעה בבחירות למבקר המדינה; חבר הכנסת ניסים ואטורי ועוד.

נתניהו מרוצה מאוד

"נתניהו קם בבוקר יום שלישי מאושר. אם היו נותנים לו לעשות ועדה מסדרת כנראה התוצאות לא היו הרבה יותר טובות מבחינתו", אומר יועץ התקשורת אביב בושינסקי, לשעבר יועצו של נתניהו. "כמובן יש בה כמה פאולים, אבל כמכלול, מבחינתו של נתניהו זאת רשימה טובה מאוד".

מה הופך את הרשימה הזאת לכל כך טובה מבחינתו של נתניהו?

"בראש ובראשונה העובדה שהוא פשוט שולט בה. אני לא חושב שאי פעם הייתה לנתניהו רשימה שהוא שלט בה בצורה כל כך מובהקת. תמיד היו לנתניהו מתנגדים עם מחנה. החל מימי שרון, ועד אפילו גלנט כשם קוד בכנסת האחרונה. היו אנשים שהיו ממורמרים עליו, היו אנשים שהתנגדו לו. כל זה לא קיים ברשימה הנוכחית. גם אלה שממורמרים עליו היו עסוקים בעיקר בלשרוד, כמו ביטן, ברקת או אפילו גוטליב שהביאה תוצאה נאה אבל בגלל השריונים נמצאת במקום נמוך. ובאופן כללי, אין כרגע למתנגדי נתניהו חיילים במפלגה. אין להם ח"כים שיוצרים איתם מחנה נגד נתניהו. אין מישהו שמאיים עליו, ואין יורש מובהק במפלגה. מבחינתו זה החלום המתוק".

איך נתניהו הצליח לעשות זאת הפעם, בניגוד לפעמים הקודמות?

"כמובן, השריונים לקחו חלק מרכזי בזה. אבל יותר מכך, העובדה שהוא קנה את שני השרים כץ בעזרת שריונים סייעה לו מאוד ליצור את המצב הזה. חיים כץ חשש מאוד שיחסלו אותו במפלגה בגלל שהוא הלך עם נתניהו על הגדלת מספר השריונים. אז הוא היה צריך שידאגו לו, והשריון של נתניהו סגר לו את הפינה".

כאמור, שריוני נתניהו שיחקו תפקיד מרכזי לאורך כל הקמפיין. סוגיית השינויים שנתניהו הוביל בצורת הרכבת הרשימה, החל ממספר השריונים הרב שלו ועד לניסיון שאף הגיע לבג"ץ לאפשר לח"כים מכהנים להתמודד במחוזות בליכוד, ליוותה את כל תהליך הבחירה. שריוני נתניהו גם יצרו מצב אבסורדי שבו מחצית מהעשירייה הראשונה לא נבחרת על ידי מתפקדי המפלגה, אלא על ידי נתניהו עצמו. בחמישייה הראשונה המצב בולט אפילו יותר, כאשר רק חבר כנסת אחד, אלי כהן, נבחר בפריימריז.

"לעובדה הזאת, מעניינת ככל שתהיה, אין באמת השלכות על נתניהו או על המפלגה", אומר בושינסקי, "גם למיקומים אין באמת משמעות בליכוד. קח לדוגמה את ישראל כ"ץ. בבחירות הקודמות הוא הגיע למקום ה־11 בפריימריז, ועם כל זה הוא היה שר חוץ ושר ביטחון. כלומר למיקומים בליכוד אין באמת הרבה חשיבות, השאלה היחידה שמעניינת היא מי בפנים ומי בחוץ".

העובדה שלנתניהו עדיין נותרו עוד חמישה שריונים, בנוסף למה שכבר נעשה, לא תשפיע על הקהל הליכודי?

"קודם כול, מתוכם רק שלושה במקומות שבוודאות ריאליים. דבר שני, זה לא באמת משנה. מה שהח"כים השונים במפלגה מתחרים עליו הוא נאמנות לנתניהו. הם ראו שבשביל לשרוד צריך להראות את הנאמנות הזאת. המצביעים בפריימריז תגמלו לפי זה, ולכן נראה לי שזה ישפיע כל כך הרבה גם בהמשך. היחידה שגם הצליחה להרשים כשהיא לא מתכופפת בפני נתניהו היא טלי גוטליב".

מה אפשר ללמוד מהעובדה שגוטליב, אחרי ניסיון החיסול שלה, עדיין הצליחה לרשום תוצאה מרשימה מאוד?

"זאת אנומליה מוחלטת. היא לא אומרת כלום, זה סוג של סטיית תקן. אנשים אהבו את מה שהיא עשתה בעניין כוח 100, אנשים אהבו את מה שהיא עשתה מול בג"ץ, ותגמלו אותה על זה. הבעיה שלה היא שמדובר בסוס פרא שרץ לבד, ולדעתי גם ימות פוליטית לבד".

יש עוד מישהו שאפשר לסמן אותו כסיפור הצלחה של הפריימריז האלה?

"יש כמה שמות, אבל כנראה שהכי בולט הוא יריב לוין. זאת לא רק הצלחה, אלא הפתעה גדולה. אני הערכתי שמצביעי הליכוד יפגעו בו כי הם תולים בו את האשמה בכישלונות של הממשלה הנוכחית. התחושה הייתה שמתפקדי הליכוד רואים בלוין כמי שגרר את נתניהו למחוזות קיצוניים בתחום המשפט, ונכשל באירוע. הטענות בקרב רבים במפלגה היא שלוין הוליך את נתניהו שולל ועוד אלף ואחד דברים. גם המושכים בחוטים בתוך הליכוד היו מופתעים שהוא הצליח להגיע כל כך גבוה".

שריון שיסגור שתי משבצות

"כשמסתכלים על הרשימה שנבחרה אין ספק שנתניהו מרוצה, לא רק בגלל שכל מי שנמצא במקום גבוה אלה אנשים שנאמנים לו, אלא גם בגלל שמדובר בפרופיל האנשים שנתניהו והצוות שלו סבורים שהציבור רוצה לראות", אומר היועץ האסטרטגי אודי טנא, "אנשים שפחות עסוקים בצעקות ויותר עסוקים בעשייה. ולצד זה נוצר לו איזון, חלקי אומנם, שלא כל הקולות הצעקניים נעלמו מהרשימה".

כשמסתכלים על השלישייה הראשונה, מה אפשר ללמוד ממנה?

"צריך לומר בראש ובראשונה שבליכוד לא מסתכלים רק על המקום. זה כמו אולימפיאדה. אם אתה עומד על הפודיום אז הצלחת, וצבע המדליה לא משנה. השלישייה הראשונה מורכבת משניים שהיו שם בפעם הקודמת, כהן ולוין, ומאוחנה שהיה מאוד קרוב לה. מאלה שהיו לפניו אחד עזב את הרשימה - גלנט, ואחד קרס - אמסלם. אוחנה גם הגדיל את מספר המצביעים לו ב־5,000 קולות. זה המון".

איפה לנתניהו יש בעיה ברשימה, אם יש לו בכלל בעיה בה?

"יש לו בעיה. הרשימה לא מאוזנת ויש לו בעיית ייצוג קשה. אין כמעט נשים ברשימה, כל הדתיים נדחקו ממנה, למעט סעדה וקרעי, כשקרעי אומנם חובש כיפה סרוגה אבל הוא ש"סניק ברמ"ח איבריו. אין לו נציגות לאנשים שמזוהים עם משרתי המילואים, וגם הייצוג של ההתיישבות נפגע. אלה המקומות שנתניהו יצטרך לבוא ולאזן בעזרת השריונים שעוד נותרו לו".

יש דמויות שהתמודדו ונתניהו היה רוצה לראות למעלה?

"מעל כולם הוא היה רוצה לראות את דיכטר. הוא מעריך את דיכטר. דיכטר הוא אישיות ביטחונית בכירה, משהו שחסר ברשימת הליכוד, ובמובנים רבים הוא גם סוס עבודה מיניסטריאלי. במובנים דומים, גם חנוך מילביצקי הוא דמות שהראתה כישורים פרלמנטריים בכירים. בעיה נוספת שיש לנתניהו היא חוסר הייצוג לקהילה האתיופית. לא סתם השם של מנשה זלקה, הכדורגלן והמילואימניק, שהדליק משואה והוא דמות פופולרית ציבורית, עלה כשם לשריון".

נתניהו יכול לנסות לאזן את הרשימה עם שריון אחד שיכסה שתי קטגוריות?

"בוודאי. הוא יכול למשל לחפש דמות של אישה דתייה, ואם היא גם אשת מילואימניק אז בכלל זה נפלא. דמות שאולי גם יש לה נוכחות ציבורי כדוגמת שבות רענן כשם קוד. ככה הוא מכסה גם את המשבצת הדתית, גם את המשבצת של משפחות המילואים, שאנחנו יודעים כמה היא דומיננטית בקהל הימני, וגם מתנחלת. יש עוד אפשרויות כמובן, אבל זה בהחלט כיוון שנתניהו צריך ללכת אליו".

בכל מערכת בחירות נטען שוב ושוב כי מי שמסיים במקום הראשון בפריימריז בליכוד מקבל מקדמה לקראת קרב הירושה על המקום של נתניהו. במשך כל השנים הקרב הזה היה לא רלוונטי, שכן נתניהו לא הלך לשום מקום. הפעם, רוב ההערכות הן שזאת הכהונה האחרונה של נתניהו, שבסופה הוא יהיה בן יותר מ־80. אלא שלא כולם מסכימים כי לתוצאות הפריימריז הנוכחיים תהיה השפעה כלשהי בנושא.

"צריך לומר בהגינות, אי אפשר ללמוד כמעט כלום מתוצאות הפריימריז על מי יכול לרשת את נתניהו", אומר בושינסקי, "ניקח לדוגמה את אלי כהן. הוא סיים במקום הראשון לא בגלל שהוא הוביל קו אידאולוגי ברור, אלא בגלל שהוא נקט בשיטה של 'לא מריח לא מסריח'. הוא עשה עבודה טובה מאוד במשרד, שאם נהיה הוגנים אי אפשר להיכשל בו. הוא גם דאג במקביל לא לריב עם אף אחד. לכן הוא סיים במקום הראשון. דווקא מהבחינה הזאת, אוחנה - שכן לקח צד אקטיבי במלחמה מול בג"ץ - ולוין, רשמו תוצאות שהן אפילו מרשימות יותר מההישג של כהן".

אז מה כן יכול לסייע במאבק על ירושת נתניהו?

"האמת היא שאני בכלל לא בטוח שהיורש של נתניהו, גם בתוך הליכוד, יגיע מהשחקנים שנמצאים היום בליכוד. מדובר בסוף בחבורה יחסית אפורה, שאנחנו רואים שהיא לא מצליחה לסחוף אחריה יותר מדי קהל. זה נכון לכהן וזה נכון לישראל כ"ץ. תסתכל מה קרה לסער כשיצא החוצה, או על הקושי של ארדן לצבור תאוצה. לכן אני בכלל לא פוסל את האפשרות שיבוא שם חדש של מישהו מבחוץ, שיטרוף את הקלפים ויעקוף את כולם בדרך לרשת את נתניהו". ■

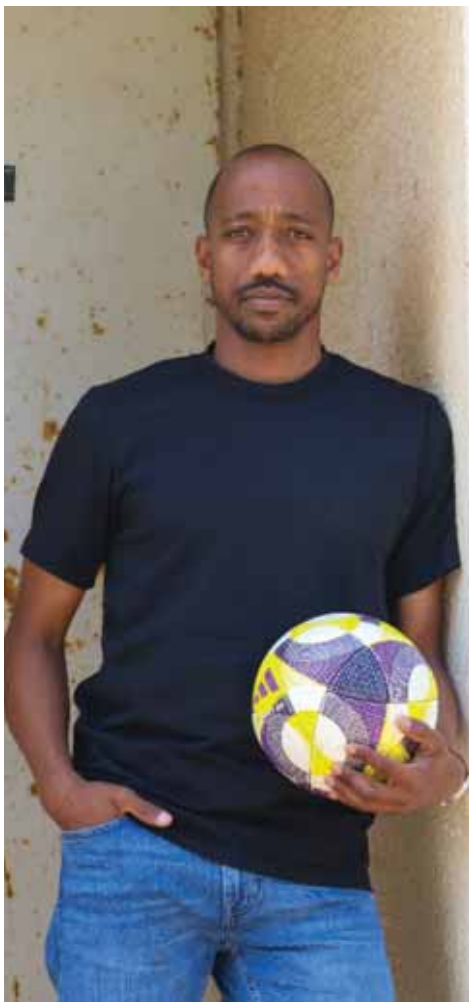
צילום: שלומי יוסף

שריון שיכול לסגור גם את הפינה של יוצאי אתיופיה וגם את הפינה של המילואימניקים. מנשה זלקה

צילום: יונתן זינדל, פלאש 90

צילום: יונתן זינדל, פלאש 90

צילום: יונתן זינדל, פלאש 90

צילום: יונתן זינדל, פלאש 90

צילום: יונתן זינדל, פלאש 90

צילום: הדס פרוש, פלאש 90

צילום: צילום מסך

צילום: ויקיפדיה

ירושלים, אין כמוה בעולם

משרד ירושלים ומסורת ישראל

הרשות לפיתוח ירושלים

מורשת ישראל

סופ"ש ירושלמי

מעמי אלול

רני בטון

קולות מן השמים

ירושלים
JERUSALEM

ע"ש שושנה זילברשטיין

בהשתתפות
ראש העיר ירושלים
משה ליאון

יום חמישי כ"א אלול תשפ"ו 3.9.26

בריכת הסולטן ירושלים

פתיחת דלתות 19:00 • תחילת מופע 20:00

מבחר הנחות בבתי המלון סביב

רינה ותפילה

תפילות שישי שבת בבית הכנסת הגדול (המלך ג'ורג' 56)
פרשת "ניצבים וילך" כ"ב-כ"ג אלול 4-5.9 בהרשמה מראש בלבד!

פרטים וחבילות נופש באתרים: **טיקצ'אק 6565*** | **בימות 6226***

הטבות והנחות במועדוני הצרכנות וועדי העובדים

”ברוך ה’ שיהודה נמצא, זאת השמחה שבתוך האבל”

←
”דמות מיוחדת כל כך. קשה למצוא אנשים רציניים כמו שהוא היה”. יהודה כץ הי”ד

עד יומם האחרון האמינו הוריו של יהודה כץ שבנם חי, למרות השנים הרבות שחלפו מאז קרב סולטן יעקוב במלחמת שלום הגליל. השבוע הודיע צה”ל כי עצמותיו של כץ אותרו בסוריה והובאו לקבורה בארץ ← סיפורו של הנעדר האחרון מהקרב העקוב מדם, התלמיד החכם מישיבת כרם ביבנה שהתעקש לסיים מסכת רגע לפני שיצא להילחם למען עמו וארצו, ולא שב

אסף משניות

44 שנים חלפו מאז הקרב העקוב מדם בסולטן יעקב. הקרב הקשה הפך ברבות השנים לאחת הטראומות הישראליות הגדולות ביותר, לאחר שבמהלכו נפלו 22 לוחמים, נפצעו 30, ושישה הוגדרו כנעדרים. מאוחר יותר התברר כי שניים מתוכם נלקחו בשבי. אחד, זוהר ליפשיץ, נפל בקרב וגופתו הוחזקה בשבי, ושלושה נוספים - זכריה באומל, צבי פלדמן ויהודה כץ - הוגדרו כנעדרים.

שני השבויים החיים, חזי שי ואריאל ליברמן, הוחזרו במסגרת חילופי שבויים. שי הוחזר במסגרת עסקת ג’יבריל, ליברמן הוחזר יחד עם גופתו של ליפשיץ במסגרת חילופי שבויים עם סוריה. מאז, מדינת ישראל עשתה ככל יכולתה כדי להשיב את הנעדרים הביתה. השבוע, ביום שלישי, נחתמה הפרשה הכואבת, כאשר עצמותיו של אחרון הנעדרים, יהודה כץ, הובאו לישראל במסגרת מבצע מורכב של המוסד וצה”ל.

”במבצע בהובלת אמ”ן ובמאמץ קהילייתי משותף עם המוסד, אותרו עצמותיו של יהודה ז”ל והובאו לישראל”, נכתב בהודעת דובר צה”ל, ”לאחר הבאתם ארצה, נערך הליך זיהוי במרכז לזיהוי חללים של הרבנות הצבאית, בשיתוף חיל הרפואה ומשטרת ישראל. משפחתו של יהודה כץ ז”ל עודכנה לאורך השנים בדבר המאמצים המתמשכים לאיתורו והשבתו לישראל. עם השלמת המשימה נמסרה למשפחה ההודעה על השבת יקירם. לצערנו, הוריו של יהודה ז”ל, שרה ויוסף כץ, לא זכו לקבל את הבשורה. השבתו לישראל התאפשרה במסגרת מאמצים שהתבססו על מודיעין מדויק, במסגרת שורת פעילויות מודיעיניות ומבצעיות שנמשכו יותר מארבעה עשורים, מאז נפילתו בקרב. לאורך השנים פעלו כתף אל כתף מתאמי השו”ן (שבויים ונעדרים, א”מ) במשרד ראש הממשלה, והיחידות המבצעיות במוסד ובאמ”ן, לצד השב”כ ואגף כוח האדם בצה”ל. מדובר בסגירת מעגל, המצטרפת למבצעים קודמים שבהם הושבו לישראל רס”ל זכריה באומל ז”ל בשנת 2019 ורס”ל צביקה פלדמן ז”ל בשנת 2025, ובכך הושלמה משימת החזרת כלל נעדרי קרב סולטן יעקב”.

מאחורי הקלעים אפשר לומר כי מאמצי הזיהוי של כץ נמשכו שנים ארוכות. במהלך השנים האחרונות, המרכז הגנומי של הרבנות הצבאית עבד במשותף עם המוסד ויחידות אמ”ן שונות על ממצאים שונים שהגיעו. טובי המומחים של המרכז, בסדיר ובמילואים, שקדו על מאמץ הזיהוי. פריצת הדרך, כאמור, התרחשה במהלך השבוע האחרון כשהגיעו ממצאים נוספים, שחלקם איפשרו לסיים את תהליך הזיהוי. במשותף עם חיל הרפואה והמשטרה, זוהו הממצאים באופן ודאי כשייכים ליהודה כץ. היכולת המקצועית של אנשי המרכז הגנומי, גורמי רפואה ומשטרה, יחד עם המאמץ המודיעיני, הביאו לזיהויו המוחלט של יהודה כץ.

כשכולם נחו, הוא המשיך ללמוד

ההודעה על זיהויו והבאתו לקבר ישראל תפסה את המשפחה ואת חבריו לאורך השנים בהפתעה גמורה. המשפחה, שבמשך שנים ארוכות המשיכה להאמין ולקוות כי אחיהם יחזור חי, מעדיפה נכון לשלב זה לא להתראיין לתקשורת. חבריו ומכריו של כץ, לעומת זאת, מספרים בהרחבה על דמותו של בחור צעיר שהפך לתלמיד חכם ושקדן בזמן לימודו בישיבת כרם ביבנה, ממנה יצא לקרב שממנו לא שב.

”יהודה היה דמות מיוחדת כל כך. קשה למצוא אנשים רציניים כמו שהוא היה”, מתאר הרב מרדכי גרינברג, נשיא ישיבת כרם ביבנה. הרב גרינברג למד בחברותא קבועה עם יהודה כץ, הפעם האחרונה שלמדו הייתה שעות ספורות לפני שגויס למלחמה בלבנון.

”בשנים הן אני הייתי ראש הכולל בישיבה, ויהודה היה תלמיד שיעור ה’”, מספר הרב גרינברג, ”בזמן הפסקת הצהריים, כשכל שאר הבחורים היו הולכים לנוח, הוא רצה להמשיך ללמוד. הייתה לנו חברותא קבועה בדף היומי בשעות האלה. בתקופה האחרונה שלו בישיבה למדנו את מסכת ערכין, לפי הסדר של הדף היומי. כשהודיעו לבחורים שהולכים לקחת אותם למלחמה יום אחר כך, בראשון בחצות, נותרו לנו שני דפים אחרונים למסכת. באותו יום ראשון התקיימה בישיבה סעודת שבע ברכות, ואנחנו עוד לא סיימנו את המסכת. יהודה רצה לסיים את המסכת לפני שהוא הולך להילחם, אז סיכמנו שלאחר סעודת השבע ברכות נחזור לבית המדרש ונסיים את המסכת. השעה הייתה אחת עשרה בלילה. כשסיימנו את המסכת הייתה התרגשות מאוד גדולה. ליוויתי אותו לאוטובוס, ואפילו עליתי איתו כדי להיפרד ממנו, וזאת הייתה הפעם האחרונה שזכיתי לראות את יהודה”.

כשהתקבלה ההודעה ביום שלישי בבוקר, מה היו התחושות של הרב?

”התחושות שלנו, של אלה שחיינו את האירוע, היו מאוד מרגשות. הרבה תלמידים שלמדו איתו התקשרו

←

הרב מרדכי גרינברג, נשיא ישיבת כרם ביבנה:
”אבא של יהודה המשיך לשלם שכר לימוד לישיבה כדי לשמור על החדר שלו עם כל הדברים שלו שם, כי היה לו ברור שברגע שהבן שלו חוזר הביתה, הוא חוזר לכרם ביבנה. הוא גם עזב חלקית את עבודתו כדי לנסוע ברחבי העולם כדי להשאיר את יהודה בתודעה הבין־לאומית”

בשבע

מיוחד לתושבי רחובות:
חבר המועצה אמיתי כהן
מזמין אתכם להשתתף בכנס ירושלים

יועבר בשידור חי באתר בשבע

כנס ירושלים

קבוצת בשבע

בסימן

אחריות לאומית

כ"ד באלול | 06.09.2026

מלון VERT, ירושלים

להרשמה ופרטים: גלית

←
מאמץ ארוך שנים של טובי המומחים לאתר נעדרים ולהביאם הביתה. כוחות צה"ל בלבנון במלחמת שלום הגליל

צילום: הרניק נתי לע"מ

אליי ביום שלישי בבוקר, ואמרו שברוך ה' שסוף סוף יהודה נמצא. ויש הרבה צדק בדבריהם. את ט"ו באב קבעו כיום של שמחה בין היתר כי הרוגי ביתר הובאו בו לקבורה ותם הביזיון. אותו הדבר קרה עכשיו עם יהודה. זאת השמחה שבתוך האבל".

כמה הזיכרון של יהודה היה מוטבע בכם לאורך כל השנים הללו?

"אנחנו חיינו כל השנים את הציפייה שיהודה ישוב. כל השנים ניסינו לסייע למאמצים ככל יכולתנו. כמובן, באופן טבעי יכולותינו היו מוגבלות מטבע הדברים. אבל הקדשנו לזכרו שיעורים שניתנו בבית המשפחה, שלחנו מכתבים לבכירים ולמקבלי החלטות כדי להשאיר את הנושא בתודעה".

משפחתו של יהודה, הוריו ואחיו, המשיכה להחזיק באמונה כי יהודה ישוב הביתה חי. "המשפחה מאוד החזיקה באמונה בכך. אבא של יהודה המשיך לשלם שכר לימוד לישיבה כדי לשמור על החדר שלו עם כל הדברים שלו שם, כי היה לו ברור שברגע שהבן שלו חוזר הביתה, הוא חוזר לכרם ביבנה. הוא גם עזב חלקית את עבודתו בכור כדי לנסוע ברחבי העולם כדי להשאיר את יהודה בתודעה הבין־לאומית. זה הדביק את כולנו ברצון לעשות כדי לסייע ככל יכולתנו להשאיר אותו בתודעה", אומר הרב גרינברג.

תלמיד חכם מופלג – ולוחם

"כשאנחנו הגענו לישיבת כרם ביבנה, התחנכנו על ההבנה העמוקה של המשמעות של ספרא וסייפא. ובשביל יהודה זה היה כל עולמו. הוא היה תלמיד חכם מופלג, האחד שעליו סמכו כדי לסכם את כל השיעורים. הבחור שדווקא איתו ראש הישיבה הרב גולדוויכט זצ"ל הכין את השיעור הכללי. ובמקביל לכך היה ליהודה ברור שאין שום פשרות בתרומה שלו להגנת המדינה ועם ישראל. ואת כל זה הוא עשה מתוך תפיסתו התורנית, שהוא עצמו העיד שהיא נבנתה בישיבה. הוא היה נער הפוסטר של תלמיד ישיבת הסדר, במובן הכי טוב ונקי של המונח", מתאר חברו הקרוב משה רוט.

> **משה רוט, חברו של יהודה:** "אבא של יהודה סיפר לי שהוא הגיע לארצות הברית ופגש שם איזו דמות בכירה ואמר לו שיש לנו נעדר אחד שאין שום מידע על גורלו. אותו בכיר אמר לו שנעדר אחד זה כלום ושום דבר. לארצות הברית, כך הוא הסביר לו, יש בזירת יפן יותר מ־30 אלף נעדרים שלעולם לא ימצאו אותם"

סיכומיו של כץ, במחברות שבהן כתב, נמצאים עד היום בישיבת כרם ביבנה ליד ארון הספרים שהוקדש לו בספרייה. "המשפחה בנתה עם השנים ארכיון עם דברים שהוא כתב, ועם דברים שנכתבו על המאבק והמאמצים לאתר אותו. לאחר שההורים של יהודה נפטרו, אחיו ואחותו החליטו להחזיר לישיבה את המחברות הללו, עם כל סיכומי השיעורים וגם עם חידושים שלו, כי זה היה המקום שלהם. האמת, זה גם היה המקום של יהודה עצמו", מתאר רוט.

כשהודיעו על הבאתו ארצה, מה היו התחושות שלך?

"תחושות מעורבות. תמיד קיווינו שהוא יחזור על הרגליים, אבל אנחנו שמחים שלפחות יהיה קבר לעלות אליו. אבל יש גם הרבה גאווה. גאווה במדינה ובצה"ל שעשו משהו שהוא כמו מדע בדיוני בהבאתו ארצה".

למה הכוונה?

"אבא של יהודה סיפר לי באחת השיחות הרבות שהיו לנו, שהוא הגיע לארצות הברית ופגש שם איזו דמות בכירה. הוא תיאר לי את המפגש ואת התגובה של אותו בכיר לכך שהוא אמר לו שיש לנו בצבא הישראלי נעדר אחד שאין לנו שום מידע על גורלו ומקום הימצאו. אותו בכיר ביטל את אבא של יהודה ואמר לו שנעדר אחד זה כלום ושום דבר. לארצות הברית, כך הוא הסביר לו, יש בזירת יפן יותר מ־30 אלף נעדרים שלעולם לא ימצאו אותם. כתבו מסמך שהכריז עליהם כחללים, חתמו ובכך נגמר האירוע".

רוט מתאר את הליווי ארוך השנים שחבריו של יהודה, והוא בתוכם, העניקו למשפחה. "היינו מגיעים לבקר אותם פעמיים־שלוש בשנה. היינו מקיימים שם שיחות ושיעורים, תוך כדי שירת ניגונים חסידיים. לאורך השנים המשפחה עצמה התקרבה לברסלב, הרבה בזכות האישיות של יהודה עצמו. כשהוא הגיע לכרם ביבנה הוא היה עוד תלמיד תיכון שעושה את המעבר לישיבת הסדר, אבל בישיבה האישיות שלו נבנתה. הקשר העמוק שלו לתורה, וגם לעולם החסידות, ובמיוחד באופי החסידי, נוצר שם. וזה בתורו השפיע ועיצב את כל המשפחה", מספר רוט.

מה היו התחושות במפגשים הללו לאורך השנים?

"בהתחלה חשבנו שאנחנו באים כדי לחזק את המשפחה, כי קרה לה אסון גדול. בפועל, אנחנו אלה שיצאנו משם מחוזקים בכל פעם מחדש. זאת המיוחדות של המשפחה הזאת, ושל יהודה עצמו".

"באחת המגירות של יהודה מצאו פתק", מסכם הרב גרינברג, "מדובר ברשימה של כללי יסוד שיהודה הכין לעצמו, והם מלמדים על הפשטות שלו, הענווה שהייתה לו, ואיך הוא הרגיש שבחור ישיבה צריך להיות. היו כתובים שם כמה כללים: לומר תהילים בכל יום פלוס התיקון הכללי; להשתדל לא לדבר דברים בטלים בבית המדרש; לאכול במתינות; להרבות בתפילות ובתחנונים לקדוש ברוך הוא; לקום מוקדם יותר בבוקר לפני התפילה, וללכת לפחות פעם אחת בשבוע לפני השבת למקווה. זאת הייתה אישיותו של יהודה".■

בצער עמוק ובכאב גדול
קבוצת בשבע אבלים ומשתתפים בצערו הכבד של
ראש העיר ירושלים, מר משה ליאון, ומשפחתו היקרה
על פטירת אביו היקר

מר שלום ליאון ז"ל

אב אוהב, איש משפחה, אדם שנטע בבנו היקר ערכים, אהבת אדם ומסירות, שליחות ציבור מתוך אמונה, והיה עבור משפחתו עוגן של חום, חכמה ואהבה.

ברגעים הקשים של הפרידה, אין מילים שיכולות למלא את החלל, אך יש זיכרונות של חיים שלמים, של אב שהותיר חותם עמוק בלב משפחתו ובכל מי שזכה להכירו.

בבנין ירושלים תנוחמו
הנהלת קבוצת בשבע

ב ס ״ ד

הרבה יותר
מגפילטע פיש

מעל 290 סוגי מאכלי חג
ביריד האוכל הגדול של המסעדה היהודית

ספיישל גפילטע פיש לראש השנה
הונגרי | פולני | ווייט פיש | ממולא | ראש דג

סימני החג
בערכה מושלמת

הקדימו
הזמנתכם
03-578-9999
jewish-restaurant.co.il | מצדה 12, בני ברק

עיקריות | דגים | מרקים | פשטידות ותוספות | סלטים | אוכל יהודי | פירות וקינוחים | חלות ועוגות

המסעדה היהודית

להתחיל את השנה
באוירה קסומה עם M נופש

ראש השנה

מלון רות דניאל רזידנס ת"א יפו
ובמלון הפרימיום אינתא

קבוצה בלעדית במלון

פנסיון מלא + 5 פעמים קפה ועוגה קידוש לפני מוסף ועונג חג
מנין אשכנזי עם הרב ד"ר **דוד הלפגוט** והרב ד"ר **תומר גרוסמן**
מנין ספרדי עם **הרב יגאל עטיה**
שעורים, הרצאות וסיור לנמל יפו

ראש השנה

מלון נוף חיפה

על טיילת לואי עם נוף למפרץ חיפה ולנמל
קבוצה בלעדית במלון
פנסיון מלא + 5 פעמים קפה ועוגה
+ קידוש לפני מוסף + עונג חג
מנין אשכנזי עם החזן **אברהם רובין** ו**אורי סין הרשקו**
מנין ספרדי עם החזן והפייטן **פנחס וייזגן**
שעורים, הרצאות וסיור לנופי חיפה

סוכות ושמחת תורה

במלון נוף

קבוצה בלעדית במלון
סוכה גדולה עם נוף פנורמי למפרץ ולנמל
טיולים מודרכים באוטובוסים
מופעים שעורים והרצאות
יחס אישי

כל החג מ-10,990 ₪ לזוג
חג ראשון יומיים מ-2,790 ₪ לזוג
שמחת תורה פנסיון מלא+תוספות
מ-1,590 ₪ לזוג בלבד

גלאט למהדרין
בפיקוח הרב
עזריאל קוזניץ

איתן סובול
ניהול מוזיקלי

יהודה גרינבוים
שרים בצוותא

הקוסם ויטלי
מופע קסמים על חושי

ניר חיימוביץ
במופע טלפטיה חדש

הזמר
עידו עמדור

משה תורג'מן
ערב שירים וחידונים

ניתן לשלם בכרטיס הטבות למשרתי מילואים | הסעות מירושלים ומהמרכז
בכל המלונות בעלי תפילה וחזנים מנוסים, מנין אשכנזי וספרדי, שעורים הרצאות וסיור מודרך, אוכל כיד המלך

מאירמן נופש ותיירות 22 שנים של נופשוני איכות

אלי: 050-5888814 | אורית: 050-5444039
טל: 077-7144007 | elimeir@bezeqint.net

בס"ד

היום מוקדש לעילוי נשמת דורית כהן ז"ל בת אסתר טירה ז"ל

יום שכולו תורה

לנשים

נשים יקרות, הנכן מוזמנות ליום מיוחד שכולו תורה, תוכן, חיזוק והשראה.

שלישי | י"ב באלול | 25.8 | בביה"כ מעגלים

בתוכנית:

09:00 **התכנסות**

09:15 **הרב הראל קצין** | תשובה, איך עושים?

10:45 **הרב אלקבץ**

12:00 **חיה ממן** | להיות שם בשבילם

16:15 **התכנסות**

16:30 **תמה בר נתן** | על תשובה, אינסוף וחירות

17:45 **יורם אזולאי** | "סוד הביכורים וסימני ראש השנה הדרך לתשובה ולזכייה בדין"

19:00 **אסתר סולטן** | מההורים שלי להורה שאני

לפרטים נוספים: אסתר דוידיאן 0547756130

עלות יום מלא - 30 ש"ח | עלות הרצאה בודדת - 10 ש"ח | מוקד המועצה 107

←
"לחזור למקומות שבהם אירע הקלקול ולזכות להיות חלק מהתיקון – זה מה שמעצים את הדבר כולו". טקס חנוכת היישוב גנים

צילום: רחל צהר

מצפון תיפתח התקווה

משפחת בן ארצי עזבה את ההמולה התל־אביבית ועברה להתיישב בכדים המתחדשת. משפחת בולאק פתחה השבוע את זמן אלול בישיבה החדשה בגנים. ומשפחת מרצבך חיפשה חוות וגבעות, אבל החליטה להצטרף לגאולה של חבל ארץ שלם ← 21 שנה לאחר הגירוש מצפון השומרון, האזור שבמשך שנים רבות היה דליל בתושבים יהודים הופך לבשורה של ממש להתיישבות ולביטחון, ולאמירה חד־משמעית: לא תזיזו אותנו מכאן

יוסף ארנפלד

לפני 21 שנה, ימים ספורים טרם הגירוש מגוש קטיף, הרב נחשון בן ארצי עוד היה בנצרים. הוא לא גר שם באופן קבוע, אך הגיע לחזק את התושבים ואת אחיו שגר במקום. "כשהוציאו אותנו מנצרים על האוטובוסים, נסענו לירושלים וצעדנו מרחוב יפו אל הכותל", הוא משחזר, "רבבות עמך ישראל באו ללוות אותנו. בראש צעדו הרבנים עם ספרי התורה, ומעל הספרים הייתה פרושה הטלית שלי. בכותל החזירו לי את הטלית, שנקרעה במהלך הצעדה. אמא שלי תפרה אותה, וזה עשרים שנה היא שמורה אצלי, מצהיבה, מחכה".

היום (חמישי), הטלית של הרב בן ארצי תלווה את עליית המשפחות לקרקע ביישוב כדים המתחדש בצפון השומרון, שבמהלכה יוכנס ספר תורה לבית המדרש המקומי. "השבוע נזכה לשוב לכדים, להקים מחדש את אחד היישובים שנעקרו, בשליחות מדינת ישראל ובשם כל ישראל. לאחר הטקס נכניס ספר תורה ראשון לבית הכנסת ביישוב. לא לחינם חיכתה הטלית שליוותה את ספרי התורה בצאתם. הפסוק שעומד מול עיניי ברגע הזה הוא 'כה אמר ה', מנעי קולך מבכי ועינייך מדמעה, כי יש שכר לפעולתך... ויש תקווה לאחריתך נאום ה' ושבו בנים לגבולם'.

"ללא ספק, זהו אירוע מרגש ומשמעותי מאוד עבורנו, לדעת שאנחנו שותפים בתיקון הזה", מתרגש הרב בן ארצי בשיחה עם 'בשבע', "אלה היו היישובים האחרונים שחרבו, והם הראשונים שקמים - אבל ממש לא האחרונים. אנחנו זוכים להקים מחדש את כדים ולחתום את התיקון בצפון השומרון לארבעת היישובים שחרבו. בעזרת ה', אחרינו עוד נראה תנופת בנייה אדירה בצפון השומרון ובכל מרחבי ארצנו".

מהלך העלייה המחודשת לקרקע בכדים ובגנים הוא חוליה מרכזית בתיקון ההיסטורי של אירועי קיץ תשס"ה. ראשיתו של התהליך בביטול חוק ההתנתקות בצפון השומרון בכנסת, שהסיר את האיסור החוקי על שהיית ישראלים בשטחי היישובים שפונו והוחרבו. בהמשך לכך התקבלה החלטת ממשלת ישראל להקים מחדש את היישובים, והפיחה רוח גבית בעשייה ההתיישבותית באזור. מי שלקחה את המושכות והובילה את המהלך בשטח היא המועצה האזורית שומרון בראשות יוסי דגן, שפעלה בשיתוף פעולה הדוק עם תנועות ההתיישבות, משרדי הממשלה וגורמי הביטחון כדי להפוך את ההחלטה המדינית למציאות בשטח.

הקמת היישוב כדים מתחילה בחיבור בין יוסי דגן לרב חיים גנץ, ראש ישיבת מעלה אליהו בתל אביב. "הרב חיים עמד מאחורי המהלך של הקמת היישוב הזה בכל הכוח", מספר הרב בן ארצי, "היישוב קם מחדש לחלוטין מכוחה של הישיבה. הרב חיים מעורב באופן עמוק בכל צעד ושעל, מתוך תחושת שייכות וחיבור אדירה. מכוחו הכול התחיל - והוא פנה לבוגרי הישיבה".

הרב בן ארצי עצמו, נשוי ואב לחמישה, הוא חלק מהישיבה בתל אביב כמעט שני עשורים. הוא גדל בירושלים, הגיע לתל אביב לפני 19 שנה, וב־11 השנים האחרונות התגורר בה עם משפחתו. "אני זוכה להיות מיושבי בית המדרש של מעלה אליהו ותלמיד הישיבה במשך שנים רבות", הוא מסביר, "הייתי אברך, לימדתי קבוצה בישיבה, ואני עדיין חלק בלתי נפרד מבית

צילום: רעות בן דוד

מיכל בולאק, גנים:
"ביום העלייה לקרקע הגיעו כמה משפחות שגרו פה בעבר, ואחת התושבות אף נשאה דברים בטקס – זה היה מרגש ומטלטל מאוד. אנחנו מרגישים שהמקום הזה לא שייך בלעדית לנו, אלא נבנה על גבי המסד שהם הניחו. זו שותפות לדרך. מדהים לראות שגם אחרי 21 שנה, הקרקע פשוט חיכתה שיחזרו אליה, והערבים לא השתלטו עליה"

←

שבת אתר ישיבה

שבת תשובה עם הרב אורי שרקי

במלון סקייליין ירושלים

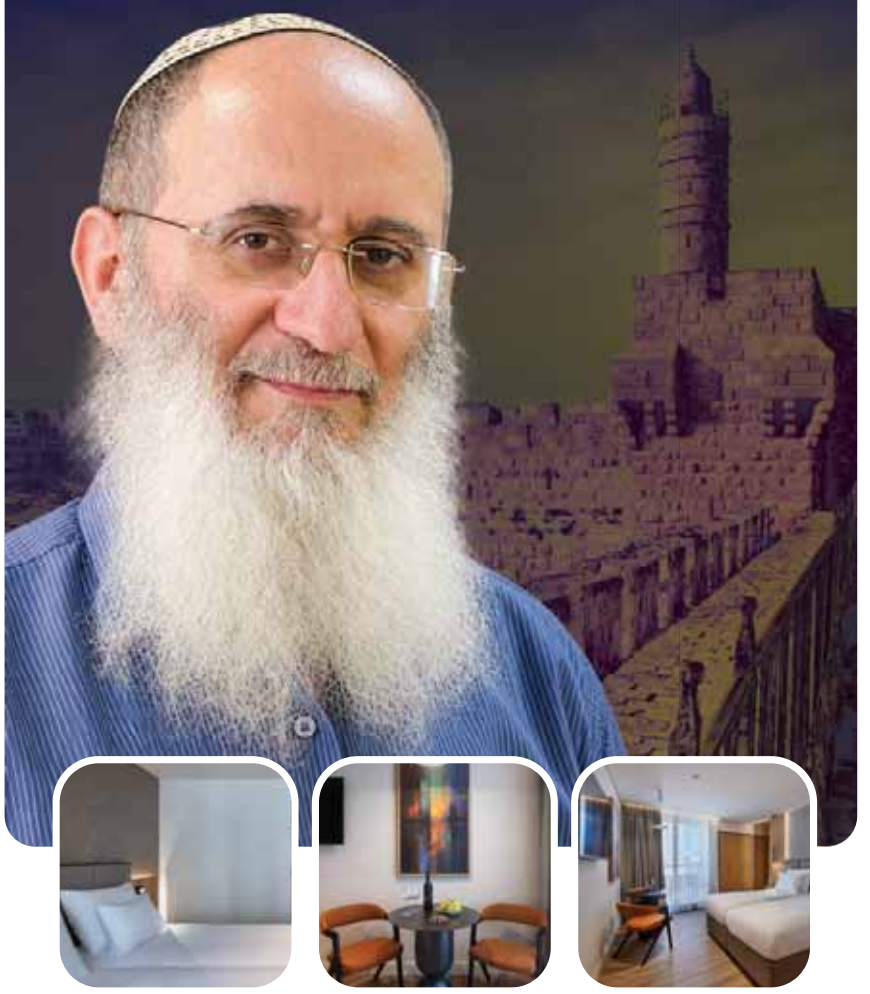

כשרות בד"ץ מהדרין

פנסיון מלא

חדרים מפנקים

ישיבה
בשביל זה יש אינטרנט

להרשמה: yeshiva.org.il/sales

או בטלפון: 055-290-1011

התוכנית כפופה לשינויים

בית ספר להשתלמויות מכללה ירושלים

מכללה ירושלים
איכות תורנית-אקדמית-חינוכית

Studio LEA AMOYAL

לימודי תעודה!

מרכז גוף נפש

מוכשרים לעולם הטיפול

הצטרפו למסלולי ההתמחות היוקרתיים שלנו,
ותיהנו ממגוון קורסים מרתקים ומעשיים
שיכשירו אתכם לעולם הטיפול!

NLP ודמיון מודרך
תעודת הסמכה בינלאומית באישור הלשכה הישראלית
קב' פרקטישנר | קב' מאסטר
בונוס: ערכת חומרי לימוד

גינון טיפולי
להפעלה בגיל הרך, בגיל השלישי ולבעלי מוגבלויות
הגנסות בגינת המכללה

הוראה מתקנת
בגישה אינטגרטיבית השיטה שמחוללת פלאות
לימודי ערב | זום

לימודי CBT איט"ה
שובר חופשי
באישור איט"ה
תכנית דו-שנתית | לימודי ערב
הגמחות בילדים, נוער ומבוגרים
מיטב המרצים | יומנכים למטפל

הכשרת מלוות רוחניות | בלעדי!
בגישה תורנית | כלים ומיומנויות לעבודה
עם אנשים המתמודדים עם סבל, משבר ואובדן
כולל סימולציות, גרגרו והתנסות

קידום וליווי נוער בסיכון | חדש!
זום | לימודי ערב

בבליותרפיה באמצעות מדרשי אגדה
כולל סימולציות והתנסות | **ייחודי**

שבתון? יועצת לימודים תבנה לך תכנית חלומית!
מגוון קורסים מקוונים!

הקורסים מוכרים לשבתון

לפרטים ולהרשמה:
02-6750758 | 02-6750723
bslh@michlalah.edu

*פתיחת הקורסים מותנית במספי הנרשמים

הטלית שנקרעה בגירוש תלווה את הכנסת ספר התורה ליישוב החדש. טקס העלייה לקרקע בגנים

צילום: רחל צהר

המדרש". ההצעה להוביל את הקהילה בכדים תפסה אותו בפתאומיות. "כשגרעין התושבים התגבש, בכלל לא ידעתי מזה. ביום האחרון של סבב המילואים השישי שלי, עוד לפני שהגעתי הביתה, הרב חיים התקשר אליי וסיפר לי על המהלך. הוא ביקש שאצטרף. מבחינתנו זה לא קרה ברגע: לקח לנו זמן עד שאמרנו כן".

איך מנהלים מעבר כל כך חד – מתל אביב ללב השומרון?

"זה אכן מעבר מאוד חד", הוא מודה. "ברמה הטכנית והמשפחתית, מדובר במעבר מחיים בעיר הגדולה - על כל הזמינות, התחבורה והנגישות של המרכז - לאזור אחר לגמרי. גם מבחינת הילדים והקשרי החיים, תנאי החיים והמציאות הביטחונית, אפשר לומר שאין פרמטר דומה בין החיים בתל אביב לחיים בכדים, שנמצא מאות מטרים מג'נין. אבל השינוי העמוק יותר הוא ברמת התוכן והפוקוס של החיים. במשך שנים אנחנו חיים בפוקוס על עם ישראל שבמרכז הארץ. התחנכנו להביא את האור של התורה לתל אביב, ומתוך כך להאיר את המדינה כולה. כעת אנחנו עושים סוויץ', ומכוונים את המצפן קודם כול אל ארץ ישראל וההתיישבות בה, אבל כמובן בלי לוותר על האידיאל הגדול של החיבור לעם.

"זה אירוע שאנחנו עוד לומדים איך לשלב אותו. החיבור לעם ישראל נמצא בדם שלנו, ואנחנו לא מוותרים עליו. פיזית אנחנו מתרחקים מתל אביב, אבל בנפש - ממש לא. ומי יודע, אולי ביום מן הימים כדים תתרחב כל כך עד שאנשי תל אביב בעצמם ירצו לעבור לכדים.

"גם באידיאל התורני יש כאן צעד של שינוי והתפתחות. מבית המדרש של הישיבה אנחנו עוברים ליישוב קהילתי", הוא מוסיף, "אבל היישוב שמתחיל מהישיבה ממשיך לשאוב את הכוח והמצפן מהתורה. בלב היישוב מוקם בית מדרש, שמכוון לאנשי מעשה - לאנשי היישוב ולכל מי שירצה להצטרף. בית מדרש פעיל, עם צורת לימוד, תכנים וסגנון שמותאם כולו לאנשים שנמצאים בעולם המעשה, פועלים בעולם, עובדים, וקובעים עיתים לתורה בצורה משמעותית. פרופיל כזה של אנשים, שיכולים להקדיש זמן קצר יחסית ביום ללימוד, צריך מאפיינים מותאמים. תכנים שנוגעים בסוגיות רלוונטיות לחיים, חיבור לחבורה של קודש, ולימוד שבונה על היקף של התורה כולה על ידי התמדה של שנים. בשעה ביום כפול עשרים שנה, אפשר ללמוד את התורה כולה. אין סיבה שאדם שעובד בחברת הייטק או בכל מקצוע אחר לא יגדל להיות תלמיד חכם, מקסימום ייקח לו עוד כמה שנים".

בצד ההנהגה והמעטפת הישיבתית, הכוח של המהלך טמון בהרכב האנושי המגוון של התושבים. "זה גרעין מופלא שמתגבש, ממש ליהוק של הקדוש ברוך הוא", מציין הרב בן ארצי. "אומנם רובנו קשורים לישיבת מעלה אליהו, אבל ממש לא כולם. מדובר בחבורה שמתקבצת ממש מכל קצוות הארץ - מהגולן ועד באר שבע. כולם בעלי מקצועות חופשיים ומגוונים, שעזבו את דרך החיים הקודמת ופשוט קמו ואמרו 'הנני', מתוך מסירות וענווה מופלאים. מדובר באנשים מיוחדים במינם, אחד אחד".

התרגשות גדולה וחוסר ודאות

משפחה נוספת שצפויה לעלות היום לקרקע בכדים היא משפחתם של אמיתי (26) ואוריה (25) מרצבך. הוא גדל בסוסיא, היא בקדומים, ועד לאחרונה התגוררו ברמת גן, שם למד אמיתי כאברך בישיבת ההסדר. "גרנו ברמת גן שנה וחצי, והרגשנו שאנחנו מחפשים את האתגר הבא", מספרת אוריה. השמועה על המהלך להקמת כדים מחדש הגיעה אליהם היישר מישיבת מעלה אליהו, שם למד אמיתי בעבר. "זה התחיל במפגש זום ראשוני עם זמביש, מיד אחרי שיוסי דגן פנה לראש הישיבה הרב חיים גנץ. הייתה שם באוויר תחושה חזקה של התחלה חדשה, של משהו היסטורי שיכול לקרות פה".

מבחינתם, ההחלטה התקבלה כמעט ללא התלבטות. "חיפשנו כבר קודם לכן מעורבות במיזמים התיישבותיים שונים, בדקנו חוות וגבעות", מסבירה אוריה, "אבל כשהבנו שמדובר בהתיישבות בחבל ארץ חדש שצמא לנוכחות יהודית, וכל זה תחת המעטפת התורנית של הישיבה - זה דיבר אלינו מיד". "כל גבעה וכל חווה חדשה שקמה היא חלק ממהלך של גאולה", מוסיף אמיתי, "אבל ההרגשה בכדים הייתה אחרת: הרגשנו שזו גאולה של חבל ארץ שלם. זה אזור שלא הייתה בו נוכחות ישראלית שנים רבות, והחזרתו למפה היא החוליה שמחברת בין יהודה ושומרון ובין הצפון, ממש בלב הארץ".

כדים יאוכלס בשלב הראשון על ידי 26 משפחות. 18 מתוכן הן משפחות של בוגרי ישיבת מעלה אליהו לדורותיהם, שחלקם למדו בישיבה לפני כמעט שני עשורים, והשאר שהצטרפו לגרעין בהמשך. לצד ההתרגשות המוצהרת, בני הזוג מרצבך אינם מנסים להסתיר את החששות הטבעיים. "ההתרגשות גדולה, אבל היא מעורבבת באופן טבעי עם המון חוסר ודאות", משתפת אוריה.

אמיתי מסכים: "בסופו של דבר, למרות המעטפת החמה והתמיכה האדירה של מועצת שומרון, צה"ל, תנועת אמנה וחברת ליבי, יש עדיין המון אתגרים ופינות שלא סגורות עד הסוף - וגם לא יהיו סגורות ברגע העלייה. אבל המטרה כל כך חשובה, שברור לנו שזה הדבר הנכון לעשות. אנחנו עפים על זה, ובעזרת ה' הדברים יסתדרו תוך כדי תנועה".

את המפגש הראשון שלהם עם הקרקע הם לא ישכחו. "הפעם הראשונה שעלינו למקום הייתה ביום ירושלים, יחד עם משפחות נוספות מהגרעין וחברים מהישיבה", נזכר אמיתי, "זו הייתה עלייה חגיגית עם יוסי דגן, רבנים וריקודים. הייתה תחושה מרגשת של שיבה למקום שבמשך 21 שנה לא דרכו בו יהודים, מקום שכבר היו מי שהתייאשו ממנו. מאז הגענו לשם שוב כדי לעקוב מקרוב אחר התקדמות עבודות הבנייה, והשבוע הציפייה תהפוך סוף סוף למציאות בשטח".

יצא לכם להיפגש עם תושבים שגרו בעבר בכדים, לפני הגירוש?

"חשוב לנו מאוד להבהיר שאנחנו לא באים להחליף אף אחד ולא באים במקומם", מדגיש אמיתי, "אנחנו מעריכים מאוד את מה שהם בנו שם ואת העובדה שהם החזיקו במקום המדהים והאסטרטגי הזה. יזמנו איתם מפגש מיוחד, והם הוזמנו לקחת חלק באירוע העלייה. מתוך הקשר וההבנה שלכל אחד יש את המקום והשלב שלו בחיים, אנחנו עולים כעת. הם אומנם ככל הנראה לא יחזרו להתגורר במקום, אבל הם שותפים מלאים לדרך ונמצאים בשיתוף פעולה איתנו".

צילום: באדיבות המשפחה

אמיתי מרצבך, כדים: "הערבים הפכו את האזור הזה לזירה שאין בה נוכחות יהודית רציפה, וצה"ל נכנס לשם רק לעיתים. כבר עכשיו רואים איך הצבא התמקם בשטח, הקים מוצבים והגביר את הפעילות. הנוכחות שלנו כאן לא תביא ביטחון רק לתושבי כדים וגנים, אלא תגן ישירות גם על תושבי עפולה ועמק יזרעאל, שנמצאים במרחק דקות נסיעה מכאן"

בשונה משא־נור או חומש, שבהן נותרו שרידים בולטים כמו המצודה ההיסטורית או מגדל המים, בכדים השטח מציג שילוב בין נוף מרהיב למשקעי הפינוי. "הכבישים נשארו, ויש גם מגרש כדורסל וחומות היקפיות", מפרטת אוריה, "זה מקום יפהפה - יש שם יער מקסים, שבילים בין העצים, ועדיין אפשר לזהות איפה עמדו הבתים". אמיתי מוסיף: "מצד שני, בשטח יש עדיין הריסות. עם כל הרגש שבדבר, זה מחזה שדורש תיקון. המטרה שלנו היא לעבור מהר את שלב ההריסות, להקים את היישוב מחדש ולהפריח אותו מקצה לקצה".

כששואלים אותם אם המהלך מונע יותר מרצון לתקן את עוול ההתנתקות או מחלוציות טהורה, בני הזוג מסכימים ששני האלמנטים שזורים זה בזה לבלי הפרד. "זה לגמרי יד ביד", אומרת אוריה, ואמיתי מרחיב: "אנחנו מחוברים לארץ ישראל מכוח ההבטחה האלוקית ונחלת אבות, ומאמינים שכל חבל ארץ חייב להיות בידיים יהודיות. בד בבד, יש פה תיקון ישיר של חטא הגירוש, שבו מסרנו שטח עצום ללא שום סיבה. בצורה סימבולית, האזור הזה נשאר שומם כמעט לחלוטין - רואים אפילו שהערבים לא נגעו בו לאורך השנים".

מעבר להיבט ההתיישבותי והאידאולוגי, בני הזוג משוכנעים כי להקמת היישוב יש תרומה אסטרטגית ראשונה במעלה לביטחון המדינה כולה. "הערבים הפכו את האזור הזה לזירה שאין בה נוכחות יהודית רציפה, וצה"ל נכנס לשם רק לעיתים", מזכיר אמיתי. "כבר עכשיו, בעצם הדיבורים וההיערכות לעלייה, רואים איך הצבא התמקם בשטח, הקים מוצבים והגביר את הפעילות. הנוכחות שלנו כאן לא תביא ביטחון רק לתושבי כדים וגנים, אלא תגן ישירות גם על תושבי עפולה ועמק יזרעאל, שנמצאים במרחק דקות נסיעה מכאן. בעזרת ה', בזכות ההתיישבות המחודשת נביא שקט וביטחון לאזור כולו".

חופשת חגים

למלא את החלל

עולים להר הזיתים
כמיטב המסורת של 'קרן אביה'

קרן אביה
לע"נ אביה יהושע ז"ל גולדברג

אירועי שישי - שבת חוויתיים
במלון שבע הקשתות
על הר הזיתים מול מקום המקדש

2 השבתות מוקדשות לע"נ גיבור ישראל, לוחם הצנחנים, רס"ן הראל בירנשטוק הי"ד

01

כי תבוא

ט"ו-ט"ז אלול ◆ 28-29 לאוגוסט

כולם נקבצו ובאו לך

ד"ר מרדכי קידר
מזרחן ומרצה

הרב הראל קצין
סא"ל במיל', משרת ביחידה מיוחדת
רב בישיבת שדרות

הרב יוסף צבי רימון
רב המועצה האזורית גוש עציון
ורב מרכז האקדמי לב

עו"ד אפרים דמרי
פרקליטם של לוחמי כח 100
בשדה תימן

אלידע בר שאול
חוקר, מורה דרך
ואיש ידיעת הארץ

ישראל פרנס
הזמר החסידי, שיביא סיפורים
בלעדיים מחצרות האדמו"רים

02

ניצבים וילך

כ"ב-כ"ג אלול ◆ 4-5 לספטמבר

פתח שערי שמים לתפילתנו

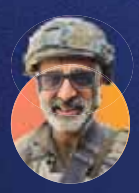

הרב אברהם זרביב
דיין בבית הדין הרבני בת"א
לוחם בסיירת גבעתי, מדליק המשואה

הרב חיים סבתו
אני לדודי ודודי לי
הסופר וראש ישיבת ההסדר
'ברכת משה' במעלה אדומים

הרב דוד דודקביץ
רב היישוב וראש ישיבת
'רועה ישראל' ביצהר

ישראל פרנס
הזמר החסידי, שיביא סיפורים
בלעדיים מחצרות האדמו"רים

הרב הראל קצין
סא"ל במיל', משרת ביחידה מיוחדת
רב בישיבת שדרות

בועז העצני
מנהל מערך ההסברה של
המועצה האזורית שומרון

יום שישי: סיורים ◆ שיחות מרתקות ◆ ארוחת צהריים קלה ◆ תפילות בסגנון קרליבך מול הר המוריה
◆ ארוחה חגיגית ועונג שבת - טיש | שבת: תפילות חגיגיות ◆ שיחות עם פצועי צה"ל ומשפחות שכולות
◆ סעודות חגיגיות כיד המלך ◆ סיורים

הסעות בהרשמה מראש | מס' החדרים מוגבל | פנסיון מלא | כשרות מהודרת | צוות שומר שבת

להזמנות: ריבקי - 050-9287878 | rivkisb@gmail.com

* התכנית נתונה לשינויים ע"י הנהלת המלון

בת שירות?

עכשיו גם אקדמאית

הצטרפי לשירות המשולב

באפרתה תוכלי להתחיל כבר במהלך השירות

תואר ראשון בחינוך
+ תעודת הוראה

בתוכנית לימודים ייחודית
לבנות השירות הלאומי

למידה היברידית
בשילוב למידה מרחוק

מגוון מסלולים
והתמחויות לבחירה

אפשרות למימון
שכר הלימוד לזכאיות

תוכנית לימודים ייחודית המשלבת לימודים לתואר ראשון ותעודת הוראה כבר בשנת השירות הלאומי

*ההשתתפות בתוכנית מותנית בעמידה בתנאי הקבלה.
המימון והמלגות יינתנו לזכאיות בלבד ובכפוף לתקנון.

הצטרפי להצלחה 1800-800-204
בן יפונה 17, ירושלים // EFRATA.EMEF.AC.IL
אפרתה-אמונה - מכללה אקדמית לחינוך

לשיחת וואטסאפ איתנו

100 אפרתה
ללמוד בבית טוב
בירושלים
כבר יותר ממאה שנה

"אולי ביום מן הימים כדים תתרחב כל כך עד שאנשי תל אביב בעצמם ירצו לעבור לכאן". המשפחות החדשות ביישובים המתחדשים

צילום: רחל צהר

מחזירים את החיים לגנים

העלייה לכדים מגיעה ימים ספורים לאחר אבן דרך מרכזית נוספת באזור: החזרה הרשמית ליישוב השכן גנים ביום חמישי האחרון - בדיוק 21 שנה לאחר עקירתו במסגרת תוכנית ההתנתקות. באירוע החגיגי נרשמה השתתפות נרחבת של משפחות הגרעין המיישב, שרים, חברי כנסת וראשי ההנהגות של יישובי השומרון, שהגיעו לציין יחד את השיבה ההיסטורית. במקביל לחזרת המשפחות, צפוי היישוב גנים לקבל חיזוק רוחני וקהילתי משמעותי עם הקמת שלוחה חדשה של מוסדות בני דוד מעלי, שתפעל בלב היישוב המתחדש.

למעשה, סיפור החזרה ליישוב גנים שזור באופן הדוק בהקמת השלוחה החדשה של מוסדות בני דוד. מי שנבחרו להוביל את המהלך הרוחני־קהילתי במקום הם הרב נריה בולאק, ר"מ במכינה בעלי, ורעייתו מיכל. בני הזוג התגוררו בעלי במשך 12 שנים, מאז נישואיהם, עד שהגיעה הפנייה המפתיעה מהרב אלי סדן. "נריה בדיוק היה בשלב של מחשבות על המשך הדרך המקצועית והחינוכית שלו, ואז הרב אלי התקשר וביקש לפגוש אותו", משחזרת מיכל. "כשהוא חזר מהפגישה באותו ערב, הוא נכנס הביתה ואמר לי: 'בואי רגע למפה'. הוא סימן נקודה לא כל כך ברורה ליד ג'נין, והסביר שמדובר בגנים - יישוב שגורש בתוכנית ההתנתקות וכעת מועצת שומרון פנתה לבני דוד בבקשה להקים בו שלוחה וגרעין משפחות. בהתחלה הייתי בשוק מעצם הפנייה. זה נשמע לי כמו משהו מטורף לגמרי, אבל החלטנו שלא שוללים שום דבר לפני שרואים את המקום בעיניים".

הדרך למימוש הרעיון לא הייתה פשוטה. בעקבות התפתחויות ביטחוניות המהלך נדחה ונשאר באוויר למשך מספר חודשים, עד שבאסרו חג של פסח יצא לפועל הסיור הראשוני. "הגענו למעבר ג'לאמה, אזור שלם שלא הכרנו בכלל", היא מספרת, "נפגשנו שם עם נציגי המועצה האזורית שומרון ועם ראשי מוסדות בני דוד. אנחנו היינו המשפחה היחידה בשטח. מבחינת הרב אלי כבר היה רב לשלוחה, אבל מצידי זה עוד היה בסימן שאלה - הייתי חייבת לראות קודם שזה מתאים לנו כמשפחה".

שבוע לאחר מכן הגיע למקום הרב אלי סדן יחד עם הרב יגאל לוינשטיין לקבלת ההחלטה הסופית, ומאוד מהר הדברים החלו לנוע בקצב מסחרר. אלון קוצקי מונה לרכז את הגרעין, והחלה פנייה נמרצת למשפחות בוגרי בני דוד. השיקולים לפתיחת המוסד במקום דרשו הכרעות לא פשוטות, הן במישור הגאוגרפי והן במישור הביטחוני. "בסיור הלכנו לראות את כדים ואז את גנים", מפרטת מיכל, "הרב אלי נמשך מאוד דווקא לגנים - בזכות הנוף הפתוח והאווירה במקום. במישור הביטחוני והלוגיסטי היו בהתחלה ספקות ותהיות אם נכון לפתוח את הישיבה מיד או להמתין, אבל נריה סימן לעצמו מטרה ברורה: לעשות הכול כדי שהרב אלי יאשר את פתיחת הישיבה כבר בא' באלול. מבחינתנו, זו זכות עצומה להיות שותפים בראשיתו של המהלך ההיסטורי הזה".

גיוס התלמידים לישיבה החדשה היה רק מחצית מהמשימה; השלמת התמונה דרשה בנייה של קהילה חיה ונושמת בשטח. המהלך התנהל בשני צירים מקבילים: הקמת המוסד התורני לצד גיבוש גרעין התיישבותי ראשוני של 20 עד 25 משפחות. מיכל נרתמה למשימת הקמת הגרעין והובלתו לצידו של רכז הגרעין אלון קוצקי, בעוד נריה התרכז במעטפת הישיבתית. "בשלבים הראשונים פעלנו בשקט והשמועה עברה בעיקר מפה לאוזן", מספרת מיכל. "תוך זמן קצר נכנסנו למרתון של פגישות ושיחות. קיימנו פגישות עבודה מול המועצה האזורית כדי להבין את התמונה - החל מהתשתיות הבסיסיות ועד לפתרונות החינוך. ידענו שאנחנו צועדים לתוך אי־ודאות גדולה, אבל בחרנו לחבק אותה ולצעוד קדימה תחת הסלוגן שמלווה אותנו: 'מחזירים את החיים לגנים'".

"מכאן תצמח פריחה אדירה"

המאמץ המרוכז נשא פרי במהירות, וביום חמישי שעבר הפכה הציפייה למציאות בשטח עם העלייה הרשמית לקרקע. בשלב הזה הונחו במקום 30 קרוואנים המיועדים לאכלס את 25 המשפחות של הגרעין המייסד, שנכנסות למגורים במקום בהדרגה. "אנחנו פה, מחזירים את ההתיישבות היהודית ללב גנים", מתארת מיכל, "זה תהליך שנבנה צעד אחר צעד, מתוך אמונה גדולה שזו רק הסנונית הראשונה בפריחה של צפון השומרון כולו".

מעבר למעשה ההתיישבותי היומיומי, השיבה לגנים נתפסת בראש ובראשונה כסגירת מעגל היסטורית ותיקון לשבר העמוק של ההתנתקות. "יש פה משמעות עצומה מעבר לעצם הקמת היישוב", מדגישה מיכל, "המשימה להתיישב בארץ ישראל חשובה בפני עצמה, אבל לחזור למקומות שבהם אירע הקלקול ולזכות להיות חלק מהתיקון - זה מה שמעצים את הדבר כולו".

מבחינתה, הקשר עם התושבים המקוריים שפונו מגנים לפני שני עשורים תופס מקום מרכזי בתחושת השליחות של הגרעין החדש. "ביום העלייה לקרקע הגיעו כמה משפחות שגרו פה בעבר, ואחת התושבות אף נשאה דברים בטקס - זה היה מרגש ומטלטל מאוד", היא משחזרת. "כל משפחה כזאת שפונה אלינו מקבלת חיבוק חם. אנחנו מרגישים שהמקום הזה לא שייך בלעדית לנו, אלא נבנה על גבי המסד שהם הניחו. זו שותפות לדרך. מדהים לראות שגם אחרי 21 שנה, הקרקע פשוט חיכתה שיחזרו אליה, והערבים לא השתלטו עליה".

כיום ממוקמת נקודת ההתיישבות המחודשת באזור שהיה בעבר אזור התעשייה של גנים, בעוד בגבעה הסמוכה, שבה עמדו בתי היישוב המקורי, נותרו שרידים קלים בלבד. הבנייה העתידית מתוכננת להתרחב אל אותה גבעה היסטורית ולהשיב אליה את החיים.

את המעבר מנוחות המרכז לחיים ללא תשתיות בסיסיות, שבהם נדרשת נסיעה של רבע שעה עבור קנייה קטנה במכולת, בני הזוג עושים מתוך מבט רחב קדימה. "החזון שלנו הוא לראות את גנים הופכת ליישוב מרכזי ומשגשג שמאכלס מאות משפחות, עם בית ספר, מרכזי קניות, מוסדות חינוך, המון תורה, שמחה וילדים", מתארת בולאק. "אנחנו מביטים מכאן לכדים הסמוכה, רואים את האורות והתנועה בכבישים, ויודעים שמכאן תצמח פריחה אדירה בצפון השומרון כולו".

"21 שנה אחרי הגירוש, אנחנו סוגרים מעגל היסטורי של תיקון העוול שנעשה בצפון השומרון. החזרה לגנים ולכדים משלימה את החזרה לארבעת היישובים שנעקרו, יחד עם חומש ושא־נור", מציין יוסי דגן, ראש מועצת שומרון. "ביום הגירוש משא־נור עמדנו על גג המצודה. הרב דב ליאור אמר לנו לקרוע קרע בבגד ולברך 'ברוך דיין האמת' על חורבן יישוב בארץ ישראל. שם, על גג המצודה, נשבענו שנחזור לשא־נור ולכל יישובי צפון השומרון. במשך 21 שנה לא שכחנו את השבועה הזאת ולא ויתרנו עליה לרגע. היום, כשמשפחות חוזרות לגנים ולכדים והחיים חוזרים לצפון השומרון, אנחנו זוכים לראות את השבועה הופכת למציאות.

"זה תיקון היסטורי", מוסיף דגן, "אבל המשימה שלנו גדולה הרבה יותר. אנחנו עוברים מתיקון הגירוש לתנופת התיישבות חדשה. מחזרה לארבעת היישובים שנעקרו, להקמת 19 יישובים ולבניית צפון השומרון מחדש. זו התשובה הציונית האמיתית לעקירה: לחזור, לבנות ולהכות שורשים, ובעזרת ה' להפוך את צפון השומרון לאחד מחבלי ההתיישבות המשגשגים במדינת ישראל". ■

יוסי דגן, ראש המועצה האזורית שומרון: "זה תיקון היסטורי, אבל המשימה שלנו גדולה הרבה יותר. אנחנו עוברים מתיקון הגירוש לתנופת התיישבות חדשה. מחזרה לארבעת היישובים שנעקרו, להקמת 19 יישובים ולבניית צפון השומרון מחדש. זו התשובה הציונית האמיתית לעקירה: לחזור, לבנות ולהכות שורשים, ובעזרת ה' להפוך את צפון השומרון לאחד מחבלי ההתיישבות המשגשגים במדינת ישראל"

לדינר אבן חיים
משתתפים בצערך עם פטירת אביך
יאיר חיים אבן חיים ז"ל
המקום ינחם אתכם בתוך שאר אבלי ציון וירושלים ולא תוסיפו לדאבה עוד
בשבע

לנועם יעקובסון
משתתפים בצערכם עם פטירת אביך
יעקב זאב ג'פרי יעקובסון ז"ל
המקום ינחם אתכם בתוך שאר אבלי ציון וירושלים ולא תוסיפו לדאבה עוד
בשבע

למשפחת פיוטרקובסקי
משתתפים בצערכם עם פטירת האם והסבתא
רבקה (רגינה) פיוטרקובסקי ז"ל
המקום ינחם אתכם בתוך שאר אבלי ציון וירושלים ולא תוסיפו לדאבה עוד
בשבע

מוריה
חברה לפיתוח ירושלים בע"מ

הנהלת ועובדי מוריה, החברה לפיתוח ירושלים,
משתתפים בצערו הכבד של
ראש העיר ירושלים ויו"ר דירקטוריון מוריה, מר משה ליאון,
על פטירתו של אביו היקר,

מר שלום ליאון ז"ל

בכאב ובצער אנו נפרדים מאדם צנוע ויקר, איש משפחה וערכים, אשר חי את חייו באמונה, במסירות ובאהבת משפחתו, והותיר אחריו מורשת מפוארת לדורות.

בשם הנהלת ועובדי מוריה, אנו שולחים את תנחומינו הכנים לראש העיר משה ליאון ולמשפחת ליאון, ומאחלים להם כוח ונחמה בשעה קשה זו.

מן השמיים תנוחמו ולא תדעו עוד צער.

יהי זכרו ברוך.

הנהלת ועובדי מוריה, החברה לפיתוח ירושלים

ירושלים

מועצת העיר, הנהלת העיר, עיריית ירושלים ועובדיה
מרכינים ראש ומשתתפים באבלו הכבד של

ראש העיר ירושלים משה ליאון

על פטירת אביו

מר שלום ליאון ז"ל

איש עמל, אמונה ומסורת, בן למשפחת יוצאי סלוניקי, אשר יחד עם רעייתו חנה ע"ה
הקים משפחה לתפארת והיה מדור בוני הארץ, בצניעות, במסירות ובאהבת העם והארץ.

ההלוויה תתקיים היום, יום חמישי (20/08/26)
בשעה 17:00 בבית העלמין קרית שאול, תל-אביב.
המשפחה תשב שבעה ברחוב שדרות בן מימון 23, ירושלים

שעות ניחום אבלים:
10:00-14:00 ו 16:00-22:00
שחרית 07:30 ו מנחה וערבית בזמן

הרב אליעזר מלמד

לשאלות הלכתיות: ask@yhb.org.il

השליחות הגדולה של מורי ישראל

לימוד התורה שעל ידו עולם הרוח מתקיים נעשה על ידי תלמידי החכמים וכל ישראל שקובעים עיתים לתורה ← מעלת המורות שמלמדות בנות ובנים תורה ודרך ארץ, כמעלת המורים שמלמדים את הבנים ← לימוד הילדים הוא התשתית של קיום התורה בעולם ← אין מבטלים תינוקות של בית רבן אפילו לבניין בית המקדש ← מצווה לבחור מורים יראי שמיים, מוכשרים בלימודם שיודעים ללמד תורה באיזון ובדייקנות ← על כולנו מוטלת האחריות להעלות את החינוך והלימוד לראש סדר היום

המורים דבקים במידותיו של הקדוש ברוך הוא

לקראת תחילת שנת הלימודים, רצוי לכל ישראל, ובמיוחד להורים ולמורים, לחזור ולהיזכר במעלתם הגדולה של המורים, שהם דבקים במידותיו של הקדוש ברוך הוא, וממשיכים את רצונו בעולם. כאשר רצו חכמים לתאר בדרך משל את מעשי ה' במשך שעות היום, ולבטא בכך את הערכים החשובים לפני ה' יתברך, אמרו: "שלוש הראשונות הקדוש ברוך הוא יושב ועוסק בתורה, שניות יושב ודן את כל העולם כולו... שלישיות יושב וזן את כל העולם כולו מקרני ראמים עד ביצי כינים... ברביעיות... יושב ומלמד תינוקות של בית רבן תורה" (עבודה זרה ג, ב).

כל הדברים הללו הקדוש ברוך הוא עושה על ידי שליחים, שהוא ממשיך אליהם חיים וכוח כדי שימלאו את שליחותו. לימוד התורה שעל ידו עולם הרוח מתקיים נעשה על ידי תלמידי החכמים וכל ישראל שקובעים עיתים לתורה. הדין נעשה על ידי מלאכי הדין, הדיינים והשופטים. פרנסת העולם נעשית על ידי כוחות הטבע שמצמיחים מזון ובני האדם שעוסקים ביישובו של עולם. לימוד תינוקות של בית רבן, שמבטיח את עתידו של העולם, מתקיים על ידי המורים והמורות. אשריהם!

ערך לימוד הילדים

גדול ערך לימוד התורה של הילדים, עד שאמרו חכמים: "אין העולם מתקיים אלא בשביל הבל פיהם תינוקות של בית רבן" (שבת קיט, ב). שאל רב פפא את אביי, והלימוד שלנו אינו נחשב כמותם? השיב אביי: "אינו דומה הבל שיש בו חטא, להבל שאין בו חטא". שהואיל והקטנים עוד לא חטאו, הם קולטים את התורה בתמימות, וזה הבסיס לכל ההבנות העמוקות שאליהן יגיעו בהמשך לימודם, ולכל המעשים הטובים שיעשו בימי חייהם.

מי הם תינוקות של בית רבן ומעמד המורות

בכל מקום שאמרו חכמים "תינוקות של בית רבן" התכוונו לילדים עד גיל מצוות. עוד צריך לבאר, שמעלת המורות שמלמדות בנות ובנים תורה ודרך ארץ, כמעלת המורים שמלמדים את הבנים. כי עיקר מעלת המלמדים היא בחינוך הילדים הרכים לתורה, לחוכמה ולמעשים טובים, ותפקיד זה המורות ממלאות כמו המורים.

אל תיגעו במשיחיי אלו תינוקות של בית רבן

דרשו חכמים (שבת קיט, ב) על הפסוק: "אל תיגעו במשיחיי ובנביאיי אל תרעו" (דברי הימים א' טז, כב) - "'אל תיגעו במשיחיי' - אלו תינוקות של בית רבן, 'ובנביאיי אל תרעו' - אלו תלמידי חכמים". נקראו התינוקות "משיחיי" על שם חשיבותם שהם נמשחים בשמן כדי לגדלם ולהבריאם, וכדרך שמשחו את כלי המקדש בשמן וקידשום בכך (מהר"ל). ועוד, שעל ידי לימודם ייבנה המקדש ויבוא המשיח (עיון יעקב). שמכוח לימודם הטהור והתמים יתגלו בהמשך חידושי תורה שיקרבו את הגאולה.

זהירות שלא לבטל לימוד הילדים

מכיוון שלימוד הילדים חשוב כל כך, אמרו חכמים: "אין מבטלים תינוקות של בית רבן אפילו לבניין בית המקדש" (שבת קיט, ב). זאת משום שלימוד הילדים הוא התשתית של קיום התורה בעולם, ובית המקדש הוא התשתית של גילוי הקדושה בעולם, והתורה קדמה לעולם. עוד אמרו חכמים: "לא חרבה ירושלים אלא בשביל שביטלו בה תינוקות של בית רבן" (שם). וכן נפסק להלכה (שולחן ערוך רמה, יג).

מכאן למד הרב שאול דוד בוצ'קו שליט"א (שולחן ערוך כפשוטו יורה דעה רמה, לח) שכאשר צריך להביא לבית הספר הרצאה של חול, אסור לבטל עבורה שיעורי קודש.

השפעתם העצומה של המורים

השפעת המורים על התלמידים הצעירים עצומה. כל אדם שזכה למורים טובים יכול להתבונן בעצמו, ולהיווכח שמעת לעת משפטים ששמע ממוריו בהיותו צעיר, הדהדו בלבבו ועוררו אותו לבחור בטוב. לעיתים אלו משפטים אודות האמונה והתורה, היושר והחסד, ערך המשפחה או אהבת העם והארץ. לעיתים דבר ששמע ממוריו אודות איסור גנבה או שקר, עצרו אותו מלעשות רע שנים רבות לאחר מכן. לעיתים סיפורים אודות מסירות נפש על התורה או הצלת הזולת, עוררו אותו לפעול גדולות בבגרותו.

האחריות הגדולה

סיפרו חכמים (בבא בתרא כא, א), על יואב בן צרויה, שר צבא ישראל בימי דוד, שנשלח להכרית את עמלק. באותם ימים צבא ישראל היה במיטבו, וניתן היה להכרית את זרעו של עמלק, ולהציל על ידי כך את ישראל ואת העולם מכל הרשעים הרוצחים שיצאו מעמלק. אולם יואב הרג רק את הזכרים. כשחזר, שאל אותו דוד מדוע לא קיים את מצוות התורה, שנאמר: "תמחה את זכר עמלק" (דברים כה, יט). השיב יואב שחשב שהמצווה להרוג רק זכרים, ומה שנאמר בתורה הוא: תמחה את זכר עמלק. אולם את המחדל כבר לא יכלו לתקן, מפני ששאריות עמלק ברחו והתפזרו, וכבר לא ניתן היה להכריתם, ומהם יצאו צוררי ישראל גדולים כהמן. הלך יואב בן צוריה למורה שלימדו בילדות ושאלו כיצד צריך לקרוא את הפסוק, והתברר שהמורה הוא זה שלימדו את הטעות. שלף יואב את חרבו להורגו. הזדעק המורה "מדוע?!" השיב יואב מפני שלימדת אותי טעות, ונאמר: "ארור עושה מלאכת ה' רמייה" (ירמיהו מח, י). השיב המורה: תניח אותי בקללת ארור ואל תהרגני. השיב יואב שבהמשך הפסוק כתוב: "וארור מונע חרבו מדם". יש אומרים שהרגו ויש אומרים שלא הרגו.

המצווה לבחור את המורה הטוב ביותר

כיוון שכך, מצווה לבחור מורים יראי שמיים, מוכשרים בלימודם שיודעים ללמד תורה באיזון ובדייקנות (שולחן ערוך יורה דעה רמה, יז). רצוי שהמורה ידע ללמד במהירות, אך אם לא נמצא מורה שהוא גם מהיר וגם דייקן, יש להעדיף את המורה האיטי והדייקן על פני המהיר שאינו מדייק ועלול ללמד דברים מוטעים או מוגזמים (בבר בתרא כא, א; שולחן ערוך רמה, יט).

אם בלית ברירה נאלצו למנות מורה בינוני, ובמשך הזמן נפתחה אפשרות לשכור מורה טוב ממנו, יש לשכור את הטוב (שולחן ערוך רמה, יח). בתקופות שבהן לכל מורה הייתה אפשרות להתפרנס מעבודה בשדהו או באומנות שלמד מאבותיו, ורק מפני שנתבקש ללמד עזב את מלאכתו, כאשר נמצא מורה טוב ממנו, לא הייתה בעיה שיחזור לעבודתו. אבל כיום שההכשרה המקצועית אורכת זמן רב, וקשה לאדם להחליף את מקצועו, נקבעו חוזי עבודה והם מחייבים (שו"ת הרא"ש קד, ד). לכן לא ניתן לפטר פתאום מורה ולהשאירו בלא פרנסה. אך העיקרון נשאר, שהתלמידים צריכים לקבל את המורה הטוב ביותר, וצריך למצוא את הדרך להעניק למורה הקודם פיצויים וסיוע להסבה מקצועית.

שמירה על הזמנים

בכל עבודה העובד צריך לעשות את מלאכתו בנאמנות. על אחת כמה וכמה במלאכת ההוראה שהיא מלאכת הקודש. לפיכך, המורה צריך להתחיל את השיעור בזמן, ולא לצאת לענייניו באמצע השיעור, ולא לשוחח או להתכתב בנייד, וקל וחומר שלא לבטל שיעור (רמב"ם הלכות תלמוד תורה ב, ג).

אחריות המורה לישון ולאכול באופן מסודר

המורה צריך להיזהר לישון כראוי בלילה, שלא יהיה עייף בעת שהוא צריך ללמד. וכפי שאמרו חכמים שאסור לפועל שנשכר לעבודת יומו, לעבוד בלילה או להישאר ער עד מאוחר בלילה או להרעיב את עצמו, שמא יהיה פחות יעיל בעבודתו (ירושלמי דמאי ז, ג). מעשה היה ברבי יוחנן שהלך למקום אחד ומצא מלמד תינוקות שנראה מסוגף, שאלו מדוע הוא נראה כך. השיב שהוא מתענה לשם חסידות. אמר לו רבי יוחנן: אסור לך להתענות, שהרי גם אם היית צריך לעבוד אצל בשר ודם היה הדבר אסור עליך, קל וחומר שאתה עושה "מלאכתו של הקדוש ברוך הוא". וכן נפסק להלכה (שולחן ערוך אורח חיים תקעא, א).

עוד הורו הפוסקים (רמ"א יורה דעה רמה, יז), שהמורה צריך להקפיד לאכול באופן מסודר, לא הרבה מדי ולא מעט מדי, כדי שלא יהיה עייף או חלש ויוכל ללמד היטב.

כבוד למקצוע ההוראה

על כולנו מוטלת האחריות להעלות את החינוך והלימוד לראש סדר היום. בכישרון הלימוד של המורשת היהודית טמון כוח אדיר, שכל השקעה בו כדאית. אם נשקיע מאמצים ומשאבים למען החינוך לתורה ולמדע, נזכה לגדל ולטפח תלמידי חכמים ומדענים גאונים, וכל יהודי העולם ירצו לעלות לארץ כדי להיות שותפים לפיתוח הכישרון והיצירה הרוחנית הישראלית. ואף הגויים יאמרו עלינו: "רק עם חכם ונבון הגוי הגדול הזה" (דברים ד, ו). ויתקיים בנו חזון הנביאים: "והלכו גויים רבים ואמרו לכו ונעלה אל הר ה' ואל בית אלוקי יעקב, ויורנו מדרכיו ונלכה באורחותיו, כי מציון תצא תורה ודבר ה' מירושלים" (מיכה ד, ב).

עלינו להעניק כבוד עצום למורים ולמורות. הורים שילדיהם בחרו במקצוע ההוראה צריכים להתגאות בהם מאוד, ולא להצטער על שלא בחרו מקצוע מכניס יותר. שכן ערכו של אדם אינו נמדד בגובה משכורתו, אלא במידה שבה הוא זוכה להגשים בחייו את ערכי הנצח. ובסולם האמיתי הזה - המורים והמורות המחנכים את ילדי ישראל גבוה מאוד. ■

בכישרון הלימוד של המורשת היהודית טמון כוח אדיר, שכל השקעה בו כדאית. אם נשקיע מאמצים ומשאבים למען החינוך לתורה ולמדע, נזכה לגדל ולטפח תלמידי חכמים ומדענים גאונים, וכל יהודי העולם ירצו לעלות לארץ כדי להיות שותפים לפיתוח הכישרון והיצירה הרוחנית הישראלית

רבים בציבור הדתי לאומי מחפשים בית פוליטי. עכשיו יש להם

יו"ר מפלגת האחדות, גלעד ארדן

צילום: דוברות

אז פרוץ המלחמה לפני כשלוש שנים ביום הטבח הנוראי בחג שמחת תורה, רבים מאוד בציבור הדתי לאומי מסתובבים בתחושה קשה: הם מרגישים שאין להם בית פוליטי. הם מרגישים שהמפלגה לה נתנו את קולם בבחירות האחרונות, נטשה אותם, לטובת הדיל הפוליטי עם המפלגות החרדיות. הם מרגישים שכשהם נלחמים בעזה ובלבנון, הנציגים שלהם בכנסת נלחמים בהם. לוואקום הזה, נכנסת מפלגת 'האחדות', אותה הקמתי.

גדלתי בבית דתי-לאומי הרואה במדינת ישראל ראשית צמיחת גאולתנו, ולמדתי בישיבה התיכונית 'נתיב מאיר' בירושלים. מהישיבה ספגתי ערכים רבים, ובהם ערך השירות בצה"ל. חונכנו על כך שהצבא הוא קדוש ושהשירות בו הוא מצווה אדירה של 'עזרת ישראל מיד צר', כמו גם יישוב הארץ וערבות הדדית. תמיד הבטנו בהערצה על לובשי המדים. זוהי הציונות הדתית במיטבה.

מאז שפרצה המלחמה ביום שמחת תורה, הציונות הדתית נמצאת בחזית המערכה. בני ישיבות ההסדר, בוגרי המכינות והתיכונים הדתיים נלחמים ומגנים על הבית יחד עם כל חלקי החברה הישראלית. המחיר שהציבור הדתי-לאומי משלם כבד מנשוא: שיעור החללים בני הציונות הדתית מהווה פי ארבעה מחלקם היחסי באוכלוסייה.

ודווקא בשל כך, אני עומד משתומם מול הפער העצום בין הציבור הנפלא הזה לבין המפלגה המתיימרת לייצג אותו. מיד עם פרוץ המלחמה, כולם הבינו כי הפטור משירות שניתן עד כה לחרדים אינו יכול להימשך עוד; שכעת כבר אין מדובר רק בסוגיה מוסרית, אלא בצורך ביטחוני קריטי לקיומו של צבא העם. אלפי הפצועים, מאות הנופלים והעומס הכבד על כתפי חיילי המילואים והסדיר מחייבים את מילוי השורות ואת כניסתם המיידית של אחינו החרדים מתחת לאלונקה.

למרבה התדהמה, מפלגת הציונות הדתית בחרה להיכנע לתכתיביהם של דרעי, גפני וגולדקנופף. במקום להציב קו אדום עבור ציבור בוחריה שנשחק עד תום, היא מסייעת למנוע כל צעד מעשי שיביא לגיוס אמיתי.

אני יודע, כמו שבצלאל סמוטריץ' יודע, וכמו שגפני ודרעי יודעים, מהם הצעדים הנדרשים להיפוך המגמה: הפסקה מוחלטת של הטבות ותמריצים למי שלא משרת. שירתת? תקבל הכל. בחרת שלא לשרת? לא תקבל הטבות ותמריצים על חשבון המשרתים.

אני איש ימין. מפלגתי היא מפלגת ימין. אבל אנחנו לא נוותר על צבא העם למען אינטרס פוליטי צר. במסגרת ממשלה רחבה בלבד, שאינה נסחטת בידי אף סקטור, ותוכל לטפל גם ביתר הסוגיות הקריטיות, כגון העברת רפורמה משפטית בהסכמה רחבה, וטיפול ביוקר המחיה, אדרוש לחוקק את חוק יסוד: השירות, שיקבע עיקרון ברור: מי שלא מתגייס - לא יקבל הטבות ותמריצים מהמדינה; מי שמתגייס - יקבל מעל ומעבר. אלו ערכיה האמיתיים של הציונות הדתית: ימין אמיתי הוא גיוס אמיתי.

הערכים האלו נמצאים במפלגת 'האחדות' - הבית האמיתי של הציונות הדתית.

הבחירות לכנסת ה-26

27/10/2026 | ט"ז בחשון תשפ"ז

רוצים לדעת היכן אתם מצביעים?

לרשותכם מגוון אמצעים לבדיקה:

בטלפון:

1-800-101975 או 073-2458358

מענה אנושי בימים א'-ה' 8:30-21:00
יום ו' 8:30-13:00
המענה בשפות: עברית, ערבית, רוסית, אמהרית ואנגלית

בווטסאפ או במסרון:

053-3801464

מענה 24 שעות ביממה.
לבדיקה יש לשלוח מספר זהות בעל 9 ספרות (כולל ספרת ביקורת) ואת תאריך הלידה

באינטרנט:

www.moin.gov.il

באתר משרד הפנים

לפני

פנקס הבוחרים הסופי ייגזר ביום 3 ספטמבר - כ"א באלול תשפ"ו

ניתן לבצע שינוי מען באתר האינטרנט של רשות האוכלוסין וההגירה, באופן מקוון. כל שינוי במרשם האוכלוסין, לרבות שינוי מען, שיאושר על ידי רשות האוכלוסין וההגירה עד ליום 3 לספטמבר, כ"א באלול תשפ"ו בשעה 16:00 **ייכלל בפנקס הבוחרים.**

שימו לב: אם אתם מעוניינים להסיר פרטיכם מתצוגת פנקס הבוחרים המתפרסם באינטרנט, עליכם להגיש בקשה למפקח הארצי על הבחירות במשרד הפנים. פרטים באתר המשרד.

כדי שתוכלו לממש את זכות ההצבעה ביום הבחירות, יש להצטייד בתעודת זהות עם תמונה עדכנית או באמצעי זיהוי חלופי, תקף עם תמונה עדכנית (דרכון, רישיון נהיגה, תעודה צבאית אישית).

משרד הפנים

אריק בלומברג

כשמגבלות הכוח הופכות למנוף עוצמה

תוצאות הפריימריז בליכוד אינן מעידות על חולשה, אלא מוכיחות שוב כי כוחו של נתניהו נשען על היכולת לרסן את האגו, להכיר במגבלות הכוח ולתחזק את הבית הפוליטי בדרך להובלת מהלכים בזירה העולמית

תוצאות הפריימריז בליכוד שחלקן היו בניגוד לרצונו של נתניהו, הן שמוכיחות שוב ושוב את הסיבה שנתניהו הפך במרוצת השנים לפוליטיקאי דגול ולמדינאי־על. בניגוד לראשי מפלגות כיאיר לפיד או ליברמן שהדיחו בעבר מועמדים שהעזו להפגין חשיבה עצמאית, דווקא העובדה שנתניהו הוא הראשון להבין את מגבלות כוחו, הופכת את כוחו לרב־עוצמה. העובדה שחלק מהמתמודדים שנתניהו חפץ ביקרם כאבי דיכטר, אביחי בוארון ועידית סילמן נדחקו אחורה, מוכיחה שבניגוד לניסיונות מתנגדיו לשוות לו תיאור של קיסר כל יכול, נראה שסוד כוחו הגדול טמון דווקא בשני אלמנטים המשלימים זה את זה: ראשית, היכולת של אדם שנמצא במשך עשורים בחוד החנית של המדינאות העולמית, וניחן בכישורים אסטרטגיים, אינטלקטואליים ותקשורתיים יוצאי דופן - לאפסן את האגו גם אם הדבר מצטייר כחולשה או שיכונה "זגזגן" בפי מתנגדיו. האלמנט השני הוא ההכרה של נתניהו כדמוקרט שגם מנהיג חזק ובעל יכולות פנומנליות חייב לדעת להכיר במגבלות כוח.

להחזיק בראש את האסטרטגיה הגדולה, ובאותה נשימה להבין שמימושה תלוי במנדט ובגיבוי שהוא מקבל מציבור בוחריו, מחברי המרכז, מחבריו לסיעה ומשתפותיו בקואליציה, זוהי תכונה שמאפיינת את נתניהו, ושמתי מעט מהמדינאים ההיסטוריים הדגולים או מנהלי חברות ענק ניחנו בה: היכולת להוביל לאורך שנים מהלכים משני מציאות בלי לשכוח את המציאות היומיומית שמאפשרת להגשימם. מנהיגים דגולים בהיסטוריה ידעו להכיר בעוצמת כישוריהם. מעטים מאוד כנתניהו ידעו לרסן את האגו הנלווה להם ולהותיר מקום וכבוד לאנשים שבהם תלויה הצלחתם.

לאורך עשורים, הקריירה של נתניהו מתנהלת בשתי קומות בעת ובעונה אחת. בקומה העליונה - העיסוק באיראן ובוושינגטון, התנהלות מול ממשלים עוינים כממשל אובמה או בלתי צפויים כממשל טראמפ, תמרונים מול פוטין, א־סיסי וארדואן, והולכת מהלכים גאו־אסטרטגיים שמעצבים מחדש את פני המזרח התיכון. בקומה התחתונה: "הפוליטיקה הקטנה", לחם חוקו של כל פוליטיקאי מנוסה שעוסק בתחזוק הסיזיפי היומיומי של הקואליציה וההתעסקות בפוליטיקה המפלגתית, מתוך ידיעה שהיכולת לעצב את המזרח התיכון בקומה העליונה תלויה בעגה הספורטיבית ביכולת "לשמור על שקט בחדר ההלבשה".

דוגמה אחת מני רבות לכך זכורה מסוף דצמבר 2024; בזמן שנתניהו עמד מעל בימת האו"ם בניו יורק, הזהיר את מנהיגי הרפובליקה האסלאמית והציג את חזונו האזורי, כאשר תוך כדי נאומו סוכל מנהיג חיזבאללה חסן נסראללה. כפי שמעידים מקורביו, רגע לאחר ירידתו מבימת האו"ם, שבו התבשרו מנהיגי העולם על סיכול היסטורי, זהו אותו נתניהו שמיהר ל"חדר ההלבשה" כדי להרים טלפון לחבר הכנסת גפני בנוגע לחוק הגיוס, או לחבר מרכז שמחכה לתשובה. היכולת לנוע בין עיצוב המזרח התיכון ובין הפרטים שמחזיקים מפלגה וקואליציה היא מסוג התכונות שמעידות על יכולתו הפוליטית הפנומנלית של נתניהו.

זוהי נקודה שבה נתניהו עולה בקומתו המנהיגותית על פני רובם המכריע של המנהיגים הגדולים, שדווקא עוצמת אישיותם והביטחון העמוק בצדקת דרכם הקשו עליהם לא פעם להתנהל בתוך מגבלות הבית הפוליטי שלהם. מדינאי ענק כווינסטון צ'רצ'יל התקשה לאורך רוב הקריירה הפוליטית למצוא לעצמו בית פוליטי יציב, כאשר עזב את המפלגה השמרנית לטובת הליברלים ולבסוף חזר אליה. "אשת הברזל" מרגרט תאצ'ר, התקשתה מאוד בשלהי כהונתה להכיל את ההתנגדות הגוברת במפלגתה. הקושי של השניים לתחזק את הקומה התחתונה נבע מחוסר ההכרה במגבלות הכוח, ובאי מסוגלות למחול על כבודם, ולדעת לתמרן בחוכמה מול יריבים גורמים לעומתיים מבית.

לאחר הפריימריז סביר להניח שנתניהו כפוליטיקאי אינסטרומנטלי שהוכיח לאורך השנים יכולת להתעלות מעל משקעים אישיים וסלידה מחרמות פרסונליים לטובת המטרה הגדולה, ידע גם הפעם להבחין בין יריבויות אישיות לניהול סיכונים אמיתי בתוך סיעתו. מול ניר ברקת, נכון יהיה להניח בצד את החשדנות והמשקעים, ולא לחזור על טעויות עבר שבהן תחושות קיפוח של שרים וחברי כנסת מהימין הובילו אותם לפעול בניגוד לרציונל הפוליטי ואף להתנתק מהבית האידאולוגי שממנו צמחו. וכמובן בכל הנוגע להענקת תפקיד משמעותי לחברת הכנסת טלי גוטליב, שגם אם מתקשים להתמודד עם סגנונה, אי אפשר לערער על האמון והאהדה שהיא מקבלת ממצביעי הליכוד. מנגד, כשמדובר בנבחרי פריימריז אחרים שנמצאים בהליך פלילי ותלויים מאוד בהחלטות מערכת התביעה, מוטב להימנע מהפקדת משרד ממשלתי או ועדה רבת עוצמה בידם, ולהעדיף תפקידים כסגני שרים שאינם מעניקים מנופי כוח עצמאיים. לא כעונש, אלא כניהול סיכונים פוליטי ומערכתי.

נתניהו לא זכה בנאמנות הליכוד רק בזכות כישוריו, אלא גם בזכות יכולתו להתיישר עם רצון בוחריו ולכלכל את מאבקיו בתבונה. בדומה לחלוץ בכדורגל שזקוק לקשרים שיבשלו בשבילו ברגע הנכון, גם בפסגות המדיניות, נתניהו לעולם לא שוכח לרגע מאין מגיע החמצן הפוליטי שמאפשר לו להישאר שם. מנהיג גדול יודע לכבוש פסגות. מנהיג דגול יודע גם לרדת מהן בלי לאבד את שיווי המשקל, לקרב את אנשיו, למחול בעת צורך על כבודו, ולהחזיק את יריביו קרוב מספיק כדי להפוך תחרות לשותפות, שאפתנות למחויבות ומחויבות לנאמנות.

הכותב הוא יועץ תקשורת ואסטרטגיה תקשורתית

יהודה שלם

אילמות המתנחלים

קמפיין השמאל מצליח להפריד ולמשול, בזמן שהנהגת המתנחלים נכשלת במאבק התודעתי. הגינויים הפנימיים וההזנחה ההסברתית משחקים לידי היריבים הפוליטיים - והפתרון היחיד דורש בניית מערך תרבותי והסברתי לטווח הארוך

מסע הדמוניזציה המוצלח שעורך השמאל סביב הפיקציה שנקראת "אלימות המתנחלים" שוב מפיל חללים מקרב המתנחלים בהתאם לתוכנית הפרד ומשול שהגה השמאל. האירועים בכפר קוסרא שבשומרון הם דוגמה למלכודת שכזאת. אותם גורמים בהתנחלויות עוברים, באבחת ציוץ או מאמר, לעמדת גינוי של "נוער הגבעות" בהתאם לטכניקות המסורתיות והאופייניות של השמאל מקדמא דנא.

קשה להבין מה מדריך את הגורמים הללו. שמא הם מבקשים בכך להיטהר מעברם, שהרי אם כבר לשרת את השמאל אז אפשר לפחות לקבל ממנו איזו תעודת יושר. או שהתת־מודע המדריך אותם הוא אימת פלוגות הפועל של אבא חושי בחיפה האדומה. מתגנב גם החשש כי הם מנסים להציל את עורם אם השמאל יעלה לשלטון, מה שאגב, לא נראה שהם מתאמצים למנוע.

אז תחילה יש להבהיר כי הן בעיני הערבים והן בעיני השמאל כל המתנחלים הם אותו דבר. ואם אכן יעלה השמאל לשלטון תתקבל סוף סוף התשובה לשאלה מהו פאשיזם באמת. ולא איזו השמצה חסרת בסיס שמוטחת, על ידי השמאל, במחנה הלאומי כבר מאה שנה. וזו הזדמנות להעמיד דברים על דיוקם. הפאשיזם מקורו בשמאל והוא דפוס הפעולה שלו מאז ימי מוסוליני באיטליה ועד היום, כפי שעולה מספרו של איאן קרשו 'אישיות ושלטון': "היו סוציאליסטים לשעבר, שכינו את עצמם 'הפשיסטים של הפעולה המהפכנית' (המילה 'פאשי' (Fasci) התפרשה בהכללה כ'קבוצות' על שם אגודות הזרדים שהיו סמלי הסדר והשלטון ברומא העתיקה)".

אולי כדאי גם להזכיר את דבריו של מפכ"ל המשטרה רפי פלד, שבתקופת המחאות וההפגנות נגד הסכמי אוסלו אמר כי ניתן להקים עוד מחנה אנצאר אחד. למתנחלים כמובן. פלד הודח מתפקידו כעבור זמן, אך לא בשל התבטאות זו אלא בשל "פרשת הג'קוזי". רוצה לומר שבמדרג המוסר בישראל, שאותו עדיין מעצב השמאל, הסתה נגד מתנחלים נתפסת חמורה פחות משחיתות. ואם יש בקרב המתנחלים מי שמתגעגע לימי הרדיפות של אוסלו וההתנתקות, כשהמילים "איך פעם זה היה פשוט לשיר לחיות ולא למות" היו פס הקול היומי, הוא מוזמן להצביע למפלגת 'ישר' ודרומה, בואכה רע"ם. לחלופין, אפשר גם להצביע לאיזו מפלגת בוטיק שלא תעבור את אחוז החסימה ולהמיט על המדינה ממשלת שמאל.

חשוב גם לדעת כי מפעל החוות נמצא על הכוונת של השמאל, והוא לא ימצמץ לרגע מולם, אם וכאשר חלילה יגיע שוב לשלטון. מה עוד שדמם של נוער הגבעות הותר כבר על ידי ראשי המתנחלים. נותר רק לסמוך על החרדים שיושיעו את המתנחלים כמו שהם נחלצו להציל את בתי הכנסת בגוש קטיף אחרי שהמפד"ל נכנסה לממשלת שרון ונכנעה לחרם של טומי לפיד על החרדים. הפעם, אם חלילה יתפוס השמאל את השלטון, ואחרי שמקרב המתנחלים יצאו גדולי המשמיצים והמסיתים נגדם, הם בטח ייחלצו לעזרת המתנחלים.

ואחרי ככלות הכול יש לחזור ולתהות כיצד זה שבתקופה של ממשלה לאומית ציונית מצליח קמפיין "אלימות המתנחלים", שהושק בראשית "ממשלת השינוי" לעשות שמות בשורות הימין והמתנחלים. יש לשאול בקול רם מה עשו הח"כים והשרים המתנחלים כדי לשנות את מעמד ההתנחלויות בתודעה הציבורית של מדינת ישראל. ועל כך ניתן לענות בקול רם עוד יותר, ובמילה אחת: כלום. בשתי מילים: שום דבר. אילו רק היו הללו מפנים לעיצוב התודעה פרומיל מההשקעות הכבירות והמבורכות שהושגו בעמל רב לפיתוח יהודה ושומרון, היה ניתן להיאבק בשנאה השמאלית המבעבעת והארסית ביעילות רבה יותר.

אך כפי שעליית השמאל לשלטון אינה גזירת גורל, ובידינו הדבר למנוע אסון זה, כך גם יש בידינו לשנות את מעמד המתנחלים וההתנחלויות בתודעה הישראלית, ובייחוד של החלוצים לפני המחנה, נוער הגבעות. אפשר למשל להפיק תשדירים עם צילומי אוויר שבהם הגבעות והחוות ימחישו באמצעים דיגיטליים את המרחק בין הגבעות והחוות לערי ישראל, בין החוות בצפון השומרון לעפולה וחדרה, בין אלו שבמערב השומרון לכפר סבא ונתב"ג, ובין אלו שבהר חברון לבאר שבע וקריית גת.

פעילות הסברה שכזו היא הקומה הראשונה והבסיס לעצירת הדימום. מעליה יש לבנות מערכת תרבותית ענפה ולטפח אותה במשך שנות דור. ובעניין הזה, של שינוי יסודי תרבותי ובניית תודעה אלטרנטיבית לזו השלטת בישראל, אין קיצורי דרך. אבל חייבים להתחיל פעם.

הכותב הוא סגן יושב ראש חוג הפרופסורים לחוס לאומי וחבר מערכת 'האומה'

חיים פלק

בני הציונות הדתית, ליברמן לא קורא לכם!

גיוסו של דביר קריב, מפעילו של אבישי רביב, לרשימת ישראל ביתנו, אינו טעות מקרית. הניסיון של ליברמן לקרוץ לציונות הדתית תוך חיבוק המוחות מאחורי השחרת המחנה הוא יריקה בפרצופו של ציבור שלם

ישנו טרנד בכל המפלגות לקרוץ למגזר הדתי־לאומי. ליברמן, כהרגלו, מגייס גורמים בולטים שצמחו בערוגה שלנו. הוא גם מלא שנאה ותיעוב לחרדים, מטבע שלצערי עובד אצל חלק מחבריי הקרובים. אבל, הפתעה: ליברמן החליט לקחת את אחד מגדולי משחירי הציבור הדתי מאז קום המדינה. הכירו: דביר קריב. לפני שנספר לכם על האיש, נספר על התוצרת שלו: אבישי רביב - שמפניה.

בתקופת אוסלו גויס למחלקה היהודית בשב"כ סוכן ששמו מעיד כאלף עדים על המגמה בגיוסו השפל להתסיס ולהשחיר את מתנגדי אוסלו, ואכן מדובר בסוכן יקר ערך שביצע את שליחותו מעל ומעבר. הוא סיפק את הסחורה המבוקשת בגיבוי מלא של פרקליטת המדינה דאז - דורית ביניש וראש השב"כ כרמי גילון. וכך מדי שבוע, לרוב במהלך השבת, זכו אזרחי ישראל לכתבות מכפישות המתארות את מעלליו וקושרות אותם למתנחלים הקיצוניים ולציונות הדתית המשיחית. עד כדי כך שלאחר כתבה מזעזעת שבה הנוער קרא לרצח שמאלנים בוגדים, התקשר במוצאי השבת יצחקי, מפקד היחידה לאבטחת אישים, למחלקה היהודית מזועזע, וכך הוא אומר בקולו (בריאיון לאמנון אברמוביץ'): "הם אמרו לי אל תדאג, הכול בשליטה, זה אנשים שלנו".

מדובר בסוכן שהולבש בחולצה עם הכיתוב "מוות לבוגדים" ותמונה של יצחק רבין ואמר לתלמידות אולפנה בשבתות שצריך גיבור שיקום וירצח סוף סוף את יצחק רבין, וזאת באוזני יגאל עמיר שהיה עימו (על פי עדותה של הגברת שרה אליאש, מנהלת האולפנה). בצעד שפל ונבזי הוא התחתן והתגרש עם נערה תמימה מהציונות הדתית כסיפור כיסוי, כשהשב"כ שילם את עלות גירושיו. פרקליטת המדינה סגרה לו תיקים על ימין ועל שמאל בשל אלימות שביצע בשליחות השב"כ, שהפכה את כולנו לחברות הזויים - עד כדי כך שהנ"ל לקח על עצמו רצח בחלחול שהביא לגינויים מקיר לקיר נגד קריית ארבע ובני הציונות הדתית. רצח שבסופו הוכח מעל לכל ספק שהיה בשל ריב חמולות באזור.

שנים על גבי שנים נרדפנו כציבור, וגם כעת יש מי שטוען שהלכנו בהפגנות עם תמונה של רבין במדי אס־אס, תמונה שאבישי רביב הפיץ ודאג להתגאות בה בשמנו. הכול הוא עשה בשליחות המחלקה היהודית המונעת מתיעוב ושנאה של הציונות הדתית על כל גווניה. כמה דקות לאחר הרצח הוא התקשר לאיילה חסון, כשעדיין חשבו שמדובר בירי סרק, והזדהה כראש ארגון ד"ב - דיכוי בוגדים - ולקח על עצמו את האחריות כשאמר "הפעם לא הצלחנו, בפעם הבאה נצליח".

בחצי השנה שלפני הרצח הוא היה צמוד ליגאל עמיר ונצפה עימו כמעט בכל מקום שהלך.

ועכשיו, בואו נעשה היכרות עם המועמד לכנסת מטעם המפלגה שמעוניינת במצביעים מהציונות הדתית. "שמפניה היא משקה מיוחד. מין יין מבעבע שמשיג את איכויותיו בהליך מיוחד רק לו: התססה שנייה. על כן טעמיו עדינים, עשירים ושופעים. הוא נחשב לאחד מטובי היינות המיוצרים בחבל שמפן בצרפת. אותן תכונות היו לאבישי רביב, סוכן מיוחד, שופע ומבעבע, מלא במידע כרימון ובעל אישיות תוססת", כך בגעגועים ובערגה מתאר דביר קריב את הסוכן יציר כפי מחלקתו.

"רביב פעל כסוכן שב"כ במשך שמונה שנים. בתקופה זו מסר דיווחים רבים והיווה מקור מידע חשוב ביותר. בסוף שנת 1993 התגרש רביב, ממש בסמיכות לחתימת הסכם אוסלו א', והפעלתו הפכה לאינטנסיבית במיוחד. ההפעלה מבחינתו הייתה כל עולמו. הרושם היה שלאחר גירושיו הוא בעצם הפך להיות נשוי ליחידה. הקשר שלו עם מפעיליו היה אינטנסיבי ביותר. הוא שוחח עימם בטלפון פעמים אחדות מדי יום. הפגישות עימו היו מרובות, לעיתים פעם בשבוע, לפעמים גם יותר" (דביר קריב בספרו "יצחק").

דביר קריב, שמלא חיבה לאבישי רביב שהופעל על ידו, שעל פי דבריו נלחם להשאירו למרות פאשלות שביצע, בעצם היה אחד המוחות מאחורי המהלך החמור והאנטי־דמוקרטי של השתלת סוכן מתסיס והכפשת ציבור שלם למען השגת מטרות פוליטיות של ממשלת מיעוט דורסנית, ממשלת רבין שנשענה על קולות המפלגות הערביות וקניית חברי כנסת שהיו באופוזיציה. כמה מביך שהוא מעיד על עצמו שהוא מבקר בבתי ספר בארץ על מנת לחנך אנשים לדמוקרטיה.

רק מוח קודח ומלא שנאה לציונות הדתית יכול להפעיל בידיעה ברורה גורם מתסיס ולהיות שותף לביזוי ושיסוי של יהודים נאורים כנגד מי שהם חשוכים בעיניו. בל נטעה, זו אותה מחלקה יהודית שמפקדה נשמע לאחרונה קורא להכניס אנשים על לא עוול בכפם לתאים עם עכברים, סתם כי בא לו! קו ישר מחבר בין תודעת העליונות הבזויה אז ועם חוסר הנכונות לשום הדברות ושום פשרה עם שום דבר שמריח מתפיסת עולם ציונות, לאומית או דתית.

חברים יקרים, אל תיתנו לליברמן לרמות אתכם. הוא אומר בפה שלו שסמוטריץ' והליכוד אינם פרטנרים. ברית המשרתים שהוא מדבר עליה תכלול בסוף את מנסור עבאס ולא חס וחלילה את חיילי ישיבות ההסדר. הכנסת דביר קריב לרשימה שלו היא עדות ברורה לקו המטורלל והמתנשא שקורא לחינוך מחדש של הציונות הדתית. ראו הוזהרתם!

זיו מאור

זכרו את 2006

בליכוד העסקנים ניצחו את הערכיים, אין סיבה לטעון אחרת. ועדיין, גם עם הרשימה הזאת מפלגת הליכוד גדולה כמפלגת שלטון היא המתרס היחיד מפני שלטון שמאל

עם פרסום תוצאות הפריימריז בליכוד אני מוצא את עצמי בעמדה ייחודית המאפשרת לי להצביע על המלך העירום, בלי לשלם מחיר: מי שניצח בפריימריז מחויב לרשימה ולשיטה שהביאו לו ניצחון. מי שנדחק החוצה מצופה ממנו לשמור על ארשת של אדיבות ולא להתלונן, שמא יתויג כמי שאינו מפסיד בכבוד. ומי שאיננו בליכוד, ובכן, היה רוקד על הדם בין כך ובין כך.

ואני, כאמור, בפוזיציה ייחודית. למי שלא עקב אחר קורותיי בחודשים האחרונים, אתמצת אותן כאן: לפני כשלושה חודשים הכרזתי על התמודדותי בפריימריז של הליכוד במחוז יהודה ושומרון. המחוז הזה אוחד בתחילה עם מחוז ירושלים, ובהמשך אוחדו שניהם עם מחוז השפלה, שהיה לפני כן המחוז הגדול ביותר בליכוד, ועם האיחוד הכפול זכה לכינוי "המחוז המפלצתי". הקומבינה הזאת נועדה לסייע לקטי שטרית להבטיח את מקומה הריאלי. אך המטרה הזאת נמנעה ממנה לאחר שבית הדין של הליכוד שלל את יכולתם של ח"כים מכהנים להתמודד במחוז. מכל מקום, ברצף התרחשויות בלתי צפויות התוצאה הייתה שאם הייתי עומד על התמודדותי, חברי הליכוד מהמחוז המפלצתי היו נאלצים לבחור ביני ובין ארז תדמור.

ארז ואני פונים לאותו קהל ומאמינים באותם דברים. אידיאלית, שנינו צריכים היינו להיות ברשימה. אבל סקרים שהזמנתי בעצמי קבעו חד־משמעית שבכל התמודדות מולו הוא מוביל עליי. גרוע מכך, אם שנינו היינו מתמודדים, הקול האידאולוגי היה מתפצל בין שנינו, והמחוז היה עלול ליפול לידיו של עסקן. לכן החלטתי לפרוש מהמרוץ ולבקש מתומכיי להצביע לארז.

ומהפוזיציה הייחודית שלי, כמי שכמעט התמודד אבל לא, אני יכול לומר את מה שאני רואה: הליכוד שייך לעסקנים. העסקונה ניצחה בנוק אאוט. בליכוד של 2026 אריאל קלנר, אביחי בוארון ועמית הלוי הם אורחים. מירי רגב, חיים כץ ודוד ביטן הם בעלי הבית. זו אכזבה גדולה בשבילי ובשביל רבבות ליכודניקים שהם פעילים בתנועה כדי לקדם ערכים. אבל מה שעל הפרק חשוב מכדי שנייפה את המציאות.

הכנות בהקשר הזה חשובה בדיוק לקהל שביקשתי אני לייצג בליכוד, קהל שמרגיש עמוק בבטן שהוא לא רצוי בתנועה, אבל בעלי העניין לגווניהם מספרים לו שהרשימה בעצם אחלה, כשהוא ואני יודעים שזה ממש לא המצב. ומי שראה את הודעת נתניהו עם פרסום התוצאות, שלפיה הליכודניקים זנחו את הדילים, מרגיש שגם גירשו אותו גם טרקו אחריו את הדלת. מפלטו עלול להיות הצבעה למפלגות שלא עוברות את אחוז החסימה או גרוע מכך, להישאר בבית ביום הבחירות.

אל האנשים האלה אני כותב עכשיו, ואומר: דווקא ליכוד! אני לא אומר את זה כי "הליכוד זה בית, הליכוד זה משפחה". ממש לא. הליכוד היא תנועה פוליטית, כלי להמרת הערכים שאנחנו מאמינים בהם לכדי חוק ומדיניות ממשלה. הליכוד היא גם תופעה תרבותית וזהותית חיובית ומרתקת, אבל אלה משניים בעיניי ביחס למהותה של התנועה: מפלגה הקובעת בדרך דמוקרטית את גורלם של העם והמדינה.

ומהמקום הזה, מתוך ההכרה שהרשימה הצפויה גרועה לאין ערוך ממה שפיללתי לו ועבדתי קשה למענו, אני שב ואומר: דווקא ליכוד. הסיבה לכך היא יישום נקודתי של הקלישאה האלמותית המיוחסת לצ'רצ'יל: הצבעה לליכוד היא החלופה הגרועה ביותר, חוץ מכל החלופות האחרות. כי ליכוד חלש עלול להמיט עלינו שוב את ממשלת מנסור עבאס.

יש לי הרבה כבוד לסמוטריץ', בן גביר ומפלגותיהם, ולא קימצתי בשבחים כלפיהם בין שורות הטור הזה לאורך שנות קיומו, למרות הזדהותי העמוקה עם הליכוד. אבל, אם מאוכזבי העסקנות הליכודית יגרמו לכך שהליכוד יתכווץ לממדים שמתקרבים לשתי מפלגות הלוויין, הם מגדילים בכך את הפיתוי לחבירה של הליכוד למפלגות השמאל המתחפשות למפלגות מרכז, עם או בלי שחקני חיזוק מימין. התוצאה תהיה ממשלת שיתוק לאומי, שבאופן בלתי נמנע תבצר את שלטון השופטים והפקידים.

אני לא תמים. ברור שגם ליכוד חזק עלול לכרות ברית עם השמאל של יועז הנדל או איזנקוט. אבל הסבירות לכך נמוכה יותר, כי ככל שניתן לליכוד יותר מנדטים, כך גדל הסיכוי לראות בכנסת את האידיאליסטים שנדחקו לירכתי הרשימה.

אני מפליג בזיכרוני לבחירות 2006, שבהן קיבל הליכוד 13 מנדטים בסך הכול. שליש מהישגו שלוש שנים לפני כן. לאן נעלמו אותם מצביעי ליכוד? האם ייתכן שמי שהצביע ל"דין נצרים כדין תל אביב" פתאום התאהב בתוכנית ההתכנסות של אולמרט? זה לא מה שקרה. אותם 25 מנדטים, או לפחות חלק ניכר מהם, פשוט נשארו בבית. הם התאכזבו מכך שהצביעו ימין וקיבלו את הגירוש.

אז אני פונה למאוכזבי הכנסת היוצאת, ולמורתעי רשימת הליכוד כפי שהיא: זכרו את 2006. הפיתוי להפנות עורף לפוליטיקה בכלל, ולמפלגת השלטון בפרט, הוא מובן. אבל בנפשנו הדבר. גם עם הרשימה הזאת, ליכוד חזק הוא המתרס היעיל ביותר נגד שלטון שמאל.

הרב יוני לביא

"באל הזה גם אני לא מאמין"

משהו דרמטי עובר על האמונה בדורנו. רבים נבהלו מהסדקים שחוללה הכפירה ומסערות הזמן, אבל הרב קוק, שהשבוע מלאו 91 שנה לפטירתו, טען שהכפירה לא מאיימת על האמונה - היא מרפאת אותה

אילו הייתם חוזרים במנהרת הזמן 600 שנה אחורה, נעמדים בלב כיכר השוק ההומה של פראג, פריז או קהיר, וצועקים בראש חוצות "אין אלוהים!" - מה לדעתכם היה קורה?

ובכן, במקרה הטוב, המקומיים היו בטוחים שאיבדתם את שפיותכם. במקרה הנפוץ יותר הם היו רוגמים אתכם באבנים. למה? כי לאורך רוב ההיסטוריה, האמונה בכוח עליון הייתה מובנת מאליה ומקובלת ללא ערעור אצל הרוב המוחלט של האנושות. הדיונים הסוערים בעולם העתיק היו בין דעות ואמונות שונות, לא בין מאמינים לאתאיסטים. בספר הכוזרי, למשל, כשמלך כוזר מחפש את האמת, הוא מזמין לשולחנו פילוסוף, נוצרי, מוסלמי וחבר יהודי. הוא לא מעלה על דעתו להזמין אתאיסט. הכפירה כתנועה מאורגנת הראויה להתייחסות לא הייתה קיימת אז במרחב הציבורי.

גם דוד המלך כותב בתהילים: "אמר נבל בליבו אין אלוקים" (תהילים יד, א). הוא אינו מתייחס אל הכופר כאיש חושב שהגיע למסקנה הגיונית שצריך להתמודד איתה בכלים לוגיים. הוא מתאר אותו כמושחת כפוי טובה שקיבל עולם מלא יופי וחיים, אבל בנבלותו בוחר להתכחש למי שבחסדו נתן לו את כל זאת, רק כדי לפטור את עצמו מאחריות מוסרית.

אך בדורות האחרונים התחולל מהפך דרמטי. כדי לרדת לשורשו, כדאי לעשות זום־אין אל תהליך אמוני שעובר על ילד אחד. חשבו על ילד בן חמש השומע בגן "משיב הרוח ומוריד הגשם". מה עובר לו בראש? בדמיונו הוא מצייר סבא גדול וטוב היושב על ענן ומחזיק משפך פלאי שממנו יורדים המים ומשקים את השדות.

הציור הזה מתוק מצד אחד, אלילי מצד שני, אבל לגיטימי לגמרי בגיל חמש. אלא שעם הזמן הילד גדל, נחשף למדע, ולומד כיצד פועלים שקעים ברומטריים ומחזורי מים בטבע. השכל שלו צומח והמושגים משתכללים, אך למרבה הצער, המושגים הרוחניים שלו נשארים ברוב המקרים בגובה של גן הילדים. התוצאה: אלוקים יוצא מהמשוואה ונעלם.

כי גם האמונה היא סוג של בגד. במידה חמש הוא מתאים להפליא לילד בגן, מחמם ומגן עליו. אך אם נדחוק לתוכו נער בן 15 - הבד פשוט ייקרע. הקרע הזה איננו אסון, הוא רק מוכיח שהנער גדל וזקוק לבגד חדש שיהלום את מידותיו.

"אלוקי סתימת החורים"

אם נעשה זום־אאוט ונביט על העולם בכללו - משבר האמונה המודרני לא נולד בגלל שהמדע הפריך את אלוקים. זה קרה מפני שהשכל הבריא פירק בתהליך הדרגתי את הקריקטורה הילדותית שחשבנו שהיא אלוקים. במשך דורות בני האדם הציבו את אלוקים בעיקר ב"חורים" שבהם הידע האנושי נגמר והאדם עמד נרעש מול תופעות טבע אדירות. ההסבר הקבוע שלו היה פשוט: אלוקים אחראי על הכול. על הברקים, הגשמים, המגפות וכל תופעות הטבע הלא מוסברות. אלא שהמנגנון הזה נועד לכישלון: ככל שהמדע התפתח והציע הסברים רציונליים - החורים הלכו והצטמצמו, ואיתם גם מקומו ומעמדו של אלוקים הלכו והתכרסמו.

הדרמה האמיתית התחוללה במאה ה־19. הופיעה אז מתקפה אינטלקטואלית רב־תחומית, שהפכה את הכפירה מתהייה של פילוסופים בודדים לזרם תרבותי ששוטף את העולם. חוקרי המקרא טענו שהתנ"ך נכתב בידי מחברים שונים בתקופות שונות, וערערו על סמכות כתבי הקודש. ארכאולוגים טענו שלא נמצאו בחפירות ראיות לאירועי התנ"ך. דרווין הציג את האבולוציה - מנגנון טבעי להתפתחות העולם ללא צורך בהתערבות אלוקית. פוירבך טען שלא אלוקים ברא את האדם, אלא האדם ברא את אלוקים בצלמו, מתוך פחדיו ותקוותיו. פרויד הגדיר את האמונה כאשליה פסיכולוגית הנובעת מצורך נפשי בדמות אב מגוננת, ומרקס הגדיר את הדת כ"אופיום להמונים" ששומר על יחסי כוחות מעמדיים בלתי צודקים.

אולם הגילויים הללו לא היו מתפשטים בקרב ההמונים ללא מצע נוח. הרושם המוסרי השלילי של הדת באירופה - בעיקר הדת הנוצרית, שהייתה נגועה בשחיתות פנימית, ברדיפת אנשי מדע,

> בעוד הגישה המקובלת בעולם התורה מול הכפירה הייתה להיבהל, להסתגר ולהגביה עוד יותר את החומות, הרב קוק הביט עליה אחרת: כעל אקונומיקה רוחנית חריפה, שתפקידה למרק את "האמונות הנפולות". לפרום את בגדי האמונה הקטנים והמיושנים, ולאלץ את בית המדרש לפתוח את האוצרות העמוקים של התורה, כדי להלביש מחדש את כנסת ישראל המתנערת לתחייה

במלחמות דם ובאידיאל של קדושה המבוסס על עוינות קיצונית לגוף - שימש כר פורה, כמו צלחת פטרי, שעליה תרבית החיידקים של הכפירה יכלה להתרבות במהירות. ברגע שהופיעו הטיעונים המדעיים של המאה ה־19, הם מצאו דור שלם שכבר נגעל מהקריקטורה המוסרית של הדת, ומיהר לאמץ את הלבוש המדעי־אינטלקטואלי החדש כדי למרוד בה.

חובת הזיכוך של דור התחייה

לניתוח העמוק הזה, שאותו מביא הרב קוק, הרב הראשי הראשון לארץ ישראל ומורה הדרך הגדול של דור התחייה, הוא מוסיף היבט חשוב: המשבר קיבל תפנית ייחודית עם השיבה של עם ישראל לארצו. במשך אלפיים שנות גלות חיינו בתנאי מעבדה קהילתיים, כצוללת רוחנית המנותקת מהעולם הריאלי. כדי לשמור שבת וכשרות בקהילה סגורה הספיקה אמונה מצומצמת, פסיבית, של המתנה לנס וחוסר אונים מעשי.

אבל ברגע שחזרנו הביתה לציון והתחלנו לבנות מדינה ריבונית, הכול השתנה. ניהול צבא, כלכלה, חקלאות ומשפט דורשים אקטיביות, יוזמה וקבלת אחריות לאומית. אמונה שיכולה להחזיק בית יהודי בגלות, לא יכולה להנהיג מדינה יהודית מתקדמת. וכאן התרחש הפיצוץ הבלתי נמנע: עולם החול - החומר, הגוף, האדמה - שהוזנח דורות בגלות, התקומם ותבע את זכותו מהקודש. החלוצים שמרדו בדת, אומר הרב קוק, לא נלחמו באלוקים האמיתי, אלא בקריקטורה של דת חלשה ומנותקת מהחיים שפגשו בגלות. החילוניות הציונית תבעה בחזרה, ובצדק, את חלקי החיים שהוזנחו וכעת מבקשים את גאולתם.

איפה עמד עולם התורה ביחס לזה? מה המענה שנתנו גדולי הדור לתביעה הצודקת של החלוצים? הרב קוק, באיגרת אישית מטלטלת (איגרת רע"ד), חושף שהוא אינו מוצא שפה משותפת עם רוב גדולי דורו, המתעקשים ללכת רק ב"מסלול הישן" ולהתרחק מכל תנועה של חיים. הוא מצביע על כשל מבני עמוק: במשך דורות התמקד עולם הישיבות בגמרא ובהלכה המעשית, ונזנח העיסוק המעמיק בפנימיות התורה ובאמונה. התוצאה: גם למדנים מובהקים נותרו עם מושגי אמונה ילדותיים, וכשהם ניצבו מול שאלות הדור, לא הייתה בפיהם תשובה. ובמילותיו הנוקבות: הנוער שהתפקר אינו אשם כלל, "כיוון שאין מי שיראה להם דרך ישרה בחיבור קדושת התורה והאמונה עם החיים".

הכפירה כאקונומיקה רוחנית

בעוד הגישה המקובלת בעולם התורה מול הכפירה הייתה להיבהל, להסתגר ולהגביה עוד יותר את החומות, הרב קוק הביט עליה אחרת: כעל אקונומיקה רוחנית חריפה, שתפקידה למרק את "האמונות הנפולות". לפרום את בגדי האמונה הקטנים והמיושנים, ולאלץ את בית המדרש לפתוח את האוצרות העמוקים של התורה, כדי להלביש מחדש את כנסת ישראל המתנערת לתחייה.

מהן בדיוק אותן "אמונות נפולות"? דת המכבה את השכל ודורשת אמונה עיוורת. אמונה שמציגה את התורה כספר מדע המתחרה בדרווין. דת שמואסת בחיים עצמם - בגוף, בשמחה, בעולם הזה - ומקדשת פרישות וסבל. אמונה שמשמשת כסות לגזענות, להדרת נשים ולפגיעה בכבוד הבריות. אם אלו אכן פני הדת - גם אנחנו היינו חייבים להתנגד לה. אבל אלו בדיוק הקריקטורות שהכפירה יוצאת נגדן, ובצדק - ולעיתים קרובות דווקא אנשי הדת עצמם הם שסיפקו לה את הדחליל הזה להילחם בו.

מספרים על יהודי שבא אל הרב והכריז: "אני אתאיסט. אני לא מאמין באלוקים!". הרב לא נבהל ושאל בנחת: "מדוע?" והאיש החל לשטוח בלהט את כל טענותיו כלפי הדת והאמונה. הרב חייך ואמר: "אתה צודק!". "מה, הרב אומר שאני צודק?" התפלא האיש. "כן", הייתה התשובה, "באלוקים שאתה לא מאמין - גם אני לא מאמין. אני מאמין באלוקים אחר לגמרי..."

אם אנחנו נעשה את המוטל עלינו, אומר הרב קוק, ובמקום להתגונן ולהסתגר נוסיף אמונה - גדולה, עמוקה, חיה ומשמעותית, כזו שמחוברת לחיים, לקדמה ולתחייה - לא יהיה עוד צורך להילחם בכפירה. היא פשוט תהיה מיותרת.■

הכותב הוא פסיכותרפיסט, לשעבר ר"מ בישיבות הסדר

שאל את הרב

בשיתוף: Yeshiva.org.il

שייכות יצר הרע אצל דוד המלך

שאלה: בגמרא מסופר שלדוד המלך היו ילדים מאשת יפת תואר. הגמרא גם אומרת שאשת יפת תואר הותרה מכיוון ש"דיברה תורה כנגד יצר הרע". כיצד זה מסתדר עם קדושתו ואצילותו של דוד המלך?

תשובה: צריך לדעת שכל מעשי הצדיקים נעשו על פי החוכמה הפנימית ולא בגלל תאוות כשלנו. דוד המלך כותב בספר תהילים "ליבי חלל בקרבי", ואומר המדרש שהוא הרג את יצר הרע ולכן בליבו היה חלל - כי לא היה לו יצר הרע.

אור החיים הקדוש מסביר בפרשת כי תצא שכל עניין לקיחת אישה במלחמה בתורת "אשת יפת תואר" הוא עניין המוסבר בקבלה בשם "העלאת ניצוצות" - הוצאת הניצוצות הטובים מהגויים. גם שלמה המלך על פי החכמה הפנימית נתכוון לשאת אלף נשים לא בגלל תאוות חס וחלילה, אלא כדי לתקן את כל אלף בחינות העולם - אלא שהוא לא עשה את זה בזמן המתאים.

הרב דב ליאור

כשרות בפלטה חשמלית

שאלה: אם סיר חלבי וסיר בשרי מונחים על פלטה חשמלית חמה ונוגעים זה בזה, האם הם אוסרים זה את זה? כמו כן, אם קומקום מים חמים מונח על הפלטה בצמוד לסיר הבשרי ונוגע בו - האם המים שבתוכו הופכים לבשריים?

תשובה: א. אין שום בעיה, שום דבר לא עובר מסיר לסיר ללא רוטב. קדירה של בשר שנוגעת בקדירה של חלב או של נבלה, כתוב בגמרא שזה שום דבר. ב. זה שום דבר.

הרב דב ליאור

המתנה בין בשר לחלב אצל תינוק

שאלה: התינוקת שלי בת חמישה וחצי חודשים, נמצאת בשלב של טעימות. כרגע התזונה שלה מתבססת על מטרנה חלבית, כאשר היא מבקשת בקבוק כל שלוש שעות. האם מותר בין לבין לתת לה לטעום עוף? לגבי החלפת סוג מטרנה לצמחי, אני כרגע מאוד מפחדת כי היא רגישה לשינויים של התמ"ל.

תשובה: לא צריך לשנות לצמחי, מותר לתת לתינוקות חלב אחרי בשר. ואם תוכלי להקפיד על שעה בין בשר לחלב זה מהודר.

הרב יצחק בן יוסף

קפה אחרי טועמיה

שאלה: האם מותר לטעום מההכנות של שבת מהבשר והדגים ואחר כך לשתות נס קפה חלבי?

תשובה: גם טעימה היא בכלל אכילה לעניין שתיית חלב אחרי בשר. וכן לרוב בני ספרד המקפידים שלא לאכול חלב עם דגים, טעימת דג בכלל אכילה. הפתרון לעניין בשר הוא קודם לשתות את הנס קפה ואז לטעום את הבשר. לעניין הדג אין צורך בהמתנה אלא שראוי ליטול ידיים, לאכול משהו ולשתות משהו כדי לנקות את הידיים והפה לפני שתיית הנס קפה.

הרב דניאל קירש

לרחל וגדי שטטמן
מזל טוב להולדת הנכדה
בת אודיה ותמיר שובלי
שתזכו לגדלה לתורה,
לחופה ולמעשים טובים
בשבע

מאמרים ותגובות למדור ניתן לשלוח לכתובת eshilo777@gmail.com (המערכת אינה מתחייבת לפרסם את המאמרים שיתקבלו)

הרב מרדכי גרינברג

גיוס בנוסח חזון אי"ש

בניגוד למצג השווא שמנסים ליצור כיום מנהיגי הציבור החרדי, גדולי הדור הקודמים של הציבור הזה עודדו בעקביות שירות צבאי למי שאינו לומד בישיבה מבוקר עד לילה, והזהירו בחריפות מפני פטור גורף גם לשאינם לומדים

מנהיגי הציבור החרדי בדור הנוכחי במדינת ישראל דבקים בהתנגדותם לעצם השירות הצבאי, גם בלי קשר להתנגשות שלו עם חובת לימוד התורה. לפעמים נדמה שזו הייתה עמדת ההנהגה החרדית מאז ומעולם, אך למעשה גדולי הדור הקודם התייחסו לעניין הגיוס באופן שונה ממה שמתייחסים לו היום. במהלך הדיונים בבית המשפט העליון על חוק מעצרי בחורי הישיבות, טען בבית המשפט העליון עורך דין חרדי ואמר לשופטים שכל גדולי ישראל אסרו את הגיוס לבחורי ישיבות. אחד השופטים התפלא ושאל "כל גדולי ישראל"?! ועורך הדין עמד על דעתו.

מן הראוי להזכיר היום, שלפני שנים לא רבות היו גדולי ישראל שחשבו אחרת ממה שחושבים היום. בספר פאר הדור על חיי החזון אי"ש נכתב שהוא התנגד לשחרורם של אלו שאינם לומדים תורה. על פי שמועה אחת המליץ על גיוס לצה"ל למי "שאין תורתו אומנותו" (פאר הדור חלק ד, עמודים רסב-רסד).

הרב יצחק מאיר, ששירת כקצין ברבנות הצבאית, מספר שלאחר שהוזמנו לישיבה מטעם הצבא באחד הקיבוצים והאוכל שחולק שם לא היה כשר, החליטו רבים מסגל הרבנות להתפטר מהצבא (וכך גם מספר הרב כהן, הרב הצבאי הראשון של חיל האוויר, שלאחר שנים מרובות של לימוד בישיבת חברון, עוד בהיותה בעיר חברון שבה ניצל מפרעות תרפ"ט, יצא עם כמה מחבריו, והיו הרבנים הצבאיים הראשונים). כשבאו לחזון אי"ש לספר לו על כך, הורה להם לא להתפטר, ואף לא לאיים בהתפטרות. הוא גם הבהיר להם ביוזמתו כי הוא מתנגד להקמת פלוגות דתיות מיוחדות לחיילים הדתיים המשרתים בצבא, והוא מעדיף שיישארו ביחידות הרגילות, המעורבות. הדבר היה הפתעה גדולה בשבילם, שכן הם סברו שעדיף לשרת ביחידות נפרדות. בזמנו התעקש הרב גורן זצ"ל שלא יהיו יחידות נפרדות לדתיים, בעוד ראשי השמאל דרשו שלא יהיו יחידות מעורבות כדי שהחיילים החילונים לא יהיו כבולים לחוקי ההלכה. אך בן גוריון הכריע כדעתו של הרב גורן כי צה"ל חייב להיות צבא יהודי, כדי שכל חייל יוכל לשרת בו ללא חשש.

בספרו 'חזון איש' כתב על הפטור של שבט לוי ממלחמה: "נראה דהא דתנן דבמלחמת מצווה יוצא אפילו חתן מחדרו, לא איירי בזמן שצריכים לניצחון במלחמה, דזה פשיטא דבשביל פיקוח נפש והצלת העם כולם חייבים, אלא אפילו בזמן שאין צורך אלא למספר מסוים (וכן היו רוב מלחמותיהם...) היה רשות ליקח חתן מחדרו, שאין לחוזרים שום זכות במלחמת מצווה. וכן במלחמת רשות אינן פטורין אלא בזמן שאין ניצחון ישראל תלוי בהם, שמספר הצבא שצורך בהן יש מבלעדן, אבל אם יש צורך בהן לניצחון המלחמה, אפילו חתן מחדרו יוצא, אף שנכנסו מתחילה למלחמת רשות" (חזון איש עירובין, ליקוטים סימן קיד, אות ג).

וכן כתב הגרי"ז מבריסק זצ"ל בעניין החוזרים ממערכות המלחמה, שאחד מהם הוא מי שנשא אישה. הרמב"ם פוסק שמי שנשא אישה באיסור, כגון אלמנה לכהן גדול או גרושה לכהן הדיוט אינו חוזר, ומוכח אפוא מדבריו שכהנים יוצאים למלחמה. ותמהו האחרונים, הרי הרמב"ם פוסק ששבט לוי אינו מעורכי המלחמה, מפני שהובדלו לעבוד את ה', כלשונו: "לא עורכים מלחמה כשאר ישראל, מפני שהובדלו לעבוד את ה' לשרתו ולכך לא היו יוצאים למלחמה", וכיצד זה מתיישב עם פסיקתו כאן שכהנים כן יוצאים למלחמה.

ותירץ הרב מבריסק, שמה שכתב הרמב"ם דשבט לוי לא עורכין מלחמה כשאר ישראל, אין הכוונה שהם מופקעים כלל מיציאה למלחמה, "דנראה דהיכא שצריכין להם בשעת מלחמה, גם הם היו יוצאים, וכל עיקר כוונת הרמב"ם היא שאין מוציאין אותן לכתחילה ליכנס למלחמה כשאר כל ישראל, כיוון שהם חיל ה' והובדלו לעבוד את ה' ולשרתו ולהורות דרכי ה' ומשפטיו, אך בוודאי אם היו צריכים לכוהנים בעריכת המלחמה, גם הם היו יוצאים, כיון דבאמת אינם מופקעים כלל מיציאה למלחמה. וקמ"ל הכא דכיון שקידושיהן בעבירה, לא קאי עלייהו הדין דחוזרין מעורכי המלחמה" (מהגרי"ד זצ"ל, רשימות התלמידים. כתבי הגרי"ז סוטה מד). (ספר זה אזל וקשה להשיגו. ישנו ספר המודפס בסטנסיל, אך שם לא הגיעו לדף מג. בשבוע שעבר נסעתי לישיבת בריסק בירושלים, שם אכן מצאתי את הספר ואת הפסקה הנ"ל).

כאן המקום גם לספר שהחזון אי"ש נענה לבקשתם של הרב דרוקמן ויעקב דרורי, שביקשו ממנו להציע להם אברך שישמש כראש ישיבה לבוגרי בני עקיבא, ואכן הוא הציע להם את מקורבו הרב גולדויכט זצ"ל. הקנאים בבני ברק הפעילו לחץ על החזון אי"ש שישנה את דעתו, והוא אף סיפר לרב גולדויכט על הלחצים. כשהרב הציע שהנושא ירד מן הפרק, התנגד החזון אי"ש ונתן לו את ברכתו, ואף ביקש מהמשגיח של כפר חסידים לחשוב את מי ניתן לצרף לרב גולדויכט ולסייע בידו להצלחת הישיבה החדשה - כרם ביבנה. כל זה היה בניגוד לדעתו של הרב מבריסק שהתבטא בחריפות נגד הרעיון של הישיבה החדשה).

> החזון אי"ש הבהיר ביוזמתו כי הוא מתנגד להקמת פלוגות דתיות מיוחדות לחיילים הדתיים המשרתים בצבא, והוא מעדיף שיישארו ביחידות הרגילות, המעורבות. הדבר היה הפתעה גדולה בשבילם, שכן הם סברו שעדיף לשרת ביחידות נפרדות

רק מי שתורתו אומנותו באמת

בהוראה לוועד הישיבות כתב הרב ש"ך זצ"ל בערב ראש חודש חשון תש"מ: "המפורסמות אינן צריכות ראיה, כי הזכות שניתנה לבחור ישיבה להנות מהדחיה מהצבא - היא אך ורק בתנאי שהוא 'תורתו אומנותו', ולא יעסוק בשום עניין חומרי, הן בזמני הישיבה והן מחוצה להם. כל גדולי ישראל סמכו ידיהם על תקנה זו, וראו בה תנאי בל יעבור. וכדי לאשר זאת, הננו פונים בקריאה גדולה לראשי הישיבות ומבקשים להקפיד הקפדה יתרה, שח"ו לא תצא תקלה מתחת ידם, שרק תלמידים שתורתם אומנותם כנ"ל יאושרו על ידם בקשר לדחיית גיוסם, ולא אלה שאין עטרה זו הולמתם... כמו כן מתבקשים ראשי הישיבות לבדוק ולהקפיד, שלא לכלול ברשימת תלמידי הישיבות, ולא להוציא עבורם אישורים לדחיית גיוס, לתלמידים חולים, אשר לפי מחלתם הצהירו או יצהירו בלשכות הגיוס שאינם יכולים לקיים את סדרי הלימודים בישיבות ולהשתתף בהם. הדבר מובן מאליו ואינו זקוק לפירושים". (תצלום מכתב זה נמצא ברשותי).

ובדור שלפניהם מצאנו התייחסות של גדולי ישראל לסוגיה הזאת. החתם סופר בדרשותיו דירג את סוגי העבודות השונות הנצרכות במדינה יהודית לפי סדר חשיבותן: "חקלאות, בעלי מלאכה ותעשיינים, מסחר ובנקאות ועוד. אך כשיש סכנה שבני עם אחר יפשטו על בני מדינה זו, יגזלו מהם ארצם ואנשיהם, הוצרכו להעמיד חיל צבא

←

הרב מרדכי גרינברג

וחיילי צבאיהם לאלפים ולרבבות, מלומדי מלחמה איש חרבו על ירכו, והם חשובים וגדולים מן הראשונים. ואילו היה האמת שולט בעולם ולא ישא גוי אל גוי חרב... לא היו צריכים לזה כלל, אך השתא דליכא קושטא בעלמא, הרי הם (החיילים) גדולי עולם" (דרשות החתם סופר, דרוש לפסח תקצ"ו).

וכך סיפר הרב צבי יהודה זצ"ל על החפץ חיים זצ"ל: "סח לנו הרב רבי יעקב שורקין, מחשובי תלמידיו (של החפץ חיים) בישיבתו בתורה ויר"ש, כלפי התלבטותו של בחור על דבר ההכרח להתגייס לעבודת הצבא. אמר החפץ חיים: הלוא הנה עוד מעט בא המשיח, ותהיה מדינה יהודית, ויהיו לנו משטרה יהודית וצבא יהודי, ויהיה צורך לדעת להחזיק נשק - האם אז תלך להתלמד על זה? הנה עכשיו יש לך ההזדמנות לכך" (הרב צבי יהודה הכהן קוק זצ"ל לנתיבות ישראל חלק ב, עמוד ו).

גדולי ישראל הביעו דעתם גם בעניין המלאכות המעשיות במדינה היהודית. בחידושיו למסכת סוכה (לו, ב) כתב החתם סופר על עבודת האדמה: "נראה לעניות דעתי דרבי ישמעאל נמי לא אמר קרא 'ואספת דגנך' אלא בארץ ישראל ורוב ישראל שרויין בה, שהעבודה גופא מצוה משום ישוב ארץ ישראל, ולהוציא פירותיה הקדושים. ועל זה ציוותה התורה 'ואספת דגנך', ובועז זורה השעורים בלילה משום מצוה. וכאילו תאמר 'לא אניח תפילין מפני שאני עוסק בתורה', הכא נמי לא יאמר לא אאסוף דגני מפני עסק התורה..."

ובספרו 'תורת משה' על התורה כתב שבזמן שישראל שרויים על אדמתם, מצוה לאסוף דגנם, ולא רק לצורך פרנסתם, אלא משום מצות יישוב ארץ ישראל. ולאו דווקא עבודת קרקע, אלא לימוד כל אומנות, "משום יישוב וכבוד ארץ ישראל, שלא יאמרו לא נמצא בכל ארץ ישראל סנדלר ובנאי ויביאום מארצות רחוקות, על כן היה לימוד כל אומנות מצוה" (פרשת שופטים, ד"ה "מי האיש").

וכתב על זה האדרת זצ"ל: הרי לנו דבר נפלא מגאון עולם, אביר הרועים, רבנו שבגולה, אשר הוא עמוד ההוראה שכל בית ישראל נשען עליו, ומי יבוא אחריו? על כך אומרים חז"ל: "אמר רבי ירמיה בן רבי אליעזר: עתידה בת קול להיות מפוצצת בראשי ההרים ואומרת 'כל מי שפעל עם א־ל יבוא וייטול שכרו'" (ויקרא רבה כז, ב). לפעול עם א־ל, היינו כל אחד לפי תכונותיו וכישרונותיו שחננו הקדוש ברוך הוא. הנה יעקב בירך את שנים עשר בניו, ומסיימת התורה: "איש אשר כברכתו בירך אותם" (בראשית מט, כח). כל שבט לפי תכונתו וטבעו.

וכמו שכתב הנצי"ב על התכונות המיוחדות של כל קבוצה בישראל: תלמידי חכמים, מנהיגי ציבור, בעלי בתים ונשים, ולכל קבוצה תפקיד מיוחד. ומאריך בזה בפרשת עקב "ועתה ישראל מה ה' אלוקיך שואל מעימך כי אם..." (דברים י, יב): "שהקדוש ברוך הוא אינו שואל מישראל אלא מכל אדם לפי ערכו... ולכל קבוצה ברית בפני עצמה, ומה ששואל הקדוש ברוך הוא מזה, אינו שואל מזה, וכמעט שאסור לכת השנייה" (העמק דבר דברים י, יב).

תורה עם דרך ארץ

מפורסמת המחלוקת בין רבי ישמעאל ורבי שמעון בר יוחאי, האם יעסוק אדם רק בתורה ויסמוך על הקדוש ברוך הוא שיספק את צרכיו, כדברי רשב"י, או יעסוק בענייני דרך ארץ ובזמנו הפנוי יקבע עיתים לתורה, כדברי רבי ישמעאל. ואמרו למסקנה: "הרבה עשו כרבי ישמעאל ועלתה בידם, כרבי שמעון בר יוחאי ולא עלתה בידם" (ברכות לה, ב). מסקנה זו טעונה בירור. מאימתי מכריעים חז"ל הלכה על פי התנהגות רוב הציבור?!

כוונת חז"ל אינה לקבוע הלכה על פי התנהגות הרוב שבשוק, אלא לומר שאת נטיית הציבור נקבע על פי התנהגות הרוב. רוב בני האדם אינם מסוגלים לקבוע את חייהם רק בבית המדרש. הרב משה גלזנר, רבה של קלויזנבורג בשנת תר"פ, כתב בהמשך לזה כך: "ובימינו אלה - לחדש חיי עם בארץ ישראל, בה תזכה העבודה בכל שטחי הפעילות האנושית להערכה ראויה, ובה יחדל תלמוד התורה להיות השטח היחיד שבו אפשר יהיה לפעול דבר בשביל היהדות. גם הרופא, האדריכל והכימאי, היוגב והאומן, כל אלה יעשו עבודה עברית שתסב על עצמה הוקרה וכבוד".

ויחד עם קביעות עיתים לתורה, יעסוק כל אחד בתחום שיעד לו הבורא בהיוולדו, ויתרום חלקו בבניין האומה, כפי שבירך יעקב את בניו - "איש אשר כברכתו בירך אותם", ויחד יבנו כולם את בית ישראל, ויקבלו שכרם כפי שכל אחד פעל עם א־ל. ועל כן, מי שלא ניחן בתכונה של רשב"י, אינו רשאי להקדיש עצמו רק לתורה, ועליו לכוון מעשיו כשיטת רבי ישמעאל. וזהו שאמרה הגמרא ששלושה הקדוש ברוך הוא בוכה עליהם: מי שיכול ללמוד ולא לומד, ומי שלא יכול ללמוד ולומד, ופרנס המתגאה על הציבור (חגיגה ה, ב).

ושאל המהרש"א: מי שלא יכול ללמוד ולומד הקדוש ברוך הוא בוכה עליו, והרי היה עליו לשמוח על שמתאמץ יותר מן המתחייב?! אך נראה שמי שאינו יכול ללמוד, תכונת נפשו ושליחותו בעולם היא בעניין אחר, וכשהוא דבק דווקא בלימוד הוא מפסיד את שליחותו בעולם, ומאידך גם העולם מפסיד את חלקו, שאין אחר יכול לעשות את מה שהיה צריך לעשות. אלא עליו לקבוע עיתים לתורה כפי יכולתו, ואת עיקר מרצו וזמנו יקדיש למה שהועידו הקדוש ברוך הוא בבואו לעולם.

וכך כתב הרב קוק זצ"ל בספר אורות התורה: "ישנם שיצאו לתרבות רעה, מפני שבדרך לימודם והשלמתם הרוחנית בגדו בתכונתם האישית המיוחדת" (ט, ו). וכך חייב כל אדם מישראל לברר לעצמו מהי תכונתו המיוחדת, ועל פיה לפעול ולמלא את שליחותו בעולם, והקדוש ברוך הוא נותן שכרו של כל אחד על סמך פעולתו המתאימה לשליחותו בעולם. ובימינו זקוקים אנו לתלמידי חכמים השקועים בלימוד תורה, יחד עם אנשי מעשה שונים, כמו אנשי מדע, חקלאים, אנשי רפואה ועוד ועוד, ובתוכם גם חיילים העומדים על משמר ארצנו (וכבר הבאנו לעיל את דבריו של החתם סופר בעניין זה).

והנה במשנה י"ד בפרק ד' במסכת קידושין אומר רבי מאיר שחייב אדם ללמד את בנו אומנות, ובסוף הפרק כתוב: "אמר רבי נהוראי: אני איני מלמד את בני אלא תורה". וידוע שרבי נהוראי הוא רבי מאיר, והרי הוא סותר את דבריו שבריש המשנה? אלא שכשדיבר רבי מאיר עם הציבור, אמר שחייבים ללמד את הבנים אומנות. אך את בני, אומר רבי מאיר, איני מלמד אלא תורה, מכיוון שבני חשקה נפשו בתורה, והוא ברוך כישרונות, ונהנה בלימודו ורואה בו ברכה, ומסתפק במועט, לו אכן ראוי התואר של עבד ה'. וכדברי הרמב"ם שמי "שנדבה רוחו אותו והבינו מדעו להיבדל לעמוד לפני ה' לשרתו ולעובדו לדעה את ה', והלך ישר כמו שעשאו האלוקים, ופרק מעל צווארו עול חשבונות הרבים אשר ביקשו רוב בני האדם, הרי זה נתקדש קודש קודשים, ויהיה ה' חלקו נחלתו לעולם ולעולמי עולמים" (הלכות שמיטה ויובל יג, יג).

שאר בני אדם אינם במדרגה זו, ועליהם למלא את ייעודם על פי כשרונם שחנן אותם הקדוש ברוך הוא בתחום אחר, ויקבלו את שכרם כפי שתלמיד חכם מקבל שכרו כשממלא את ייעודו. דוגמה לדבר כתב שם הנצי"ב על מאמר חז"ל "גדולה הכנסת אורחים יותר מקבלת פני השכינה". ושאל הנצי"ב, וכי יש דבר גדול מקבלת פני השכינה? אלא "שמצוות הכנסת אורחים גדולה לדחות מצוות אהבה ודבקות, שנדחית מפני מצוות מעשיות, כמו שכתבתי בפרשת ציצית". ומשום כך, כשיש צורך בצורכי ציבור, שיש בהם מצווה עוד גדולה מהכנסת אורחים (שהרי העוסק בצורכי ציבור פטור מקריאת שמע), חייב לעסוק בצורכי הציבור ולהניח קבלת פני השכינה (העמק דבר לדברים י, יב). מאמר הגמרא שהכנסת אורחים גדולה מקבלת פני השכינה אינו מוחלט, שוודאי אין דבר גדול מקבלת פני השכינה, אך אין זה מענייננו של אברהם, שעה שזקוק למלא את ייעודו ולהכניס אורחים.

רבותינו הגדולים לא חששו מלומר "שכל מה שירבה היישוב תיקון, ירבה השכל חורבן", ומכאן שעיקר עיסוקו של אדם מישראל ראוי שיהיה בתורה, כפי שכתבו הרמב"ם ובעל חובת הלבבות. מכל מקום בארץ ישראל שונה הדבר, וכל אחד ימצא את מקומו בעניינו הייחודי שחנן אותו הקדוש ברוך הוא, יחד עם קביעות עיתים לתורה, וכל אחד יוקיר את תרומתו של חברו לכלל ישראל, כדברי הגמרא בחולין: לעולם יתפללו האשכולות על העלים, כי בלי עלים - אין אשכולות (חולין צב, א).■

הכותב הוא נשיא ישיבת כרם ביבנה

> מי שאינו יכול ללמוד, תכונת נפשו ושליחותו בעולם היא בעניין אחר, וכשהוא דבק דווקא בלימוד הוא מפסיד את חלקו, שאין אחר יכול לעשות את מה שהיה צריך לעשות

לזיוה וחגי גולדשמיט
מזל טוב להולדת הנכדה
בת לעמיחי ועדי
שתזכו לגדלה לתורה,
לחופה ולמעשים טובים
בשבע

למיכל ויובל סטופל
ברכות בהיכנס בתכם
עדי נ"י
לנועם עול מצוות
שתזכו לגדלה לתורה, לחופה ולמעשים טובים
בשבע

מאמרים ותגובות למדור ניתן לשלוח לכתובת eshilo777@gmail.com (המערכת אינה מתחייבת לפרסם את המאמרים שיתקבלו)

קוראים על דברים שקורים

אליעד סעדה

היסטוריה בירושלים: פסטיבל יין ראשון מסוגו בתוך אקווריום

חובבי היין מוזמנים לחוויה שלא נראתה כמותה: ביום חמישי, ה-3 בספטמבר, ייערך לראשונה בעולם פסטיבל יין בתוך אקווריום פעיל. לאחר הצלחת ששת הפסטיבלים במתחם התחנה הראשונה, המארגנים "נתי נעים" ו-"MyYain" מעבירים את האירוע למיקום המרהיב של אקווריום ישראל בירושלים.

המשתתפים ייהנו מטעימות חופשיות של מעל 50 יקבי בוטיק, יבואנים, מזקקות ומבשלות, כל זאת על רקע תצוגות של כרישים ובעלי חיים ימיים. הכרטיס כולל כוס קריסטל איכותית של "סופרנובה" וזיכוי של 20 שקלים לרכישת בקבוק יין. האירוע יתקיים החל מהשעה 18:00 באווירה פנורמית וייחודית, עם מוזיקה טובה וגישה לתערוכות האקווריום. חניה חופשית תעמוד לרשות המבקרים במתחם. מומלץ להזמין כרטיסים מראש באתר ולהגיע עם מספר ההזמנה. אל תחמיצו את חגיגת היין הכי מסקרנת של השנה.

כרטיסים באתר MyYain.com או בלינק https://myyain.com/product/jerwine/

תשע שנים אחרי שהניח את אבן הפינה: נתניהו באוניברסיטת אריאל

צילום: אייל מס

השבוע ביקר ראש הממשלה בנימין נתניהו באוניברסיטת אריאל, בבית הספר לרפואה ע"ש פרופ' מרים ושלדון אדלסון ובמרכז הרפואי האזורי ע"ש הלמסלי.

לביקור הייתה משמעות מיוחדת: בשנת 2017 השתתף נתניהו בהנחת אבן הפינה לבית הספר לרפואה. תשע שנים לאחר מכן שב למקום, שבו פועלים כיום בית הספר לרפואה ומרכז רפואי המעניק שירותי רפואה, טיפול ושיקום לתושבי האזור, למשפחות, לחיילים ולפצועי צה"ל.

במהלך הביקור הוצגו לראש הממשלה הפעילות הרפואית והשיקומית שהתפתחה באוניברסיטה והתוכניות להמשך פיתוח שירותי הרפואה באזור, ובהן הקמת בית חולים אוניברסיטאי אזורי.

לאחר 6.5 שנים: מנכ"ל מפעל הפיס מסיים את תפקידו

צילום: איקי מימון

מנכ"ל מפעל הפיס, עו"ד בני דרייפוס, הודיע על החלטתו לסיים את תפקידו לאחר 6.5 שנות כהונה. במהלך תקופתו הוביל הארגון שורה של מהלכים חברתיים, בהם הרחבת הפעילות למען אוכלוסיות ומגזרים שונים, יצירת עוגנים כלכליים לרשויות המקומיות והעמקת שיתופי הפעולה עמן. מאז פרוץ מלחמת "חרבות ברזל" היה דרייפוס שותף להובלת פעילות החירום של מפעל הפיס ולתגבור הסיוע לרשויות ולקהילות שנפגעו, בדגש על הדרום והצפון.

יו"ר מפעל הפיס, איציק לארי, אמר: "בני מסיים פרק משמעותי של עשייה ציבורית והובלה מרשימה. הוא היה שותף מרכזי לביסוס מפעל הפיס כעמוד תווך חברתי וכמשענת לרשויות המקומיות בשגרה ובחירום". דרייפוס: "אני מסיים בתחושת סיפוק וגאווה על הזכות להוביל ארגון שפועל מדי יום למען החברה הישראלית".

השר סמוטריץ' הציג את תוכנית "מילואימניקים הביתה"

יו"ר הציונות הדתית ושר האוצר, בצלאל סמוטריץ', השיק באירוע מטה המילואים של המפלגה את תוכנית "מילואימניקים הביתה", שמטרתה להפחית את נטל השירות ל-30 ימים בשנה בלבד עד שנת 2027. התוכנית מושתתת על התפיסה של "יותר אנשים - פחות זמן", ונועדה לתת מענה לפער שנוצר בין התרחבות המשימות הביטחוניות לבין הסד"כ הקיים בצה"ל, באמצעות הרחבת מעגל המשרתים במקום הכבדת העומס על הכוחות הקיימים.

במסגרת היעדים שהוצגו, מתוכננת החזרה מיידית של כ-50 אלף חיילים לשירות פעיל, לצד יישום תוכנית לאומית לגיוס חרדים הכוללת הקמת מכינות, ישיבות הסדר ומסלולים ייעודיים. בנוסף, מציעה התוכנית את חקיקת "חוק יסוד המשרתים" תחת העיקרון "מי שמשרת מקבל הכל", אשר יעניק למילואימניקים ולבני זוגם קדימות בדיור, במעונות, באקדמיה ובקבלה לשירות המדינה.

חושבים מחדש על באר שבע: תחרות נושאת פרסים לשיפור המרחב העירוני

המכללה הטכנולוגית להנדסאים באר שבע מזמינה את הציבור להשתתף בתחרות יצירתית במסגרת לימודי הנדסאי אדריכלות נוף, ולהציע רעיונות לשיפור המרחב הציבורי בעיר.

המשתתפים מתבקשים לבחור מקום בבאר שבע הזקוק לשדרוג, להציג את הבעיה ולהציע פתרון מעשי ויצירתי, באמצעות תמונות, הצעת תכנון והסבר קצר. ניתן להיעזר בכלי בינה מלאכותית להכנת מצגת.

לזוכים מחכים פרסים כספיים: 1,000 שקל למקום הראשון, 300 שקל לשני ו-200 שקל לשלישי. בנוסף, משתתפים שיירשמו ללימודים במכללה יהיו זכאים לפטור מדמי רישום.

את ההצעות ניתן להגיש עד 7 בספטמבר 2026 לתיבת הדואר הייעודית: shipur-nof@st.tcb.ac.il.

התחרות מבקשת לעודד חשיבה תכנונית ויצירתית ולהפוך רעיונות לשינוי ממשי במרחב העירוני.

הדרך הכי טובה לסיים את הקיץ: חופשה משפחתית מול הכנרת

רגע לפני שהחופש הגדול מסתיים והילדים חוזרים ללימודים, מלון נוף כנרת מזמין משפחות ליהנות מחופשה אחרונה של קיץ, בין 16 ל-31 באוגוסט. במהלך החופשה ייהנו האורחים מתוכנית פעילויות עשירה לכל המשפחה, הכוללת מופעי קסמים, קרקס ובובות, מתנפחים רטובים, מופע חיות, סדנאות, משחקים, סרטים, שעשועונים ומשחקייה. לצד הפעילויות מחכים לאורחים בריכת שחייה, מדשאות ומרחבים פתוחים, חדרים מרווחים, אוכל משובח ונוף מרהיב לכנרת. עבור משפחות המחפשות חופשה נוחה ומפנקת, המלון מציע שילוב של תוכן לכל הגילים, זמן איכות והכול תחת כשרות גלאט מהדרין.

בלי להתרוצץ ובלי לחץ: כל הלוק החגיגי לילדים במקום אחד

רשת לידר מציעה לקראת החגים פתרון מלא להלבשת הילדים - מבגדי חג ועד נעליים ואקססוריז, כדי לחסוך להורים את ההתרוצצות בין חנויות. במרכז הקולקציה החגיגית נמצא מותג הפרימיום NUANCE, עם בגדים חגיגיים וגזרות מוקפדות לראש השנה ולסוכות. לצד בגדי החג תמצאו בסניפים ובאתר גם קולקציית קז'ואל, הלבשה תחתונה, עניבות, חגורות, סיכות וקשתות, וכן מחלקת הנעלה עם מוקסינים, נעלי בובה וסניקרס. רוצים לראות את כל הקולקציה? סרקו את קוד ה-QR המצורף וצפו בקטלוג חג/חורף של לידר. ניתן להזמין גם באתר leaderkids.co.il, עם משלוח עד הבית ב-25 שקל ומשלוח חינם בקנייה מעל 300 שקל.

סורגדור: 14 שנות ניסיון שמחברות בין איכות, עיצוב ומקצועיות

במשך 14 שנים הפכה סורגדור לאחת החברות הבולטות בישראל בתחום הברזל, האלומיניום והפרגולות, עם אלפי לקוחות מהמגזר הפרטי, העסקי, המוסדי והרשויות המקומיות. החברה מציעה מגוון פתרונות בהתאמה אישית, בהם סורגים מעוצבים, מעקות, דלתות, פרגולות וקונסטרוקציות. בסורגדור שמים דגש על שילוב בין איכות, עמידות, בטיחות ועיצוב מודרני, תוך שימוש בחומרי גלם איכותיים וטכנולוגיות מתקדמות. לצד המוצר, החברה מעניקה ללקוחות ליווי אישי ומקצועי, הקפדה על לוחות זמנים ואחריות. עם ניסיון מצטבר של 14 שנה ואלפי פרויקטים, ממשיכה סורגדור להציע פתרונות המותאמים לצרכים ולסגנון של כל לקוח, במחירים אטרקטיביים.

צילום: ארנון בוסאני

היסטוריה בירושלים: רשת הרכבות הקלות הראשונה בישראל יוצאת לדרך

ירושלים עושה צעד משמעותי בתחבורה הציבורית: קו L3 החדש, שייפתח בקרוב לציבור, מצטרף לקו האדום L1 ויוצר לראשונה בישראל רשת רכבות קלות עירונית. שרת התחבורה מירי רגב וראש העיר ירושלים משה ליאון סיירו בקו החדש לקראת פתיחתו לציבור. הקו משתרע על כ-7 ק"מ וכולל 13 תחנות, ומחבר בין אזור הטורים למלחה. הוא עובר בסמוך למוקדי תעסוקה, תרבות, ספורט והשכלה, בהם קריית הממשלה, האוניברסיטה העברית, הגן הבוטני, אצטדיון טדי, היכל הארנה וקניון מלחה.

ראש העיר משה ליאון: "זהו יום היסטורי לעיר הבירה. ירושלים עוברת מעיר עם רכבת קלה לעיר עם רשת רכבות קלות, שתשנה את פני התחבורה ואיכות החיים בעיר."

מהפכת התרבות של בנימין: הקיץ שבו הקהל הגיע דווקא מהמרכז

"פעם נסעו מכאן לירושלים כדי לבלות. הקיץ נסעו מירושלים לכאן" - כך מסכמים במועצה האזורית בנימין את עונת התרבות והפנאי שהתקיימה הקיץ, עם סדרת מופעים רחבת היקף של מיטב אמני ישראל ברחבי המועצה. ישי ריבו הופיע באמפי החדש בטלמונים, מארק אליהו בשילה הקדומה, טיפקס ביקב פסגות וג'ימבו ג'יי בבר החדש בשער בנימין. לצד המופעים התקיימו פסטיבלי יין ובירה ואירועי תרבות נוספים, שמשכו קהל מהאזור ומכל הארץ.

ראש מועצת בנימין, ישראל גנץ: "הקיץ הזה הוכיח שבנימין כבר אינה רק מקום שממנו יוצאים כדי לצרוך תרבות, אלא מקום שאליו מגיעים כדי ליהנות ממנה. זו בשורה לתושבים ולכל מי שמבקש להכיר את בנימין כאזור חי, מתפתח ושוקק חיים."

מכת פתיחה

מה שטוב ליפן לא טוב למשרד החקלאות הישראלי

מניות בלדי צנחו השבוע בכ־15% נכון לכתיבת שורות אלה. זאת לאחר שמשרד החקלאות חזר בו מההחלטה לאשר את המפעל לייבוא עוף בברזיל. בשנת 2024 הגיעה חברת בלדי להסכם עם קבוצת JBS, יצרנית הבשר הגדולה בעולם, על פתיחת קו ייבוא לישראל. לצורך הקמת הקו הכשר, ביצעה בלדי השקעות בהיקף של 21 מיליון שקלים במפעל של JBS בברזיל. בינואר 2025 הנפיקה בלדי בבורסה הישראלית ומניותיה מאז טיפסו די יפה, כשהעלייה נשענת בין השאר גם על הציפייה לגידול המובטח בהכנסות בתחום העוף המיובא, בהיקף צפוי של כ־300-400 מיליון שקלים. ביוני השנה הגיעה מחיר המניה לשיא, אלא שאז הודיעה שופרסל שהיא נערכת לייבא בשר מצונן מדרום אמריקה ביבוא ישיר, מהלך שנועד לצמצם את התלות ביבואניות הגדולות. נהדר לנו הצרכנים, פחות נחמד לבלדי. השבוע, לאחר פסילת המפעל בברזיל, המניה יורדת עוד.

בניגוד למהלך של שופרסל שמוסיף תחרות לשוק, המהלך של משרד החקלאות רע לנו הצרכנים, ולא משנה כמה יעטפו אותו בסיסמאות של בריאות הציבור. קשה לייבא לישראל כל דבר, ומוצרי מזון בפרט. היבואן עומד בפני שורה ארוכה של רגולטורים, שלכל אחד מהם יש מה לומר וחסמים להוסיף. במקביל לסאגה מול משרד החקלאות מתמודדת בלדי גם עם סאגה מקבילה מול הרבנות. מצד אחד ברבנות טוענים שאין להם את המשאבים הנדרשים כדי להעמיד מערך פיקוח מתאים, אך מנגד ממשיכה להחזיק במונופול הכשרות ואינה מאפשרת פיקוח חלופי. יש עוד הרבה מה לכתוב על הבעייתיות במונופול הכשרות של הרבנות ועל המכתבים הסותרים שקיבלו בבלדי מהרבנות עצמה, אבל נחזור למשרד החקלאות. או כפי שאני מכנה אותו - משרד החקלאים.

בינואר השנה הגישה בלדי עתירה מנהלית נגד משרד החקלאות שמשתהה עם האישור. בתגובה הודיע בפברואר ד"ר תמיר גשן, מנהל השירותים הווטרינריים, כי הוא השלים את הבדיקה ומכניס את המפעל לרשימת המפעלים המאושרים לייבוא עוף. מניית בלדי זינקה באותו היום ב־6.5%. איגוד מגדלי העופות עתר נגד האישור בטענה שהמהלך יפגע בבריאות הציבור. המדינה, באמצעות הפרקליטות, הגנה עליו בבית המשפט. גשן גם צירף חוות דעת שקובעת שאיכות העוף בישראל לא בהכרח עדיפה על איכות העוף הברזיליאי, ועורר את חמת זעמם של מגדלי העופות. עכשיו תשאלו, למה ארגון מגדלי העופות עותרים בשם בריאות הציבור? הם מייצגים את הציבור? האם הם גם עותרים נגד ייבוא סיגריות וממתקים? ובכן התשובה היא - כי הם יכולים.

האישור שרד את העתירה, אך אז גשן התפטר במפתיע. גשן לא נימק את התפטרותו, אבל אפשר לנחש. כך התבטא, למשל, מוטי אלקבץ, יושב ראש ארגון מגדלי העופות: "אם הווטרינר הראשי לבריאות העוף במדינת ישראל, שאחראי על הסטנדרטים, מפחיד ומזלזל באיכות המוצר הישראלי, מוטב היה לו לפרוש ולשים את המפתחות". גשן הבין את הרמז, פרש, ושם את המפתחות.

בינתיים, ביולי, נעל בג"ץ גם את המסלול השני: הרבנות הראשית, שגררה רגליים במשך שנה, קיבלה 120 יום אחרונים להיערך, ובסופם, כך קבעו השופטים, יינתן אישור לייבוא. שני המחסומים, הווטרינרי והכשרותי, הוסרו. הדרך נפתחה.

אלא שאז ממלא מקומו של גשן, ד"ר סרחיו דולב, הסיר את המפעל מרשימת המפעלים המאושרים וקבע כי ברזיל, יצואנית העוף הגדולה בעולם, שמשווקת ל־150 מדינות כולל יפן הקפדנית, "לא תהא מאושרת בשלב זה לייצוא עוף לישראל". האם עיתוי הסרת האישור מהמפעל קשור איכשהו למועד הפריימריז בליכוד? לשר דיכטר הפתרונים.

הבה נניח לרגע, לטובת המשרד, שאכן יש חשש ואולי במפעל בברזיל, שעבר את הבדיקות הקפדניות של היפנים, באמת יש בעיה. אך השאלה המעניינת אינה האם ייתכן סיכון, כי סיכונים תמיד יש. אלא מיהו הגורם בעל התמריץ החזק ביותר למנוע אותו. והתשובה הכלכלית חד־משמעית: לא הווטרינר הממשלתי אלא בלדי בעצמה.

תארו לעצמכם מה יקרה לבלדי אם יתגלה זיהום בעוף שהיא מייבאת. או אז הצרכן הישראלי יגיד מיד "לא קונה יותר בלדי". המשפט הפשוט הזה שווה יותר מכל קנס שרגולטור מסוגל להטיל. חברה שהשקיעה 21 מיליון שקלים במפעל, שבנתה על הייבוא כמנוע הצמיחה שלה, ושכל הונה תלוי במותג שעל האריזה - היא השומר הקפדן ביותר של תברואת המפעל הזה. לא מתוך אצילות, לא מתוך דאגה ערטילאית לבריאות הציבור, אלא נטו מתוך אינטרס. זה מנגנון ותיק ומוכר בספרות הכלכלית: המוניטין הוא עירבון, והחברה הפקידה אותו מראש.

והשאלה החשובה יותר היא למה, מלכתחילה, האחריות על מתן האישורים האלה נמצא במשרד החקלאות. ברוב העולם יש רשות מזון אחת. בישראל הפיקוח על המזון מתחלק בין משרד הבריאות ומשרד החקלאות, בחלק מהמקרים גם משרד הכלכלה מעורב, וכמובן תמיד גם הרבנות. הקשר בין משרד החקלאות לחקלאים ידוע. המשרד ראה לאורך השנים בחקלאים לקוחות שלו, והפיקוח על היבוא המתחרה הופך למשהו חמור בהרבה מניגוד עניינים. משרד החקלאות אינו מפקח על החקלאים לטובת הציבור, הוא מפקח על הציבור לטובת החקלאים.

דווקא הרגולטור המקביל הכריז לאחרונה על הרפורמה ברישוי בתי האוכל. הרפורמה הזאת אומנם לא חפה מכשלים פוטנציאליים, אך היא צעד חשוב בכיוון הנכון. הבעיה היא רק שצעד כזה קורה אחת ל־70 שנה. הנהלים הקודמים חייבו מסעדות וחדרי אוכל בבתי מלון בסדרה ארוכה של כללי בנייה: מספר הכיורים, חדרי ההלבשה של העובדים, היכן מכינים כל סוג של מזון ועוד. הרפורמה החדשה מאפשרת לעסק לנהל את הסיכונים בדרך שלו, ובתנאי שהתהליך אושר על ידי משרד הבריאות.

בשני המקרים, הדרך הנכונה יותר היא מבחן התוצאה. רגולטורים יקרים, אני מבין שאתם רוצים לשמר את התקנים במשרד ולהוכיח שיש עבודה לכולם. אבל שחררו אותנו מרגולציה תהליכית. הבעיה היא שתהליך אי אפשר להפריך. "לא נבדק בפועל מסלול הייצור" הוא נימוק חסין־סתירה, כי המשרד עצמו שולט בקצב הבדיקה. הוא יכול לבדוק מחר, ויכול לעולם לא לבדוק. בינתיים העסק, הציבור, התחרות ויוקר המחיה מחכים להם עד כלות. תנו לנו אינדיקטורים תוצאתיים. בדקו את העוף בנמל, דגמו אותו, מדדו. השיטה הזאת אינה מאפשרת את המשחק הזה, ואולי בגלל זה איש אינו ממהר לאמץ אותה. אי אפשר לתקוע תהליך כי זה מתאים לארגון מגדלים כלשהו, ואי אפשר לדחות עוד ועוד את היזם, סתם כי הגיעה השעה חמש אחר הצהריים והעט נפל בתום יום העבודה של הפקיד.

לפני חודשים אחדים כתבתי כאן על שוק החלב, ועל האופן שבו המונח "ביטחון תזונתי" גויס לחסימת רפורמות. כתבתי אז, באופטימיות, שההיגיון הכלכלי ינצח. המציאות תיקנה אותי, ואני מקבל את התיקון. אז הנה תחזית צנועה יותר, ועמידה יותר בפני הפרכה: ההיגיון הכלכלי לא ינצח כל עוד השופט הוא אחד השחקנים בקבוצה הירידה. בחלב קראו לזה ביטחון תזונתי. בעוף קוראים לזה בריאות הציבור. השם משתנה, הפונקציה קבועה: מילים שנועדו להישמע כמו טובת הציבור, ומתפקדות כמחסום בפני התחרות ובפני טובת הציבור.

בינתיים, הצרכן ימשיך לשלם 70 שקלים לקילו פרגיות, בלי לדעת מאיזה לול הן הגיעו. לפחות על זה אין ויכוח: זה עוף כחול־לבן.

הכותב הוא ד"ר לכלכלה ומנכ"ל קבוצת הייעוץ תבור־סמקאי TCG

יש מושג צוות "כלכלה קלה"

הדיבידנד הדמוגרפי

דיבידנד דמוגרפי הוא תקופה שבה מבנה הגילים של האוכלוסייה מעניק למשק יתרון כלכלי זמני. כאשר דור גדול מגיע לגיל העבודה, ובמקביל מספר הילדים ביחס אליו קטן, חלק גדול יותר מהאוכלוסייה עובד ומייצר, וחלק קטן יותר תלוי בהכנסתם של אחרים. התוצאה עשויה להיות צמיחה מהירה יותר, עלייה בחיסכון ובהשקעות וגידול בתוצר לנפש.

זהו "דיבידנד" משום שאין מדובר בהכרח בשיפור בפריון או במדיניות כלכלית מוצלחת, אלא ברווח שנובע, לזמן מוגבל, מהרכב האוכלוסייה. מדינות מזרח אסיה נהנו ממנו במשך עשרות שנים, כאשר הירידה בילודה לוותה בכניסתם של דורות גדולים לשוק העבודה, וסיפקה רוח גבית משמעותית לצמיחה.

אלא שלדיבידנד יש תאריך תפוגה. כאשר הדור הגדול הזה פורש לגמלאות ואחריו מגיע דור קטן יותר, היחס מתהפך: פחות עובדים נדרשים לתמוך ביותר גמלאים, והצמיחה נעשית קשה יותר. סין ויפן מתמודדות כיום בדיוק עם השלב הזה.

מנקודת מבט כלכלית, הלקח אינו שילדים הם עלות שכדאי לצמצם. להפך: הדיבידנד הדמוגרפי הוא זמני בדיוק משום שהילדים של היום הם כוח העבודה של מחר. מחקרים מצביעים על כך שבעוד ירידה בילודה עשויה לשפר את התוצר לנפש בטווח הבינוני, בטווח הארוך ילודה גבוהה יותר עשויה לתמוך בצמיחה, כאשר דור גדול יותר נכנס לשוק העבודה.

מחקר של קרן המטבע אף מצא קשר חיובי בין פריון הילודה לצמיחת התוצר הריאלי לנפש במדינות אירופה. לכן, חברה צעירה משלמת היום יותר על גידול הילדים וחינוכם, אך מקבלת בתמורה את ההון האנושי שייצר, יעבוד וייזום בעשורים הבאים. הדיבידנד הדמוגרפי מלמד אותנו שלא כל מה שמשפר את נתוני הצמיחה היום מבטיח צמיחה גם מחר.

הכותבים ממערכת דף הפייסבוק "כלכלה קלה", המנגיש כלכלה בשפה קלה ואקטואלית

יותר מאלף מילים רן אמיר

הצעירים הדתיים משקיעים יותר

דווקא הצעירים הדתיים מובילים בהשקעות - 43.8% מהם משקיעים חלק מכספם באפיקים פיננסיים כגון מניות, קופות גמל ופוליסות חיסכון, לעומת 38.8% מהמסורתיים ו־35.2% בלבד מהחילונים. החילונים, לעומת זאת, נוטים יותר להשאיר את הכסף בעו"ש או בפיקדון בסיסי בבנק (30.3%, לעומת 19.2% בלבד בקרב הדתיים). המסורתיים בולטים בחיסכון למטרה מוגדרת כמו טיול, לימודים או רכב (23.5%), ואילו בקרב הדתיים נרשם השיעור הגבוה ביותר - 16.4% - של מי שחושבים להתחיל להשקיע אך עדיין אינם בטוחים כיצד.

כך עולה מסקר נרחב שערכנו באמצעות חברת המחקר insight בראשות ד"ר רקפת שטראוס בקרב מדגם מייצג של צעירים בני 18-25 מכל רחבי הארץ.

ממצאי הסקר מוכיחים כי לדור הצעיר בישראל יש תודעה פיננסית גבוהה ורצון עז לקחת אחריות על עתידו הכלכלי. הנתונים מראים באופן ברור כי החסם העיקרי אינו היעדר משאבים, אלא צורך בכלים נגישים ובעידוד להתחלת חיסכון כבר מגיל צעיר.

הכותב הוא משנה למנכ"ל ומנהל אגף ביטוח חיים ופיננסים בהכשרה

מה הצעירים עושים עם הכסף?
(לפי הגדרה דתית)

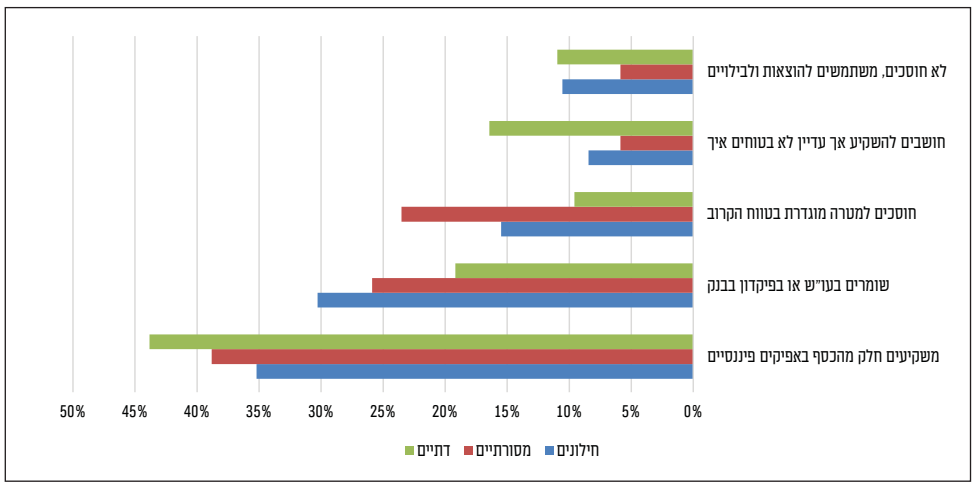

בשבע אונליין
PODCAST

קבינט בשבע

יו"ר הכנסת לשעבר יולי אדלשטיין התארח אצל דודו סעדה. מתוך השיחה:

"הדיחו אותי מוועדת חוץ וביטחון בגלל שהצבעתי בעד הריבונות"

■ **אחרי 23 שנים בליכוד - יש הקלה?**

"כשראית את כל הרפש והחיסולים וכל מה שהלך שם אתמול - אז יש הקלה. אבל אני נבחרתי במקום הראשון לא בזכות חברי הכנסת אלא בזכות המתפקדים, ושם יש קושי. אם כי כבר קיבלתי וואטסאפים: 'כעסתי עליך כשעזבת, אבל עכשיו כשראיתי את מי בחרו- אני מבין אותך'."

■ **מה היה רגע השבר?**

"חוק הגיוס. אני בטוח שאילו ראש הממשלה ושר הביטחון היו אומרים לסיעות החרדיות 'מה שאדלשטיין עושה זה מתוך צרכים ביטחוניים אמיתיים, תזרמו איתו' - היום היו כבר אלפי בחורים חרדים בצה"ל".

■ **זו האשמה כבדה כלפי ראש הממשלה**

"הוא לא רק לא גיבה - הוא הלך נגדי. עכשיו אני שומע אותו אומר בפודקאסט שהוא ייקח נבוט 20 קילו וייתן לחרדים בראש. הייתי בעשרות פגישות איתו ועם הנציגים החרדים - לא היה שם לא נבוט ולא קריאה להתגייס. שום דבר".

■ **ואז הדיחו אותך.**

"מראשות הוועדה בגלל חוק הגיוס, ומוועדת חוץ וביטחון - בגלל ההצבעה בעד הריבונות. באתי להצביע, ראיתי שספסלי הליכוד ריקים. יו"ר הסיעה ניגש ואמר לי 'החלטנו שלא מצביעים'. הטפתי לריבונות לפני שזה נהיה פופולרי, ועכשיו אברח מההצבעה?"

■ **מה השתנה - הליכוד או נתניהו?**

"אי אפשר להפריד. פעם נתניהו חיפש בליכוד אנשים איכותיים, אחר כך זה השתנה. בימיי, כשרצינו ללכת לכנס בהתיישבות בתקופת אובמה - כמה טלפונים קיבלנו ממנו, כמה שכנועים. היום מזכירת הסיעה שולחת וואטסאפ 'לא מצביעים', ובזה נגמר האירוע".

■ **ומה אתה אומר לבחור צעיר דתי-לאומי?**

"אילו היה לי הסבר, אולי לא הייתי יושב כאן. אין לי הסבר לאימא שאומרת לי: גם הבן שלי היה בן תורה, הוציאו אותו מהכולל אחרי השבעה באוקטובר, לקח נשק והלך להילחם בעזה ונהרג. בבית העלמין בגוש עציון לא הייתה חלקה צבאית בתקופתי. היום היא מלאה".

■ **אם הממשלה הבאה תהיה תלויה בחרדים - תשב בה בלי חוק גיוס?**

"חד-משמעית לא. ומה שאנחנו אומרים לפני הבחירות - זה מה שיהיה אחרי. כל מי שמדבר על פריחת ההתיישבות ועל הניצחון במלחמה ושוכח את חוק הגיוס - פשוט משקר לך בפנים".

■ **אתה יודע דברים על השביעי באוקטובר. איך אתה ישן בלילה?**

"אני לא ישן בשקט. היה שם הסתר פנים גדול. הניסיונות הפתטיים לזרוק בוץ אחד על השני - הדרג המדיני על הביטחוני ולהיפך - לכולנו יש חלק באשמה, למישהו חצי אחוז ולמישהו שמונים".

■ **סירבת למסור למבקר המדינה את הפרוטוקולים**

"אמרתי לו לא - לא מחוסר אמון, אלא כי חששתי שימסמסו את ועדת החקירה: 'צה"ל בדק, שב"כ בדק, המבקר בדק - לא צריך ועדה'. הם בדקו את עצמם, זה לא אותו דבר. וכשאבוא לוועדה, אבוא מצויד בכל הפרוטוקולים".

■ **ומה עם הרפורמה המשפטית?**

"הצורך היה אמיתי, אבל הכל נזרק אחורה בגלל הסגנון. אחד אומר שצריך לפצל את תפקיד היועמ"שית, למחרת ח"כ מהספסלים האחוריים מגיש חוק לפטר אותה, ואז מישהו צריך להתחרות בו. בקקופוניה הזאת אי אפשר לנהל רפורמה".

■ **חלמת על התפקידים האלה בכלא הסובייטי?**

"לא. חלמתי להגיע לישראל ולחבק מחדש את החברים. אמרתי אז ליוסף מנדלביץ': את המסים שלי ליהדות כבר שילמתי, חיים ציבוריים זה לא בשבילי. נו, האדם חושב והקדוש ברוך הוא צוחק".

לריאיון המלא היכנסו לאתר **בשבע אונלי**

עם סגירת הגיליון

בכל יום חמישי עמנואל שילה, עורך ראשי של קבוצת 'בשבע' **ויוני רוטנברג**, עורך האקטואליה בעיתון ועורך האתר, **יושבים לתת את הזווית שלהם לאירועי השבוע**

בזווית אישית

דודו סעדה מארח את מייסד מכון "דיירקט פולס" **צוריאל שרון**

שיחת סלון מיוחדת לקראת הבחירות

מקריית היובל ועד לחזית מכוני הסקרים: על תחושת הזרות מול האליטה המגזרית, על השינויים במפה הפוליטית ובציבור הדתי-לאומי - ומי הגיע להתייעץ איתו לפני מהלכים פוליטיים.

בשבע עיניים

אסף משניות מארח את מנכ"ל ארגון "כושרות" **תומר בן צבי**

רפורמת כהנא רק פגעה בכשרות

רפורמת הכשרות של מתן כהנא הייתה מהישגי הדגל של ממשלת בנט. ממובילי הרפורמה החדשה, שעברה בשבוע החקיקה האחרון של הכנסת, מסביר מה היו הבעיות — ולמה זה לקח ארבע שנים.

מה לי ולנדל"ן

מלי קליגר מארחת את שמאי המקרקעין **עומר ליבלינג**

לקנות דירה או להישאר בשכירות?

מתי כדאי לרכוש ומתי דווקא לא, למה חשוב להתייעץ עם שמאי בתהליך מכירת דירה - ואיך המטרו משפיע על פרויקטים של התחדשות עירונית.

לצפייה בפודקאסטים היכנסו לאתר BE7.CO.IL

בשבע | קבוצת התקשורת הגדולה לציבור הדתי לאומי
בשבע | אתנחתא | מוספים | כנסים | אתר אקטואליה | אולפן TV

אמציה סמקאי
לתגובות: amatzia@tlv-consulting.com

על הנייר

שי זיגלמן

השבבים הישראליים רוכבים על גל ה־AI – אבל לא באותה הדרך

דוחות הרבעון השני של טאואר, נובה וקמטק הציגו תמונה חיובית מאוד לתעשיית השבבים הישראלית: הביקוש לבינה מלאכותית כבר אינו מתבטא רק במכירת מעבדים מתקדמים, אלא מחלחל לתשתיות התקשורת, לזיכרונות, לאריזת השבבים ולציוד הבדיקה והמדידה. שלוש החברות נהנות מאותה מגמה עולמית, אך כל אחת בנקודה אחרת בשרשרת הייצור ולכן גם ההזדמנויות והסיכונים שלהן שונים.

טאואר, שמייצרת שבבים אנלוגיים ללקוחותיה, הציגה את השינוי החד ביותר. הכנסותיה עלו ב־24% לעומת הרבעון המקביל, ל־460 מיליון דולר, והרווח המתואם למניה זינק ב־76%. מנוע הצמיחה העיקרי הוא סיליקון פוטוניקס - טכנולוגיה המאפשרת להעביר כמויות עצומות של מידע באמצעות אור בתוך מרכזי נתונים. התחום נהנה מהקמת תשתיות למחשוב AI, וכבר הגיע לקצב הכנסות שנתי של יותר מ־680 מיליון דולר. התחזית לרבעון השלישי, 520 מיליון דולר, מצביעה על האצה נוספת. עם זאת, הצמיחה עדיין אינה רחבה: בלי פעילות הסיליקון פוטוניקס, יתר הכנסות החברה ירדו. לכן המבחן קדימה יהיה ביצועי - הרחבת כושר הייצור, הכשרת הציוד והפיכת הביקוש להכנסות ולרווחים.

נובה, שמפתחת מערכות למדידה מדויקת בתהליך ייצור השבבים, הציגה בסיס צמיחה מגוון יותר. הכנסותיה עלו ב־16% ל־255 מיליון דולר, והתחזית לרבעון השלישי משקפת צמיחה שנתית של כ־26%. החברה נהנית מהמעבר לדורות ייצור מתקדמים, שבהם המבנים זעירים ומורכבים יותר ולכן נדרשות יותר מדידות. במקביל, היא נהנית מהשקעות בזיכרונות HBM, המשמשים לצד מעבדי AI, ומהתרחבות האריזה המתקדמת, שכבר התקרבה לרבע מהכנסות המוצרים. יתרונה הוא שהצמיחה מגיעה מכמה שווקים ולקוחות במקביל: לוגיקה מתקדמת, זיכרונות ואריזה.

קמטק, שמספקת מערכות בדיקה ומדידה בעיקר לשלבי האריזה, הציגה הכנסות של 133.2 מיליון דולר, עלייה של 8%, אך התחזית לרבעון השלישי כבר מצביעה על קפיצה שנתית של כ־29%. ההזמנות מתחילת השנה חצו 600 מיליון דולר, ורוב ההזמנות החדשות מיועדות ל־2027. כ־75% מהכנסות הרבעון הגיעו מאריזות מתקדמות, ויותר מ־55% מפעילות הקשורה ל־AI ולמחשוב עתיר ביצועים. ככל שהשבבים נארזים בצפיפות ובמספר שכבות גדול יותר, עלות התקלה עולה - ולכן היצרנים משקיעים יותר בבדיקות.

אולם דוחות טובים אינם הופכים בהכרח את המניות לזולות. ככל שמכפיל הרווח גבוה יותר, המשקיעים משלמים מחיר גבוה יותר על הרווח הצפוי של החברה. לצורך ההשוואה בחנו את KLA, המובילה העולמית בציוד לבקרת תהליכי ייצור שבבים, ואת Onto, המתמקדת במערכות מדידה ובדיקה, לרבות באריזות מתקדמות. שתיהן מתחרות בנובה ובקמטק. לפי קונצנזוס האנליסטים ל־2027, נובה נסחרת במכפיל רווח של כ־31, בדומה ל־KLA ומעל מכפיל של כ־29 ב־Onto. מחיר היעד שלנו, 463 דולר, מותיר אפסייד של כ־11% בלבד.

קמטק נסחרת במכפיל של כ־34 ל־2027, פרמיה של כ־9% ל־KLA וכ־18% ל־Onto. מחיר יעד של 168 דולר מותיר עלייה של פחות מ־2%, ולכן הצמיחה כבר מגולמת כמעט במלואה. טאואר אינה מתחרה בהן: היא יצרנית שבבים, וההשוואה היא ל־GlobalFoundries, UMC ו־TSMC. המכפיל של טאואר, כ־41 ל־2027, גבוה מכ־20-22 בהן, אם כי תמהיל פעילותן שונה. עם זאת, הוא יורד לכ־27 ב־2028, לנוכח הזינוק הצפוי ברווח. מחיר היעד שלנו, 344 דולר, משקף אפסייד של כ־30%, הגבוה בשלוש, אך מותנה בהרחבת הקיבולת ובהעלאת ניצולת המפעלים.

הכותב הוא אנליסט מניות ביחידת המחקר של בנק הפועלים

לעורך האנליזה אין עניין אישי בנושא. לבנק הפועלים בע"מ אין עניין אישי בנושא, מתן הייעוץ אינו מהווה תחליף לייעוץ המתחשב בנתונים ובצרכים המיוחדים של כל אדם.

נחמדים מזהב

הרב יצחק ליפשיץ

כי נפש הוא חובל

"בחוץ תעמוד והאיש אשר אתה נושה בו יוציא אליך את העבוט החוצה" (דברים כד, יא), "וזכרת כי עבד היית בארץ מצרים" (דברים כד, כב).

התורה מצווה לגלות חמלה לנזקקים. את זאת אנו מכירים ממצוות רבות המתייחסות לדל ולאביון, ליתום ולאלמנה. אבל התורה מצווה לא רק להגיש לנזקקים סיוע כלכלי. היא מורה לעשות זאת בדרך של כבוד. גם כאשר מדובר בגביית חוב, התורה מצווה לשמור על ארבע האמות של החייב. לא להיכנס לביתו אלא לעמוד בחוץ ולהמתין שהחייב יוציא את העבוט בעצמו. "ביומו תיתן שכרו" (דברים כד, טו), אומרת התורה, ומצווה על דרכים שונות של סיוע לנזקק כמו מצוות לקט, שכחה ופאה. כל זאת על פי הנימוק הידוע: כי עבד היית בארץ מצרים.

הנימוק הזה, שכולנו היינו עבדים לפרעה, נימוק שהתורה מצווה באופנים רבים, מלמד דבר גדול. ההתייחסות לרע איננה רק התייחסות הנובעת מחמלה, אלא התייחסות הנובעת מהזדהות. במצב שבו אדם נמצא ברווחה כלכלית, הוא מייחס את הצלחתו לעצמו ורואה את עצמו נעלה על פני מי שגורלו לא שפר עליו. אדם כזה, כאשר הוא מעניק מהונו לנזקק, עושה זאת מתוך תחושת עליונות.

אך התורה מצווה אותנו לזכור שכולנו היינו עבדים לפרעה. אין שום הבדל בין עשיר לעני. הכבוד שהאדם נדרש לגלות לנזקק צריך לנבוע מתחושת שוויון ובעיקר מתוך הזדהות עם הזולת. הוא נדרש "להגיע למקומו". לבצע קפיצה של התייחסות, להיכנס לעורו של הנזקק ולחשוב מה היה אילו הוא בעצמו היה נזקק. זה מה שהתורה מצווה לגלות כלפי הזולת, כי עבד היית בארץ מצרים.

הכותב הוא פרופסור לפילוסופיה ומחבר הספר 'כלכלה וערכי היהדות'

עצם העניין

נטע־לי גרייבר בן שושן

הקזינו הממשלתי: הבלוף של הטבות הדיור למילואימניקים

אין דבר שמשמח פוליטיקאי ישראלי יותר מחלוקת משאבים שאינם שלו, עטופים בצלופן נוצץ של הוקרה לאומית. מסיבת העיתונאים התורנית שבה התבשרו משרתי המילואים על תוכנית "ממילואים למפתח" לשנים 2026-2027 - הכוללת הבטחה מנופחת ל־20 אלף פתרונות דיור והקפצת מכסות הזכייה ל־75% - היא מופת של ישראבלוף כלכלי. הסיבה שהפוליטיקאים ששים לחלק הטבות נדל"ן אינה מקרית: ההנחות הללו אינן נרשמות כלל כהוצאה ישירה בספר התקציב. מדובר ב"כסף שקוף", אובדן הכנסות מדינה שאינו מעמיק את הגירעון הרשמי, מה שמאפשר לממשלה לפזר צ'קים ללא כיסוי על חשבון הקניין הציבורי ולשווק זאת כפטריוטיזם צרוף. אלא שבמקום שבו מתחילה הפטרונות הממשלתית, נגמר השכל הישר.

המדרון החלקלק הזה נבנה בהדרגה לנגד עינינו. הניסיון החל בשנת 2024 עם מכסה ראשונית של 20% עד 35% למשרתי מילואים פעילים, תפח בסוף 2025 בהגרלה מספר 10 שבה חולקו 7,479 יחידות דיור עם עדיפות של עד 50%, והגיע לשיאו המפוקפק בהגרלה מספר 11: להגרלה נרשמו 25,354 מילואימניקים וזכו ב־4,734 בלבד מתוך 7,922 דירות שהוצעו. יותר מ־81% מהמשרתים - יותר מ־20,600 לוחמים ומשפחות שחזרו ממאות ימי לחימה מפרכים - קיבלו מהמדינה הודעת SMS לקונית המודיעה להם שהפסידו ברולטה הממשלתית. עוד בשנת 2012 הזהיר שופט בית המשפט העליון יצחק עמית בדיוק מכך: הטבות נדל"ן אינן תגמול שוויוני, אלא מנגנון קלוקל שבו "רק חיילי מילואים בודדים גורפים את כל הקופה", בעוד כל השאר נותרים מתוסכלים ובידיים ריקות.

האיוולת הכלכלית מעמיקה כשיורדים לשטח. הממשלה מנופפת ב"קרקע חינם" ובפטור מלא בפריפריה, אך מתעלמת ממתמטיקה בסיסית: ערך הקרקע ההתחלתי בדימונה, בירוחם, בצפת או בטבריה ממילא נמוך, בעוד עלויות הפיתוח ושיעורי הריבית על המשכנתה נותרים גבוהים וזהים לאלו שבמרכז הארץ. התוצאה היא שההנחה הכספית הריאלית מתגלה כזניחה ומאכזבת, ובין שליש למחצית מהזוכים בפריפריה הרחוקה (30% עד 50%) פשוט מוותרים על הדירה ומבטלים את זכייתם.

השיא מגיע באבסורד המכסות ביישובים בעלי צביון סקטוריאלי: המדינה כופה הקצאה שרירותית של 75% מהדירות למילואימניקים גם בפרויקטים בבית שמש, ברכסים, בסח'נין ובנצרת. מאחר שמילואימניקים כמעט אינם נרשמים לשם, המכסות נותרות ריקות, הדירות נתקעות כ"דירות רפאים", ורק לאחר חודשים ארוכים של סחבת ביורוקרטית הן מתגלגלות להגרלות המשך וחוזרות למגזר הכללי. עיכוב מיותר, מסורבל ומגוחך שלא הועיל לאיש.

ומי משלם את החשבון על הקרקס הזה? כולנו, ובראש ובראשונה אותם 81% מילואימניקים שלא זכו בהגרלה. סבסוד ההגרלות הממשלתי מעוות את השוק, מבריח קבלנים ממכרזים חנוקים ויוצר הר היסטורי של כ־84,130 דירות חדשות לא מכורות. חניקת היצע הקרקעות החופשי והסבסוד המעוות מגלגלים את העלויות העצומות לציבור הרחב ומקפיצים את מחירי הדיור, השכירות ויוקר המחיה לכולם.

אם מדינת ישראל חפצה באמת להוקיר 350 אלף משרתים, הדרך אינה כבילתם למגרש בעפולה או להגרלה בבאר יעקב. תנו להם תגמול כספי ישיר, הפחיתו את מס ההכנסה שלהם, ושחררו את שוק הנדל"ן מהמונופול המסורבל של רשות מקרקעי ישראל. חירות כלכלית ושוק חופשי הם התגמול הראוי ביותר למי שנלחם להגן על החירות. פופוליזם נדל"ני של תכנון מרכזי הוא בסך הכול עלבון לאינטליגנציה.

הכותבת היא מנכ"לית 'האינטרס שלנו'

לוחשבע

03-9185553

נדל"ן

דירות

מכירה

גבעת שמואל

מוכרים רציניים במחיר של שוק קונים! 2.700.000 בלבד!! ברחוב יצחק מודעי, במיקום מרכזי, 4 חדרים, ק-7, שמורה ומסודרת, תיווך Ken נדל"ן 0508-755-755 חזקי ירט

דופלקס גן כזה לא ראיתם! ברחוב השקד המבוקש, למכירה 6 חד' כ-200 מ"ר בנוי, גינה כ-135 מ"ר, ברמה הגבוהה ביותר, מחסן וחניות. לרציניים בלבד! בבלעדיות Ken נדל"ן - חזקי ירט 0508-755-755

מבחר דירות בבלעדיות, 4-5-6 חדרים, במחירים אטרקטיביים ביותר. לפרטים נוספים: חזקי ירט 0508-755-755 תיווך Ken נדל"ן

לתיווך ken נדל"ן דרושות דירות למכירה, ג. שמואל, לקונים רציניים אחרי מכירת דירה. להערכת נכס/פגישת יעוץ (ללא תשלום) התקשרו למשרד: 0508-755-755 חזקי ירט

נוף הגליל

בנוף הגליל, 1,000,000 ₪, מפרטי, 3.5 חדרים, קומה 1, 84 מ"ר, משופצת, השקעה מצויינת: 2 דקות מהרכבת שנבנית. 052-6817815

עפרה

בהזדמנות! רק 20 דק' מירושלים, וילה פרטית, משופצת, 8 חדרים, גינה ענקית ומושקעת, ממ"ד, מזגנים, קמין, יונקרס ועוד הפתעות.. רק 2,650,000 ₪. "להב-נכסים" 050-8004505

פתח תקווה

"הס נכסים" - למכירה במרכז השקט בפ"ת, ברחוב כ"ץ 19, דירת 3 חדרים, עורפית ושקטה. יש ממ"ד, מעלית וחנייה. יהודה הס - 050-3003455

"הס נכסים" - למכירה בית יפה עם 8 חדרים, בשכונת בת-גנים, בפ"ת. יחידת דיור גדולה, עם כניסה נפרדת. קומת כניסה סלון - ממ"ד - מטבח - פ. אוכל ויציאה לגינה גדולה. קומה 1, 4 חדרי שינה + פינת משפחה גדולה + 2 חדרי שירותים. קומה נוספת ניתן לבנות עוד 2 חדרים גדולים. יהודה הס - 050-3003455

רמת גן

ברמת גן, דירת 4 חדרים, קומה 4, 115 מ', מושקעת, חזית, מעלית, ממ"ד, חניה רגילה, מרפסת שמש. סמדר: 0504-343474, אבינועם: 054-3970130

נדל"ן ירושלים

מכירה

דירות

ארמון הנציב

בארמון הנציב, במציאה, למהירי החלטה, 4 חד', מרווחת, לכיוון הנוף, מחסן וחניה פרטית מקורה. ת.ק.מ - בלעדי לחיים 052-4419402

בארמון הנציב, להסתכל לנוף ישר בעיניים! בבניין בוטיק מבוקש, 4, כ"פ, מוארת, יציאה למרפסת גג ענקית מתוך הדירה, שקטה ופסטורלית, מחסן עם חלון, חניה בשפע. קרובה לפארק גדול, מוסדות חינוך, חנויות, מתנ"ס, תח"צ נוחה ועוד. מחיר אטרקטיבי! בלעדי! "אנגלו-סכסון" 077-9973539, 055-4549470

גילה

בגילה, במציאה, 4.5 חד' + מ. סוכה, נגישות מלאה, מחסן, יח"ד - 2 חד', סמוך לבית כנסת. ת.ק.מ - בלעדי לחיים 052-4419402

מושבה גרמנית

במושבה הגרמנית "גני קטמון", 4, מהז'ורנלים + מחסן פרטי וחניה מקורה, מושקעת, חימום תת רצפתי, יחידת הורים מרווחת, מטבח מאובזר קומפלט, קרובה לעמק רפאים, תח"צ, סביבה ירוקה ושקטה, בלעדי! "אנגלו-סכסון" 077-9973539, 055-4549463

פסגת זאב

בפסגת זאב, 4 חד' + גינה היקפית + מחסן, 2 חניות פרטיות, שכירות גבוהה. ת.ק.מ - בלעדי לחיים 052-4419402

רמות

ברמות ג', זרחי, קוטג' מקסים, גדול ומרווח, משופץ בטוב טעם, גינה יפה, גישה נוחה. 7,200,000 ₪. בלעדי ל"רוט אנגליה רמות" 052-2674591 מס' רישיון 3974194

קרית יובל

בקרית יובל, ברח' שמריהו לוין המבוקש והפסטורלי, חצי מדו משפחתי ענק! 250/600 מ"ר, 10 חד', מרפסות גדולות וגינות, נוף ליער ירושלים, לשיפוץ מלא, פוטנציאל אדיר! מיידי, בלעדי - מפתח במשרד! "אנגלו-סכסון" 077-9973539, 055-4549435

בקרית יובל, חדשה מהניילונים! קרוב לפארק דניה (תחילת שטרן) 3, גדולה ויפה (71 מ"ר), שקטה, ממ"ד, חדר כביסה, מרפסת גדולה, חדר שירות, חימום תת רצפתי, מטבח גדול וחדש, מעלית, חניה מקורה, קרוב לקניות מלחה, כביש בגין, תח"צ והרכבת הקלה, ביהכנ"ס ועוד, בלעדי! "אנגלו-סכסון" 077-9973539, 055-4549483

קרית משה

בק. משה - בניין בוטיק חדש, 3 חד', 2 מרפסות סוכה + חניה מקורה, במחיר מציאה!! ת.ק.מ - בלעדי הדסה 058-4931070

בק. משה, במיקום שקט ומרכזי, 5 חד', 4 כיוונים, סוכה, חניה פרטית ויח"ד נפרדת. ת.ק.מ - בלעדי הדסה 058-4931070

בקרית משה, בבניין חדש, 4 חד' + מרפסת לנוף וחניה פרטית, במחיר אטרקטיבי. ת.ק.מ - הדסה 058-4931070

במרכז קרית משה, 3.5 חד', מרווחת + מרפסות, אחת סוכה, קומה וכיוונים טובים. ת.ק.מ - בלעדי הדסה 058-4931070

דרושים

לתיווך ת.ק.מ. דרוש/ה סוכן/ת נדל"ן, נמרץ/ת, באזורים חרדיים, לטרוף הרבה עסקאות. חיים: 052-4419402

למרכז תעסוקה לבוגרים על הרצף האוטיסטי, בשכונת פסגת זאב, בירושלים דרוש איש צוות, לעבודה במשרה מלאה. לפרטים 050-7188851

מקום זה יכול להיות שלך

שופר ולולב בשבת
ספר חובה לראשי השנים תשפ"ז-תשפ"ח
להזמנות בטלפון:
02-6276569
אפשרות למשלוח עד הבית (בתוספת תשלום)
מחיר הספר
59 ₪
סקירה על קיום מצוות שופר ולולב בישראל
במשך אלף ושלוש מאות שנה
תפילה תתקיים במכון המקדש
מכון המקדש, משגב לדך 40, העיר העתיקה בירושלים (מעל המדרגות לכותל)
התפילה ב - 7.30
התקיעה (משוער) ב - 10.30
שאלות ובירורים לקיום מצוות שופר בשבת
ניתן להתקשר או להשאיר הודעה בכותב
054-2678290 | 054-7000394
מכון המקדש
כל שנה שאין תוקעין לה בתחילתה - מריעין לה בסופה (ר"ה סז,ב)

ברוך דיין האמת

משתתפים בצערו של
ראש העיר ירושלים משה ליאון
על פטירת אביו

שלום ליאון ז"ל

מדור בוני הארץ שהקים משפחה לתפארת.

גל אורן לרנר BS

אתרוגי
אתרוג
מרוקאי
מיוחס
CRC
בחזקת בלתי מורכבים
פותחים עונה.החלו ההזמנות
לבירורים והזמנות לספקים ולנקודות מכירה:
PRYTOAR@GMAIL.COM | 053-318-3785

מעוניין לקנות
ספרי תורה ישנים
(גם גניזה)
משלם מחיר טוב
054-6420392
56398

אבי סגל

החיים הם דיל

1. כן, היו דילים וזה ממש לא יפה, בעיקר אם נבחרים אנשים שאנחנו פחות אוהבים. תכירו, החיים הם דיל. גם השותפות עם המפלגות החרדיות היא דיל. גם יחסינו עם האמריקנים הם דיל. גם יחסיכם עם הילדים שלכם הם דיל. וכך גם הבחירות המקדימות. השאלה היא איפה האיזון בין צורך לאומי או מפלגתי ובין אינטרס אישי, בין היתרונות האלקטורליים שבהכנסת אישים מסוימים ובין הגלולות המרות שצריך לבלוע לשם כך. מותר לא להסכים על איכות התוצאה של הפריימריז בליכוד, אם כי בעיניי כמתבונן מבחוץ מסתמנת רשימה סבירה למדי, אבל תחושת העלבון והגועל שהביעו חברי ליכוד ברשתות החברתיות נראית לי טיפה מוגזמת.

2. אלמוג כהן ועמיחי שיקלי הגיעו לעשירייה הראשונה של הבחירות הארציות, ואילו עידית סילמן מצאה את עצמה רק בעשירייה השלישית, במקום שנחשב לא ריאלי. בלי קשר לשאלה - שאפילו עמית סגל לא יודע לענות עליה בלי לגמגם - כיצד תיראה הרשימה הסופית, בוחרי הליכוד הוכיחו שהם יודעים להבחין בין אידאולוגיה לאופורטוניזם. ובמילים אחרות: גם לדילים מועילים אבל מלוכלכים יש תאריך תפוגה. בקרוב בעזרת השם אצל גדעון סער.

3. אין שום ספק שהמפסידה הגדולה של הפריימריז בליכוד היא חברת הכנסת מירב בן ארי מ'יש עתיד'. אם לא די בפרישתה של גלית דיסטל־אטבריאן מהפוליטיקה, עכשיו נראה שבן ארי עומדת לאבד גם את הנמסיס הגדולה יותר מאי גולן. ומה היא תעשה עכשיו? על מי היא תצעק, או בלשונה של גולן - תקרקר? איזה טעם נותר לחייה הפוליטיים, בהנחה שאחרי הבחירות עדיין יהיו לה כאלה?

4. אחרי ביקורות בלי סוף שספגו מבית ומחוץ על כישלונם בהעברת הרפורמה המשפטית, יריב לוין הגיע השבוע למקום 3 בפריימריז, בעוד שמחה רוטמן מ'הציונות הדתית' נבחר למקום 2 בבחירות המקדימות של מפלגתו. קהל הבוחרים של שתי המפלגות הביע בשניים את אמונו. ושלא יספרו לנו אחר כך שהרפורמה המשפטית לא הייתה בראש מעייניו.

5. הדבר החשוב מכול: יהיו אשר יהיו המועמדים ברשימת הליכוד לכנסת, הגיע הזמן להחליף את השליט הנוכחי, האיש שדואג לעצמו ומתנהל כמו קיסר, מחריב את המדינה ומפלג את החברה הישראלית. בדיוק, יצחק עמית. למה על מי חשבתם יא מצחיקים, על טראמפ?

ימין איחוד וימין מאוחד

חברי אורי מלמד - ההוא מהפודקאסט עם החתיך השני - השתתף לא מכבר בפאנל במסגרת ועידת הימין הישראלי ה־3. בסרטון מתוך הדיון, שהפך ויראלי, השמיע מלמד עמדות מהקצה הימני והתוקפני של הסקאלה וזכה לפרץ מחיאות כפיים מהקהל באולם, למורת רוחו המופגנת של חבר הפאנל אבישי בן חיים. בפרק שהקלטנו לאחר מכן, עמד אורי על הפער המפתיע שבין דעות עמיתיו לפאנל ובין רחשי לב הקהל. "לא הבנתי", הוא אמר, "כולנו פה אנשי ימין. אז מה המשמעות של זה? אני לא מבין למה צריך אותי".

השבוע, בדיוק באותו מתחם שבמדינת תל אביב, נערך כנס של מפלגת 'זהות' שנשא את הכותרת "כנס קריאת השכמה לאומית". שלושה נואמים ושני פאנלים שונים דנו במצבה של ישראל - בדגש על ריבונות וביטחון - ובדרכים להחזיר את המדינה לריבונות העם. את ישראל, לא את תל אביב. גם בכנס הזה סערו מחיאות הכפיים בעיקר לשמע התבטאויות נחרצות ולוחמניות. אלא שהפעם לא היה פער משמעותי בין המשתתפים

צילום: יונתן זיגדל, פלאש 90

ובין הקהל. למעט חיים רמון, שהגיע כקונטרה אוסלואידית ובעיקר הראה מול מה אנחנו נאלצים להתמודד, כל המשתתפים בדיונים השונים הגיעו להסכמה כמעט מלאה עם הקהל בנושאי הזהות היהודית, הרפיסות המדינית והצבאית והצורך לכבוש, לגרש ולהתיישב.

שני האירועים, בתוספת דוגמאות אחרות פלוס היגיון פשוט ואינטואיטיבי, מצביעים על פער אחר, כואב ודורש גישור, בין עמדות הימין הישראלי ובין הפתק בקלפי. רבים מאיתנו התפכחו ב־7 באוקטובר - לא מהשמאל אלא מהימין. ציבור רחב תומך בהכרעה חד־משמעית, לא רק בעזה ובלבנון אלא גם ביהודה ושומרון, מתנגד לדשדוש המדיני והביטחוני של ממשלת הימין - ולמרות זאת מתכנן להצביע למפלגות הקואליציה הקיימות שמאפשרות את המצב הנוכחי ואת החזרה ההדרגתית לקונספציה ועלולות חלילה להתעורר רק אחרי הטבח הבא.

ומנגד, איזו ברירה יש לו, לציבור הזה? מפלגת 'זהות' עצמה מסרבת להתרומם, פייגלין לא משכנע את ההמונים ביכולותיו, וספק אם המצטרפים החדשים והמבטיחים לרשימה ישפרו את המצב משמעותית. גם אם המפלגה תדגדג בסקרים את אחוז החסימה, ואפילו אם היא זוכה לתמיכה שאינה משתקפת בסקרים - החשש מאובדן קולות ירחיק מהמפלגה גם מצביעים שמזדהים עם כל מטרותיה. אפשר לדון בשאלה מדוע זה קורה, אבל על אובדן קולות שכזה ישלם הימין כולו. ומה באשר למפלגת 'הציונות הדתית'? האם היא כבר הבטיחה לעצמה הצלחה בבחירות הקרובות? ואולי ב־28 באוקטובר נגלה שתקוותנו האחרונה למדיניות ימין תלויה בהטרלות של איתמר בן גביר?

המסקנה אחת, והיא ברורה לכל מי שהאגו והשיקולים האישיים והמפלגתיים אינם מסמאים את עיניו: מפלגות הימין חייבות לרוץ כבלוק אחד. זה היה חייב לקרות מוקדם יותר, אבל יש עוד שלושה שבועות כדי לתקן. החיבור הדחוף ביותר הוא בין 'הציונות הדתית' ל'זהות', חיבור שהוא לא רק טכני אלא במידה רבה רעיוני. חיבור שכזה עשוי להצליח בקלפי כי הוא טבעי ונכון. אומנם סמוטריץ' ופייגלין הם מנהיגים שונים עם הבדלים באישיות, בגישה ובכישורים הפוליטיים. אבל ההבדל בין עמדות מצביעיהם הוא אפסי. ולציבור הזה כולו מגיע להיות מיוצג בכנסת בדרישה משותפת וחד־משמעית למדיניות אחרת: ריבונות ומשילות, זהות יהודית ומדינה יהודית, וכמובן כיבוש, גירוש, התיישבות. ■

* מפלגת 'האחדות' של גלעד ארדן הוציאה סרטון שלועג לליכוד של טלי גוטליב, עידית סילמן וחנוך מילביצקי (בסרטון הוא נקרא "מיליביצקי", ובאנגלית נכתב שם "מילבלסיצקי". מקצועי מאוד, חברים) ומתגעגע לאישים כמו בגין, שמיר וז'בוטינסקי. קצת מוזר להשוות ח"כים פשוטים למנהיגי המחנה ולאביו הרוחני. היה נכון יותר להשוות אותם לח"כים פחות בכירים מאותה תקופה נוסטלגית. למשל: שרון, אולמרט, קצב, הירשזון, אפרים גור ולימור לבנת שבאותם ימים לא עזבה את הליכוד אפילו פעם אחת. אחחח אלה געגועים.

* רבים שואלים אותי: איך ההרגשה לחלוק את שמך עם בנו הצעיר של ראש הממשלה? התשובה היא מורכבת. מצד אחד, מאז שאבנר נתניהו שינה את שמו לאבי סגל, כל חיפוש של שמי בגוגל עולה לי באין־ספור אזכורים של נתניהו הצעיר, כמעט כולם שליליים ולעגניים, לעומת אפס הפניות לעניינים הקשורים אליי. מצד שני, השחקן ההוליוודי ג'ון ויין היה צריך להתמודד בערוב ימיו עם קיומו של הרוצח הסדרתי ג'ון ויין גייסי, אז באופן יחסי מצבי די טוב.

* המלצה תרבותית לסיום: ותיקי הקוראים אולי זוכרים את חיבתי לסדרות בלשים בריטיות. בספריית ה־VOD של yes ישנו ערוץ מיוחד לחובבי הז'אנר, ומתוכו התמכרתי במיוחד לשתי סדרות, לדאבון ליבו של זמני הפנוי. הסדרות הן "האחות בוניפאס חוקרת" ו"שייקספיר והאת'אווי". הסדרה הראשונה מצחיקה יותר, השנייה אינטליגנטית יותר, אבל שתיהן כתובות היטב, מצטיינות באווירה כפרית קלילה ובדמויות מעוררות חיבה, ובעיקר לא לוקחות את עצמן ברצינות יתרה. החיסרון הבולט: לא תמצאו אותן בנטפליקס. נו בסדר, יש גבול למה שאני יכול לעשות.

נופש

אזור הכנרת

"נוף האגם" בכרכום, 3 חדרי אירוח זוגי/משפחתי, עד 12 נפשות. מאובזרות במטבחון, ג'קוזי, בריכת שחיה, פינת מנגל וחצר יפה הצופה לכנרת ורמת הגולן.
052-3264521

גליל מערבי

במושב ליד נהריה, צימרים למשפחות, חדר אוכל גדול וחדר תפילה, משחקים בחצר, בריכה מחוממת והכל באווירה כפרית ודתית.
052-8669090

בית במושב אלקוש, 5 חדרי שינה, ממ"ד, מטבח כשר, כל האביזרים, 2 מקררים, בית כנסת, טרמפולינות.
054-6650394

טבריה

בטבריה, מתחם אירוח, סלון ענק, 7 חדרים (חלקם סטודיו) נוף פנורמי לכנרת. מחירים אטרקטיביים.
058-4145212

מעלות

דירות נופש בצפון - "שיר המעלות". דירות מאובזרות וממוזגות, בריכה ענקית + ג'קוזי. לפרטים ותמונות חפשו בגוגל: מרכז ממן מעלות תחת לשונית יחידות אירוח. טלפון להזמנות 052-7400402 ציפורה

רמת הגולן

זה הזמן לטייל בגולן. קרוב לכנרת ולחרמון ולמפלי הצפון. חדרי נופש מאובזרים וממוזגים, בקצרין, למשפחות/זוגות/בודדים. 050-5275981

בית משפחתי פינתי בקדומים
עם נוף פתוח להרי השומרון

מיקום מרכזי בקרבה ל

- 126 מ"ר בנוי
- 4 חדרים
- ממ"ד
- 2 מרפסות
- חניה בטאבו
- אופציה להרחבה

לפרטים נוספים אייל 050-3339694

דרכי נעם

לישיבת דרכי נעם בפתח תקווה
דרוש
מחנך/ת לכיתת תקשורת
סייע/ת לכיתת תקשורת
כיתה ז'.
תנאים טובים למתאימים.

אנחנו מחפשים?
אישיות קורנת, יכולת הובלה,
פתיחות ללמידה
וחיבור לעולם רגשי ותקשורתי של הילדים.
הצטרפו לצוות איתנו!

ערן - 0508100394

בס"ד

דרושה רכזת
להובלת מערך הפעילות במרכז לילדים מיוחדים של ארגון חברים לרפואה

התפקיד כולל:
- ניהול והנחיית צוות בנות שירות
- תכנון והובלת פעילויות
- אחריות על התפעול השוטף
- גיוס, ליווי והעצמת מתנדבים
- הובלת יוזמות ופרויקטים

דרישות:
- יכולת הובלה והנעת צוות.
- סדר, ארגון ויכולת ניהול משימות.
- יחסי אנוש מצוינים.
- אחריות, יוזמה וראש גדול.
- היכרות עם עולם הילדים המיוחדים.

העבודה בבני ברק | משרה מלאה

מחפשת תפקיד עם השפעה אמיתית?

שלחו קורות חיים:
haverim@haverim.org.il

חברים לרפואה HAVERIM LE'REFUAH

20981

חוק התכנון והבניה, תשכ"ה - 1965
מרחב תכנון מקומי בני-ברק
הודעה בדבר אישור תכנית מפורטת
תכנית מס': 501-0863621
שם התכנית: תוספת זכויות בנייה ותוספת קומות ברח' אבטליון 20
גרסת הוראות 5 תשריט 2

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה – 1965 בדבר אישור תכנית מפורטת מספר : 501-0863621
המהווה שינוי לתכניות הבאות: תמ"א 1 כפיפות, בב/105/ב שינוי, 501-0308296 כפיפות, בב/מק/3218, בב/105/מע/1 כפיפות, בב/180/ב שינוי
השטחים הכלולים בתכנית ומקומם: 4022.00
רשות מקומית: בני ברק
כתובות: אבטליון 20
גוש: 6122 חלקות: 418, 1016, 1731
חלקי חלקות: 188, 417, 419, 1013, 1017-1019, 1104, 1733
מטרות התכנית:
תוספת שטחים למגרש ציבורי לצורך תוספת קומות למבנה בית ספר קיים.
עיקרי הוראות התכנית:
1. איחוד חלקות
2. הגדלת השח הכולל המותר לבנייה
3. שינויים בקו"ב
4. תוספת קומות

הודעה על הפקדת התכנית פורסמה בעיתונות בתאריך 17/07/2025 ובילקוט הפרסומים מספר 13631, עמוד, בתאריך 7.25.התכנית האמורה נמצאת במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבנייה בני ברק, רח' ירושלים 58, בני ברק, טל' 03-5776487, במשרדי הועדה המחוזית מחוז תל אביב, קריית הממשלה, דרך בגין 125, תל אביב.
כל מעונין רשאי לעיין בה בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.
הרב חנוך זייברט
יו"ר הועדה המקומית
לתכנון ולבניה בני-ברק

53557

עיריית פתח תקווה
מגייסת עובדות ועובדים למערכת החינוך:

תומכות חינוך בחינוך המיוחד
תומכות חינוך רפואיות
מלוות ומלווים בהסעות
מזכירות במוסדות חינוך
מעבירי ומעבירות דרך

לפרטים ולהגשת מועמדות:
053-4558400
Korothinuch@ptikva.org.il
*המשרות מיועדות לשני המינים

קול קורא להשתתפות עיריית ירושלים באירועי שמחות בית השואבה תשפ"ז– 2026

בתי הכנסת בשכונות השונות בעיר ירושלים המעוניינים לקיים את אירועי "שמחת בית השואבה" מוזמנים לעיין בהנחיות ולמלא טפסים מקוונים בנדרש, באתר העירוני
וזאת עד לתאריך: 04/09/2026 בשעה 14:00
בכתובת : www.jerusalem.muni.il
תחת הלשונית: "מכרזים, דרושים וקולות קוראים".
לפרטים נוספים ניתן לפנות לטלפון: 02-6298015

16712

בס"ד

עמותת יד לאחים
המחלקה למאבק במיסיון ובכתות

דרוש
איש ארגון וביצוע לתפקיד בכיר

למשרה מלאה
בעל יכולת ארגון וניהול גבוהה, יוזמה, אחריות ויכולת הובלת משימות ומערכת.

הכישורים הנדרשים:
- מוטיבציה, יוזמה וראש גדול • כשר ניהול וארגון מוכח
- יכולת ביצוע והובלת משימות משלב התכנון ועד לביצוע
- יכולת ביצוע ואיסוף מידע ברשת

תנאים טובים למתאימים
- נדרשים מגורים באזור המרכז

יד לאחים
קו"ח למייל:
drushim@yadl.co.il
נא לציין בנושא: משרה 201

הבית במעלה שומרון

karnash

שפת המגורים החדשה
בגוש קרני שומרון

זו לא עוד שכונה. זו שפה חדשה של מגורים.
שפה של מרחב, של קהילה מגוונת,
של נוחות יומיומית שלא צריך להתאמץ בשבילה.
שפה שבה הכל קרוב, והחיים פשוט זורמים נכון יותר.

רק 15 דקות
מכפר סבא

מרכזים
מסחריים קרובים

מוסדות חינוך
במרחק הליכה

טובל בנוף
ירוק וטבעי

דירות ענקיות
ומרווחות

דו-משפחתיים החל מ- **3,250,000** ₪ בלבד

076-599-6432

הרי זהב

עמק להר
חברת יזמות ובניה בע"מ